

RÁDÓCZY

GYARMATHY GÁBOR

FELEDY BALÁZS

Rádóczy Gyarmathy Gábor

FELEDY BALÁZS

Rádóczy Gyarmathy Gábor

Rádóczy Gyarmathy Gábor

ELŐSZÓ

A magyar képzőművészetben szerencsés generáció a negyvenes évek első felében születettek generációja. Bár fiatal koruk a háború borzalmi közepette telt el, és a II. világhéást követő néhány éves nekibuzdulás után szigorú esztétikai mércével mért évtized következett, mégis szerencsések. Szerencsések, mert tanulóéveik alatt szerzett tapasztalásuk ugyan bizonyos értelemben korlátozott volt, de pályakezdésük egy kitárulkozó periódushoz kötődik. Különösen igaz ez a grafikusokra, hiszen a hatvanas évek közepén kezdődött a magyar képgrafika reneszánsza, amelyben a nagy öregek megújulása mellett a felkészült pályakezdők művészete is motiváló tényező volt. Szabadabban, őszintébben és érzékenyebben szólhattak műveikben az akkori társadalom és az egyes emberek örömről, bánatáról és szakmai érdeklődéssel kereshették kifejezési eszközeiket.

Mindez igaz Rádóczy Gyarmathy Gábor grafikus- és festőművész pályájára is. A családi elkötelezettséget folytatva, már tudatosan készült a képzőművészeti pályára, és a sorsa úgy alakult, hogy felsőfokú művészeti tanulmányait a szabad szellemű Lengyelországban és részben Franciaországban végezte. Hazakerülve azonnal be tudott kapcsolódni a

művészeti közéletbe, 24 éves kora óta önálló kiállító művész, akinek pályája periódusokra osztható, és akinek életművében megrajzolható pályáiv egy gondolkodó, felelősséggel megnyilatkozó alkotót mutat nekünk. Talán éppen tanulmányiból és a magyar kultúra egy speciális ágazatához való kötődéséből adódik, hogy önálló szándékú progresszivitás jellemezte a pályakezdő művészt. Nem közvetlenül az előzmények vagy a családi indíttatásból is fakadható igazodás határozta meg eszközrendszerét. Mindig vonzódott az emberi problémák értelmezéséhez és

Ady: Új vizeken járok
Ady: I am Sailing on New waters
Ady: Ich gehe auf neuen Gewässern

filozofikus igényű rendszerbe foglalásához, de megfogalmazásához földrajzilag és időben távolabbi motívumokat épített művészetébe. Már indulásakor jellemző volt a nagyléptékű, monumentális, a műfaj határait feszegető grafikák sora, amelyben a szimbolikus ikonográfiai rendek voltak a meghatározóak. Drámák voltak ezek a lapok, amelyek az általános emberi problémákat jelenítették meg, de jellemző volt rájuk az „egyidejűség”; sokszor az adott körben ismert emberi ütközésekhez is kapcsolódtak a munkák. Ez jellemző vonás, végigvonul az életművön mind az eszközhasználat, mind a gondolatiság tekintetében. Az idő haladtával annyi változás érzékelhető, hogy a direkt megfogalmazásokat inkább egy metafizikusabb kifejezési mód váltja fel, már nem annyira az ikonográfia narratív rendje, mint inkább utalásszerű, az önmaga szépségével is teljes fragmentumok egésszé válása határozza meg a munkák lényegét. Külön érdekesség, hogy az illusztrátorként és önálló képi grafikusként ismertté vált alkotó e tevékenységével párhuzamosan mindig is foglalkozott festéssel. Festészetére a szigorúbb építkezés, a szín és forma logikájának összefüggései és a látványból fakadó mondandó a jellemző. Áttételesebb a program, a művek legalább annyira díszítő szándékúak is, mint amennyire konkrét tartalom-közlők.

Az életmű színes személyiséget sejtet, olyan alkotót, aki érzi a világ próbatételeit, akinek köze van a természethez és otthonosan mozog az emberi kapcsolatok feloldásában, és akinek véleménye van a világról és ezt a véleményét következetesen ki is mondja, még akkor is, ha esetleg ezért ütköznie kell. Úgy véljük, Rádóczy Gyarmathy Gábor jeles alkotója a 20. század vége, 21. század eleje magyar képzőművészetének. Olyan művész, akinek munkáira mindig figyelni kell, és aki nem tud csak önfeledten díszíteni, de akinek súlyos „igazság-kimondásaiban” mindig tükröződik a játékoság, az önfeledt szépség motívuma is.

Szerencsés generáció Rádóczy Gyarmathy Gábor generációja? Végül is igen! Igen, mert a diktált értékrendből fakadó nehéz időszak alatt tanultak, és tanulmányi idejük alatt szikár fegyellemmel megtanulták a mesterség alapjait. Amikor pedig pályájuk

Michelangelo / Michelangelo / Michelangelo

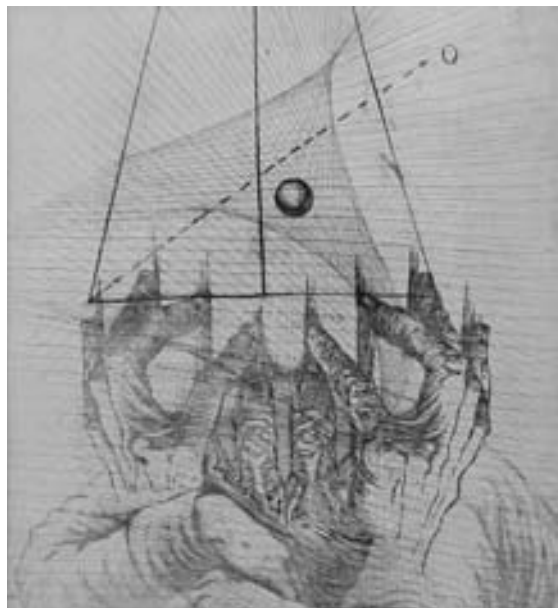
elindult, szélesebb orientálódási lehetőség adódott számukra, és az egyéni invenciótól függött, hogy milyen mélységig jutnak el. Természetesen a szerencse csak egy lehetőség, a tehetség és a szorgalom, a felelős közlési vágy elengedhetetlenül szükséges volt ahhoz, hogy valaki életművet teremtsen. Rádóczy Gyarmathy Gábor jól sáfárkodott lehetőségeivel. Sikeresen ötvözte a tanulási körülmények között kapott más kulturális közeg értékeit a legjobb hazai hagyományokkal és egyidejű kezdeményezésekkel. Szilárd mesterségbeli alapokon nyugvó életmű az övé. Nagy ívű művek sorozata adja az életmű egészét, s abban az igényesség, a felelősség és az „adni akarás” nemes gesztusa harmonikusan ötvöződik. Figyelemre méltó és a megbecsülés kötelezettségét diktáló alkotói pálya az övé, amely mostanra, a századelőre érte el a kiteljesedés csúcsát. Reméljük és kívánunk még sok-sok alkotó évtizedet a mesternek mindnyájunk örömére.

Bereczky Loránd

FOREWORD

As for the Hungarian Fine Arts the generation – born in the first few decades of the 1940s can be claimed to be felicitous. Felicitous they are – though their young years passed amidst the terrors of war, and after the 2nd world catastrophe the enthusiastic years were followed by a decade of strict rules of aesthetics. They are felicitous though the experience – they had the possibility to obtain during their university years – was restricted in a sense, but the beginning of their career is strongly connected to a period of time – an era – which opened up new spaces. It is especially true of the ones with graphic art as their chosen field, as the renaissance of the Hungarian graphic art began in the middle of the 1960s. This era was sealed not only by the old masters' renewing, but also by the well-skilled young artists starting their career. Their

A két Bolyai
The two Bolyais
Die zwei Bolyais

activity was a factor of motivation as well. Through their work they had the possibility to express themselves in a more honest and sensitive way talking about their contemporaries' joy and sorrow and about the society around them. They were free to choose the ways of self-expression with professional curiosity.

All these are also true of Rádóczy Gyarmathy Gábor's (graphic artist and painter) career. Following the family tradition and obligation he advisedly prepared to be an artist, and – favoured by fortune – he finished his university level art studies in Poland – famous for its liberal atmosphere. Arriving back to Hungary he had the possibility to join the contemporary artists' community. He has been an individual exhibitory artist since the age of 24. His career can be divided into different periods; nevertheless his walk of life follows an even orbit and shows a deep thinker, a person who expresses himself with the greatest responsibility. It may come from his studies and his attachment to a special arm of Hungarian culture that the artist from the beginning of his career can be characterized as a person with individual progressivism. His chosen means of art are not directly determined by his antecedent or by acting upon the family tradition. He has always been attracted to the interpretation of human problems, and even to systematizing them on a philosophical basis. To achieve his goals he uses geographically farther motives and he even goes back in time to find the proper symbols for expressing his ideas. Since the beginning of his career large-scale, large-scale drawings have characterized his art work – breaking through the borders of the genre, his thoughts have been visualized by symbols – his own system of symbols. These sheets of drawings were dramatic, visualizing general human problems, in addition suggesting „simultaneity” – several times real con-

flicts inspired them well known by the insiders. This has been a typical feature of the artist's walk of life – realized by the chosen means of art and it can also be caught in act in his way of thinking. With time passing by we can realize a small change – the direct framing gives place to a more metaphysical mode/way of expression. The essence of his work is determined by the unifying of the fragments which also exist individually in their own beauty. and this is a change compared to the iconography's narrative order that had ruled his work earlier. It is a curiosity that the artist – well-known as a graphic artist and a limner – has always practised oil-painting. His painting art can be characterized by strict build-up, the coherence of colour and form, the message reflected by visual stimuli. The programme is matrix-like; his works are decorative and express a specific message at the same time.

The artist's path of career shows a man with colourful personality who has gone through the adversity of human life and who is close to nature. Even, he is a creative person familiar with solving human conflicts and has a strong individual opinion of our world,

Családi címer
Weapon of the family
Das Wappen der Familie

dares share his view and claims it – undertaking possible conflicts. In my opinion Rádóczy Gyarmathy Gábor is an outstanding artist of the Hungarian fine art at the end of the 20th, beginning of the 21st century. He is an artist whose works have to be focused on. Who refuses „art for art's sake” but whose

deep thoughts are expressed by playfulness and unearthly beauty. Is Rádóczy Gyarmathy Gábor's generation felicitous? Yes, after all they are. They are – as the era of strongly ruled and controlled system of virtues and values was the period of their studies and during that

Édesapjával, Gyarmathy Tihamérral
With his father, Tihamér Gyarmathy
Mit seinem Vater, Tihamér Gyarmathy

they acquired the basics of their profession with severe self-discipline. And when their career started a wider possibility of orientation was offered. It depended on their own intention how deep they wanted to dig. Of course fortune is one thing. Talent, hard work and desire of self-expression are the motivations which are essential for building up a career. Rádóczy Gyarmathy Gábor used his talent and opportunities. He successfully combined the extraneous cultural environment's values with the greatest Hungarian traditions and the contemporary initiatives. His career is based on firm professional knowledge. A series of significant pictures form the backbone of his career. Searching for high standard, responsibility and a strong and noble wish to „give” are combined in a harmonious way in his career. A remarkable and respectable career is his. It reaches its height at the beginning of the 21st century – nowadays. We wish and hope many more procreative decades for the master – for our pleasure.

Bereczky Loránd

VORWORT

Die Generation derjenigen Künstler, die Anfang der 40er Jahre geboren sind, könnte als glücklich bezeichnet werden. Zwar verbrachten sie die Jugendjahre inmitten des Grauens des 2. Weltkrieges, mit der darauffolgenden enthusiastischen brodelnden Zeit, brach aber ein Jahrzehnt der umso stärkeren ästhetischen Maßstäbe an. Die Erfahrungen ihrer Schuljahre waren ja deutlich begrenzt, ihr Berufsbeginn begann aber in einer aufblühenden Periode. Besonders trifft das auf die Graphiker zu, da Mitte der 60er Jahre die Renaissancezeit der ungarischen bildnerischen Graphik begann. Dabei wirkte nicht nur die Erneuerung der großen, „unantastbaren“ Alten, sondern auch die Kunst der jüngeren Künstlergeneration als motivierender Faktor mit. Sie konnten die Freude und den Kummer der dama-

ligen Gesellschaft bzw. des Einzelnen auf eine viel freiere und somit aufrichtigere und sensiblere Weise ausdrücken. Ständig waren sie auf der Suche nach neuen Ausdrucksmitteln.

Dies alles gilt auch für die Laufbahn des Malers und Graphikers, Gábor Rádóczy Gyarmathy. Er bereitete sich auf seine künstlerische Laufbahn bewußt vor, setzte damit die Familientradition fort und beendete seine Studien im freigeistigen Polen. Als er nach Hause kam, schloß er sich sofort dem öffentlichen Künstlerleben an. Seit seinem 24. Lebensjahr stellt er selbständig aus. Sein ganze bisheriges Lebenswerk mit all seinen verschiedenen Perioden, zeigt uns einen tiefdenkenden, sich verantwortungsvoll äußernden Schöpfer. Es ergibt sich vielleicht

aus seinen Studien und seiner Verbundenheit zu einem speziellen Zweig der ungarischen Kultur, daß die Anfangsjahre seines Künstlerdaseins eine selbstständige Progressivität charakterisierte. Seine gewählten Mittel waren nie direkt von Prämissen oder von familiär bedingten Faktoren beeinflußt. Er hatte schon immer ein ausgeprägtes Gefühl für die Auslegung und philosophisch anspruchsvolle Systematisierung menschlicher Probleme gehabt, aber zu deren Visualisierung baute er manchmal zeitlich und geographisch entlegende Motive in seine Kunst ein. Von Anfang an hatte ihn eine Reihe von großzügigen, monumentalischen, die Grenzen des Stils ausdehnenden Graphiken charakterisiert, welche durch die ikonographische Ordnung

Bartók: A kékszakállú herceg vára
Bartók: The castle of Prince Bluebeard
Bartók: Herzog Blaubarts Burg

determiniert waren. Diese Kunstwerke, die allgemeine menschliche Probleme darstellten, und von der „Gleichzeitigkeit“ gekennzeichnet wurden, waren dramatisch und knüpften sich oft in bestimmten Kreisen bekannten Anstößen der Menschen an. Dieser Charakterzug zieht sich durch sein Lebenswerk, sowohl hinsichtlich der Mittel, als auch des Gedankenreichtums. Im Laufe der Zeit ist zwar eine gewisse Veränderung festzustellen, daß nämlich die direkte Ausdrucksweise durch eine mehr metaphysische Ausdrucksweise gewechselt wurde, und die Kunstwerke nicht mehr so stark durch die narrative ikonographische Ordnung, sondern viel mehr dadurch determiniert war, daß die an und für sich schönen, vollständigen Fragmente sich zu einem Gesamtwerk verwachsen. Es ist besonders interessant, daß der als Illustrator und Graphiker bekannte Künstler, parallel mit dieser Tätigkeit, sich auch mit der Malerei beschäftigte. Für seine Malerkunst sind die strikte Gestaltung, die Zusammenhänge von Farbe und Form, und der sich aus dem Anblick ergebende Ausdruck spezifisch. Das Programm ist viel mehr von bildlichem Sinn, die Kunststücke sind jedoch als Dekoration gedacht und sind auch inhaltlich sehr reich.

Das Lebenswerk deutet eine farbige Persönlichkeit an, einen Künstler, der für die Proben des Lebens empfindlich ist, der mit der Natur etwas zu tun hat, in der Problematik der menschlichen Verbindungen bewandert ist und seine eigene Meinung über die Welt konsequent äußert, auch wenn er dadurch in irgendwelche Auseinandersetzungen gerät. Wir schätzen Gábor Rádóczy Gyarmathy, als einen vorzüglichen Künstler der ungarischen bildenden Kunst der Jahrhundertwende. Er ist ein Künstler, dessen Werke beachtet werden müssen. Bloß selbstvergessend malen kann er ja nicht. Seine gewichtigen „Wahrheitsaussagen“ scheinen doch spielerisch zu sein und spiegeln die Motive von gedankenlosen Schönheiten. Ist die Generation von Gábor Rádóczy Gyarmathy glücklich?

Harmincévesen, édesanyjával
The 30-year-old artist with his mother
Der 30jährige Künstler mit seiner Mutter

Eigentlich, ja! Ja, weil sie in einer, wegen der diktierten Beurteilung schweren Zeitperiode lernten, und während der Studienjahre rigoros diszipliniert die Grundlagen des Gewerbes erlernten. Als sie ihre Laufbahn begannen, ergaben sich mehrere Möglichkeiten für die Orientierung. Wie weit sie gelingen, hing lediglich von ihrer individuellen Investition ab. Glück ist natürlich bloß eine Möglichkeit; die Begabung, der Eifer und die Sucht für eine verantwortungsvolle Aussage waren unerläßlich nötig, um ein Lebenswerk zu erschaffen. Gábor Rádóczy Gyarmathy nahm die Möglichkeiten richtig wahr. Er verarbeitete erfolgreich die, während der Schuljahre gesammelten anderen Kulturmedien mit den besten einheimischen Überlieferungen und zeitgenössischen Initiativen. Sein Lebenswerk basiert auf feste gewerbliche Grundlagen. Das Gesamtwerk kommt aus großartigen Kunstwerken zustande, in dem sich Vornehmlichkeit, Verantwortung und Sucht für das Geben als noble Geste vermischen. Merkwürdig und ehrenwürdig ist seine Laufbahn als Schöpfer, die jetzt Anfang der 21. Jahrhundert aufblühte. Wir wünschen dem Meister und zu unserer eigenen Freude noch viele arbeitsame Jahre.

Loránd Bereczky

A KÉP TELJESSÉGE

Rádóczy Gyarmathy Gábor életművéről

Van Rádóczy Gyarmathy Gábornak egy korai rézkarca, melyet Ady Endre Új vizeken járok című verse ihletésére készített. Óriási teret nyitó, szinte apokaliptikus erejű lap, de most ne is a művet nézzük, hanem az inspirációt kiváltó verset! Ez a közismert és igen korai Ady-vers a jellemző példája annak, hogy a még huszonéves költő – a század első éveiben – miként tekint a jövőbe. Még bizakodó – „Ne félj hajóm, rajtad a Holnap hőse” –, már itt megjelöli későbbi életére is oly jellemző devianciáját – „Én nem leszek a szürkék hegedűse” –, de van két olyan sora a versnek, mellyel Rádóczy Gyarmathy művészete is jellemezhető:

Nem kellene a megálmodott álmok.
Új kínok, titkok, vágyak vizén járok.

Helyben vagyunk. Művésznünk amúgy is mintha vonzódna Ady dús képi világú költészetéhez, nem is beszélve arról, hogy mennyire kapcsolódik hozzá rendkívül erős szimbolizmusa miatt is. Rádóczy Gyarmathynak sem „kellene a megálmodott álmok”, viszont egész művészete a kínok, titkok és vágyak sejtelmes szövedéke.

Már előljáróban le kell szögezzük: Ön, kedves Olvasó, aki most végiglapozza ezt a kiadványt, végigszerkeszteti egy sok évtizedes művészpálya izgalmas dokumentumait és műveinek reprodukcióit, nincs könnyű helyzetben. Művésznünk világa rendkívüli erővel fogva tart, elmerülünk burjánzó vizuális világában, de ez a művészet nem a laza felszabadítás, nem a könnyed látványvilág, nem a szép tájak örömeit fogja elé teríteni, hanem egy olyan alkotó, „varázsszőnyegét”, amely elrepít minket a szorongással teli fantázia szinte kimeríthetetlen birodalmába. Rádóczy Gyarmathy művei nem tesznek eleget annak a manapság oly sokat hal-

lott és hangoztatott követelménynek, hogy „a művészet nyugtasson meg”. Nem – hála Istennek és a teremtető művésznak – Rádóczy Gyarmathy nem elandalít, hanem felkavar, de mindenek előtt zavarba hoz.

Georges Braque, a 20. század jeles festője állította: „A művészet arra való, hogy zavarba hozzon. A tudomány megnyugtat.” Nos, ez az. Helyben vagyunk. Mert úgy hiszem, hogy művésznünk munkáinak első hatása mindannyiunkra, hogy zavarba hoznak minket. Meghökkenésünket aztán megkíséreljük racionalizálni, s akkor jöhetünk rá egy fontos következtetésre: Rádóczy Gyarmathy szürrealista is meg nem is, valójában más is, több is az, amit csinál. E sorok írójának véleménye szerint távol van azoktól a módszerektől, amelyek az álmoknak, a látomásoknak nagy szerepet adnak.

Óriási ugyan a fantáziája, a képzelőereje, kivételesen gazdag a jelképtára, de mindezzel hallatlanul tudatosan él. Művein mindig elmond valamit, mindig problémát old meg, annak erőteljes felvetése után. Mindez pedig abban gyökerezethető, hogy nagyon határozott világképe van. Nem ösztönök vezérlik (szerepük persze nem tagadható), nem bújik a tudatalattiból feltörő látomások és víziók pszichológizáló álarcá mögé, bár eszköztára látszólag ehhez áll közel. Nála igen fontos, mondhatnánk fundamentális alap, hogy tudásra épít. Erről munkái egyértelműen tanúskodnak.

A személyes ismeretség okán azonban hadd jegyezzem meg, hogy ez a körülmény azonnal nyilvánvaló lesz, ha bárki beszélgetni kezd művésznünkkel. Rádóczy Gyarmathy Gábor ugyanis verbálisan is burjánzóan gazdagon fejezi ki magát, áradnak belőle a gondolatok, melyeket ugyanolyan gazdag asszociációkkal és láttatóan fogalmaz meg szóban, ahogy azt később „előadja” képben. Mindezt igen széles műveltségre és

ismeretanyagra építi. A nagy tudásanyag, a sok információ valami sajátos és egyéni univerzalitásra utal, amely leginkább a történelemben, a művelődés- és tudománytörténetben, az őstörténetben gyökerezik, s arra épül, hiszen talán ez foglalkoztatja leginkább, de egyáltalán nem mellőzhető a flóra és fauna világának mély ismerete és e terület iránti erős affinitása sem. Mindez persze nem tudósi „köntösbe burkolódzik”, hanem hallatlanul erős képzelettel párosul, amely aztán a művészi gyakorlat során mindent konkréttá tesz, s úgy épül képpé, hogy – térjünk ide vissza – zavarba is hoz.

Hadd idézzünk ehelyütt még egy jeles franciát, a jelentős író, gondolkodót André Malraux-t, aki A királyok útja című rendkívüli könyvében egy helyütt így ír: „A képzelethez nem azt csatoljuk, amit akarunk, hanem amire képesek vagyunk.” Nos, ez a képesség az, ami művészünkél hallatlanul erős és olyan intenzív, hogy ikonográfiája néha nemcsak zavarba hoz, de – merjük bevallani, nem szégyen – az első pillanatban taszít is, ám a következő pillanatban rendkívüli erővel vonz.

Hiszen munkáin ott a rút, az aljas, ott az erőszak, a rémület, a félelem. Ám a kép egy szegmensében sincs

Öregemberfej
Head of an old man
Kopf einer Alte

Solymász inasként
As a hawker-groom
Als Falknerlehrling

soha közöny, megállapodottság, nyugalom. Rádóczy Gyarmathy szuggesztivitása felfokozott, de – s ez művészete formai karakterének egyik legjellemzőbb vonása – sosem lesz expresszív, sem témájában, sem festői módszerében. Mindig ábrázol, mindig vonalas kontúrokkal, látszólag valóságos elemekkel jeleníti meg szorongásait.

A sok évtizedes kolléga és barát, Csáji Attila festőművész, egy 1998-as kiállítási megnyitójában így fogalmazott: „A szürrealizmust neki találták ki, lehetőségként önmagában hordozta, s amikor még ifjúkorában, úgy összesimultak, mint a folyó a bele ömlő patakokkal, egyikek lettek elválaszthatatlanul.

Számára nem modernkedés, divat, extravagancia a 20. századi avantgarde ezen találmánya, hanem létezése alapvető megnyilvánulása: olyan, mint a lélegzetvétel.”

S természetesen ehelyütt kell szót ejtenünk arról, hogy Rádóczy Gyarmathy Gábor mély, alapos és szuggesztív mondandóihoz milyen erős szakmai tudás párosul. Ahogy mondani szokták, kiváló keze van, melyre utalóan tudhatjuk, hogy ez a képessége már gyermekkorában, korán „kivirágzott”, hiszen – mint köztudott – édesapja, Gyarmathy Tihamér (1915-2005) a 20. századi magyar festészet egyik legkitűnőbb progresszív személyisége nem akadályozta, sőt segítette Gábor fiát e pálya választásában, aki különösen szeretett rajzolni, festeni.

Az 1943. január 25-én, vérzivataros időkben született álmodozó, fantáziáló gyermek örömmel és érdeklődéssel vette birtokába a rajzolás szépségét, folyamatosan figyelte édesapját munka közben, s a technikai fortélyok nagy részét is tőle leste el. Kilenc-tíz éves korából megőrződött Hannibál motívumokat feldolgozó festménye (olajjal készítve!) már jelzi képességeit.

Pályaválasztásában befolyásolta a család, szüleinek baráti köre, akik a kor – ötvenes évek! – jeles művész személyiségei, Bálint Endrétől Barcsay Jenőig, Kassák Lajostól Jakovits Józsefig és Marosán Gyulától Martyn Ferencig. Különösen fontosak számára Bálint Endre és Bene Géza biztató szavai. Barcsay Jenő később egyik botját Rádóczy Gyarmathy Gáborra hagyta, aki azt – számtalan más fontos tárgy mellett – máig értékes relikviaként őrzi.

Édesapja elhatározta, hogy a festés, rajzolás büvöletében nyiladozó értelmű, lelkű fiút kimozdítja „steril” környezetéből, s solymász inasnak adta (ebben közrejátzott az is, hogy e foglalatosságok fiatal korában Gyarmathy Tihamér számára is fontosak voltak!). A gyermek a solymászat kapcsán találkozott a lovaglás, a vadászat szépségével, s ez a természettel való bensőséges kapcsolat később – máig kihatóan – életének, életvitelének – miként művészetének is – szerves része lett. S ezzel együtt sokat jelentett számára az olvasás, ekkoriban szerzett irodalmi élményei később is felelevenítődnek művészetében (Berzsenyi Dániel, Vajda János, Jókai Mór).

A korai rajzok színvonala, felkészültsége okán a legendás budapesti Török Pál Utcai Képző- és Iparművészeti Gimnáziumba járhatott 1958 és 1962 között. A gimnázium a sötét politikai körülmények közepette akkoriban igen kvalitásos középiskola. Igazgatója a kiváló, szentendrei örökséget tovább vívő festő Kántor Andor, igazgatóhelyettese Percz Jenő József iparmű-

vész. Jó évjárat Rádóczy Gyarmathyé, olyan évfolyamtársakkal, mint Simonffy Márta, Tölg-Molnár Zoltán, Méhes László, Rubik Ernő, Várnagy Ildikó, Szkok Iván, de iskolatársa Kő Pál vagy Bráda Tibor is. Ekkoriban e gimnázium növendéke Pogány Gábor (későbbi) művészettörténész és Tahi Tóth László (későbbi) színművész. S az erős apai felkészítést követően itt is kiváló rajztanára van Basilides Barna személyében, a mintázást Somogyi József tanítja, keramikus szaktanára Sándor István.

Az érettségi után az Iparművészeti Főiskolára felvételizett, de akkor és oda már nem volt jó Gyarmathy

Tihamér fiának lenni, így – ismereteit elmélyítendő – (melynek már gyermekkorában meg voltak a kezdetei) elhelyezkedett az ELTE Őslénytani Tanszékén. Édesapja – ismerve fia felkészültségét – nem nyugodott bele a folyamatos elutasításokba, s

1964 nyarán a következő levelet írta a Művelődésügyi Minisztérium művészeti osztályára:

„ F i a m Gyarmathy Gábor az Iparművészeti Főiskolán, az 1964/65 tanévre idén, mint

három éven keresztül újra felvételizett. Objektív elbírálásom és értesüléseim szerint mint előző években, most is a kívánt mértéket megütötte és ennek ellenére sem felvételt, sem esti tagozatra való behívásra nem érdemesült. Kérném a fölvételi elutasításának a Textil tagozaton felülvizsgálatát, mert nem merném föltételezni, hogy az én képzőművészeti magatartásom lehetlenné tenné egy jószándékú, tehetséges fiatalember Főiskolára való bejutását.”

Nos, ez a kordokumentumként is jelentős és jellemző írás „hatott”, de csak egy évre rá. Az igen „magas szintre” eljutó felvételi-ügy nyomán, személyesen Aczél

György engedélyezte, hogy Rádóczy Gyarmathy tovább tanulhasson. Levele, mely 1965. június 23-án kelt így szól: „Kérelmére hozzájárulok, hogy saját költségén a poznani Iparművészeti Főiskolán az 1965/66-os tanévben tanulhasson. Aczél György s.k.”

Poznanban jeles mesterei voltak, festészetet Brzozowsky, grafikát, a rézkarckészítéssel együtt Pietsch professzornál tanult. Ekkoriban jeles szerepet játszott életében másik tanára, majd barátja Antoni Zidron, aki az ösztöndíj-nélküliségből eredő nehézségek leküzdésében nyújtott számára sok segítséget. Poznanban sok kísérletezési lehetőség nyílt számára, mert tanulmányai kezdetén új oktatási módszerekre tért át a Poznani Főiskola, felhagyva korábbi avitt szemléletével.

Művészete szárba szökkenését az akkori lengyel közeg, a magyarhoz képest szabadabb, liberálisabb szelleme, tanárainak felvilágosultsága is segíti, s azt, hogy már ekkoriban megjelenik, kialakul művészete több – ma is meghatározó – alapvető jellegzetessége, attribútuma.

Galéria od Nowa Poznan, évfolyamtársai között
Gallery od Nowa Poznan, among classmates
Galerie od Nowa Poznan, unter Klassenkameraden

Festészetet, rézkarck-, fametszet-, és litográfia-készítést tanul tehát, igen jó mestereknél. Fametszést Lutomskytól, litográfiát Mianowsitól.

Első egyéni kiállítását még főiskolásként Poznanban rendezi meg 1967-ben, melyen szorongató atmoszfé-

Kiállítási plakát
Placard of an exhibitions
Ausstellungsplakat

rájú kollázsait mutatja be, s azt a Főiskola rektora nyitotta meg, méltatva és elismerve a fiatal művész törekvéseit. Ekkoriban nyílik lehetősége arra, hogy e munkái nyomán elmélyüljön az olajfestés rejtelmeiben, mintegy átemelve képi motívumrendszerét a kollázs és grafika világából a festészetbe. Függés I. és II. című képei a kor drámai értelmiségi lázadásaira vezetnek rá, historizáló utalásokkal.

1969-ben fejezi be tanulmányait Poznanban, ekkor veszi fel a Rádóczy előnevet, s hazatértével szinte beleveti magát a hazai képzőművészeti élet forrongó folyamataiba. Ez év tavaszán – miközben kiállít az 5. Országos Miskolci Grafikai Biennálén, amely e szakma legjelentősebb hazai nagy rendezvénye – egy másik jelentős csoportos kiállításon is részt vesz Budapesten, egy akkoriban több esetben a város szélére kényszerített új szellemű kollektívával. Csáji Attilával, Csutoros Sándorral, Gyémánt Lászlóval, Papp Oszkárral, Pauer Gyulával, Siskov Ludmilla, Zeisel Magdával és Visky Balás Csanáddal az angyalföldi József Attila Művelődési Központban állít ki. A program összefoglaló címszava: „Progresszív törekvésű fiatal festők és szobrászok kiállítása”, melyet itt Beke László művészettörténész, majd később Rákosligetén Körner Éva művészet-

történész nyitott meg. Mindezek jelzik, hogy ekkoriban milyen művészkör vonzásában dolgozott.

Rádóczy Gyarmathy művészetszervező tevékenysége sem elhanyagolható, ugyanis szerepe van abban, hogy 1970-ben kiemelkedő értékű, progresszív szemléletű kortárs magyar csoportos képzőművészeti kiállítás vándorol végig Lengyelországon, Poznanban, Lódzban, Sopotban, Szczecinben. A kiállítók között van Csáji Attila, Bak Imre, Bálint Endre, Csutoros Sándor, Fajó János, Frey Krisztián, Haraszty István, Hencze Tamás Keserü Ilona, Konkoly Gyula, Lakner László, Nádler István, Papp Oszkár és mások, s természetesen Gyarmathy Tihamér és Rádóczy Gyarmathy Gábor.

Közben első hazai önálló bemutatkozására is sor kerül 1969-ben, a város szélén, ugyanott, ahol a jeles csoportos kiállítás is volt, a József Attila Művelődési Központban, melyet szintén Beke László nyitott meg. Itt kerülnek először közönség elé Lengyelországban készített – jellemzően nagyméretű – kollázsai, melyek később ritkán kerültek közönség elé.

A fiatal művész rendelkezett „alapanyaggal” (hozzajutott Nyugat Európában nyomott folyóiratokhoz), voltak tapasztalatai (például korábbi ismeretsége Bálint Endrével, aki beavatta a kollázs készítés rejtelmeibe), s affinitása volt a morbidhoz, a szorongató „valamiféle” megjelenítéséhez. Mindez e technika adekvát voltát bizonyította. Különös aranyárnyalatú és ezüstpapírokra dolgozott, ezek voltak a hordozók, melyeken átüt a hol nyersen, hol finom gondossággal felrakott, körülnyírt réteg különös „ünnepélyessége” vagy épp profánsága, miközben például a Paris Match-ból kivágott képek halmazával tehát sűrűn telekomponálja papírfelületét. Idézzük Beke László ekkoriban (1969 októbere) e munkáiról írt sorait:

„Az ő világa különös, nehezen megfogható, morbid hangulat. Megfér benne egymás szomszédságában a barokk angyal és a huszáruniformis, a Verne-regényhős és a kommersz levelezőlap táj, a bárgyú olajnyo-

mat-figura és a magazinból kivágott, szuperszonikus vadászgép-fotó. Vastag lakkréteg vagy émelyítő rózsaszín lazúr fogja össze a laza szimmetriába rendezett banalitás-halmazt – az egykor még oly tarka kavalkádon úrrá lesz valami súlyos, álmosító színvilágú monotonía.”

Ugyanebben az évben az akkoriban progresszív művészek kiállítóhelyeként ismert KFKI klubban mutatja be munkáit, melynek megnyitója Weöres Sándor költő.

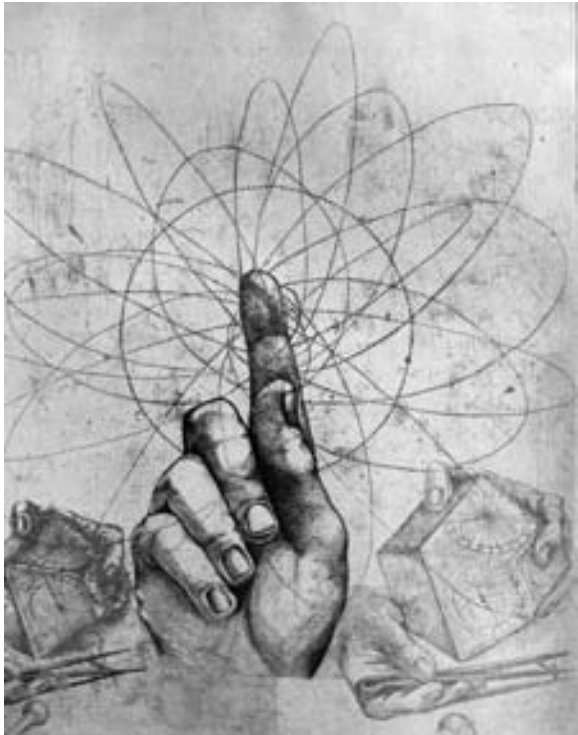
S folyamatosan készülnek briliáns rézkarcai, melyeken olyan bravúrral tudta alkalmazni ezt a sokszorosító

technikát, ráadásul finom színezésekkel, melyek azonnal felzárkóztatták őt az akkor kimagasló értékeket teremtő kortárs magyar képgrafika legjobbjaihoz.

Egy kérdésre, hogy mit jelent számára a rézkarcolás, a művész körültekintő alaposággal ezt válaszolta: „A rajz, de különösen a rézkarc számomra a kép teljessége. Az egész, amely a valóság gondosan kidolgozott és aprólékosan megmunkált részle-

Kiállítás a KFKI Klubban, 1969-ben / Exhibition in the KFKI Club in 1969 / Ausstellung in dem Klub des Zentralen Chemophysischen Institutes im Jahre 1969 (Weöres Sándor, Gyarmathy Tihamér, Rádóczy Gyarmaty Gábor)

Copernikus és gondolatai
Copernicus and his Thoughts
Copernicus und seine Gedanken

karcban és festményben is. Ezek természetesen nem másolatai egymásnak, az összevetés során mindig találunk finom, ám hangsúlyos eltéréseket, a jellemző, hasonló elemek mellett.

Kiemelkedő és pályafutására jellemző lapja (és festményes is) a Copernicus és gondolatai című munkája. A nagy lengyel csillagász, a heliocentrikus világkép egyik felfedezője, Krakkó püspöke jelentős munkásságát eleveníti itt meg. A rézkarcon a fő téma az emberi kéz, egy feltartott mutatóujjal, utalva a hitre, melyet azonban szinte körbehálózna a tudomány jelei, jelzései, szimbolizálva a tudást, az erőt. Jelentős rézkarca (és festménye is) a Béke című lap, melyen felhasználva Michelangelo a sixtusi kápolna freskóján alkalmazott „teremtő kezét” és a Picasso óta különösen béke motívumként ismert galamb ábrázolását, egy teljesen egyéni, ezúttal harmóniakat is sugalló művet komponál, természetesen a rá oly jellemző ismétlődő motívum építkezéssel. Jeles lapja a Diszkoszvetők, mely ókori „szobor-idézettel” (Myron legendás plasztikája) kapcsolja egybe az óra motívumot, egyfajta egyetemességet sugallva.

Több lapján foglalkozik Bartók Béla életművével. Burjánzó karcokat készített a Cantata profana és a Kékszakállú herceg vára témájára. Egyik legkiemelkedőbb munkája (már utaltunk rá bevezetőben) Ady Új vizeken járok című verséhez készült rézkarca, mely nem illusztráció, hanem igazi Rádóczy Gyarmathy-s látomás. Természetesen sokszor foglalkozik művészetében a vadászattal, illetve az erdei jelenségek megörökítésével, feldolgozásával (Rókavadászat, Falkavadászat, Szarvasbögés), mely műveken a felnagyítások, kicsinyítések alkalmazásával hangsúlyoz, mindig erős szuggesztív rajzisággal.

Tragikus, nyomasztó atmoszférájú a Hősök emlékére című lapja, lélektani indíttatású Gátlások című karc, s erősen erotikus töltetű a Trófeák című munkája.

Rézkarcaiban felvonultatja mindazt a szellemi, filozófiai és technikai eszköztárt, amely eleven személyiségéből következik. Zsúfolt, barokkosan gazdag, asz-

szociációk tömegével telített kompozíciók e művek, igényes rajzi építkezéssel.

Rézkarcaival a hetvenes évek magyar grafikájában feltűnést kelt, szinte berobban igényes, egyéni stílus törekvéseket felmutató munkáival.

Mint kísérletező alkat, Rádóczy Gyarmathy Gábor készített kerámia reliefeket és porcelán faliképet is. Kerámiáiból 1970-ben nyílt kiállítása a Madách Színházban. Aztán munkái eljutnak Kanadába, s természetesen jelen van lengyelországi kiállításokon is.

Rézkarcait folyamatosan kiállítja a Miskolci Grafikai Biennálékon, 1969-es debütálása után 1971-ben, 1975-ben, 1977-ben, de 1974-ben kiállítója a művészeti ág csúcsainak tekinthető nevezetes krakkói biennálénak, 1977-ben a ljubljanoi biennálénak.

Az 1974 elején a budapesti Stúdió Galériában megnyitott kiállításán tizenöt színes rézkarcot mutatott be. A kiállításra szóló meghívó is jellemző a fiatal művész személyiségére. Ezt olvassuk rajta (1973 év végén fogalmazódott):

BOLDOG ÜNNEPEKET KÍVÁNOK

és nagyon kérem, ha úgy
engedi ideje, legyen oly
kedves elfáradni a

Stúdió Galériába (Budapest,
V. ker. Bajcsy Zs.u.52.)

kiállításom megnyitására

1974. január 4-én fél 6 órakor!

NÉPBALLADÁKAT MOND: JANCSÓ ADRIENN
A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA NÉMETH LAJOS

Stúdió Galéria, 1974
Studio Gallery, 1974
Studio Galerie, 1974

Az esemény kapcsán a művész megfogalmazta írásban is aktuális gondolatait, melyet a megnyitón Németh Lajos művészettörténész olvasott fel. Ennek bevezetéséből idézünk: „A háború utáni nemzedékhez tartozom, ez a tény talán hatással van ösztöneim, érzelmeim, fűtöttségem kialakulására.

A képeimen és rézkarcaimon tükröződő bizonyos pesszimizmus, véleményem szerint abból fakad, hogy 30 éves vagyok és intenzívebben érnek a negatív és pozitív hatások, mint egy idősebb és tapasztaltabb embert.”

A kiállításról, melynek megnyitásán Faragó Laura is közreműködött a Magyar Rádió „Láttuk, hallottuk” című műsorában Bencze László festőművész így beszélt:

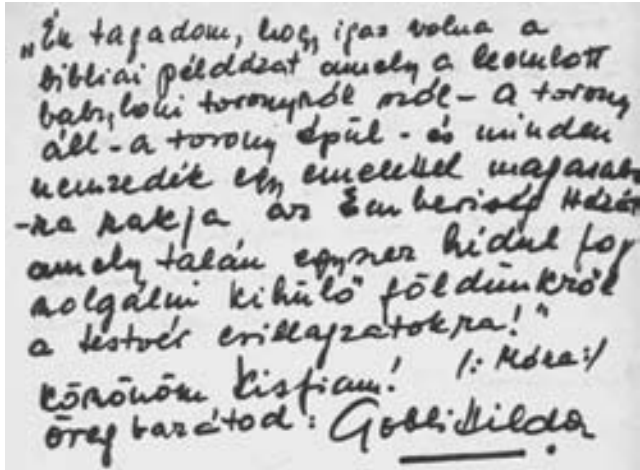
„Rádóczy szimbólumokban gondolkodik és azokban fejezi ki magát. Siessünk kijelenteni: igen erős szakmai felkészültséggel, imponáló tudással. Ez mai grafikánk szinte egyöntetű alapállása. Mesterség, műhely, szakmai készség és felkészültség, a megszólaltatott természeti vagy jelképrendszerű formák beható ismerete, szinte puritán szigor az eszközök tisztelésében, ugyanakkor anyag és eszköz magakellettő kacérsága Rádóczynak is tulajdonai.”

Ugyanezen kiállításról írva, a Magyar Hírlapban egy – művészünk egész életművével összefüggő – fontos

jelenségre hívja fel figyelmünket a kitűnő műkritikus, Bojár Iván:

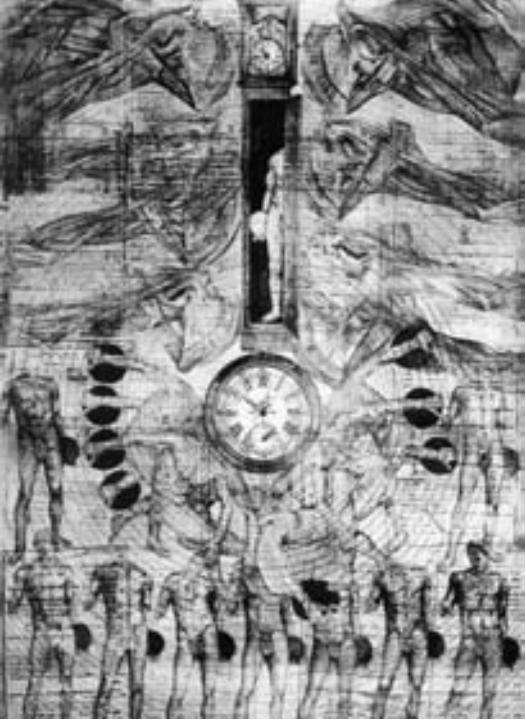
„Rádóczy Gyarmathy Gábor (Stúdió Galéria) színes rézkarcaiban szinte mindannak tárházát kapjuk, ami időproblémaként a mai képzőművészetben fellelhető. A mérhető idő perlekedik a mérhetetlen idővel, a szubjektív idő egymásutánjai, vonatkozásai egymás mellé sorakoznak. Csaknem mindegy, hogy melyik lapját vesszük alaposabban szemügyre, a kérdés mindig ugyanaz: a szubjektum tegnapja ölelkezik a mával, s megkísérel utat keresni a holnap felé. A valóság tényleges történéseinek és az egyén belső élményeinek pillanatnyi metszéspontján.”

P. Szűcs Julianna művészettörténész ekkoriban a Népszabadságban megjelent írásában úgy látja, hogy a szimbólumokat a fiatal művész mennyiségileg értelmezi, s „a halmazból nagyon vonzó dekorativitás keletkezik.”

E kiállítása kapcsán 1973 végén a Magyar Televízió portréműsort készített a művészről „A Tv galériája” sorozatban, melynek szerkesztője Kernács Gabriella, műsorvezetője Rapcsányi László, rendezője B. Farkas Tamás volt.

Rádóczy Gyarmathy Gábor nyitott, érdeklődő személyiségéből eredően ez idő tájt sok mindennel foglalkozik, aktív részese különböző műtermi kiállításoknak, jár Petri Galla Pál rendezvényeire, olvassa az akkor még szinte szamizdatként terjedő Hamvas Béla írásokat, s a gyakorlati munkában eljut az animációsfilm területére is, ahol például Mata Jánossal dolgozik együtt.

Diszkoszwetők
Discus throwers
Diskuswerfer

1976-ban barátjával, a kiváló grafikusművésszel, Tassy Bélával (akivel ekkoriban sok közös vonás is felfedezhető művészetükben) Berlinben rendez közös kiállítást.

Ekkoriban kerülnek ki munkái Olaszországba, jeles sikereket aratva, melynek talán a csúcspontja, hogy 1980-ban tagja lesz a Pármai Művészeti Akadémiának.

Az évek múlásával Rádóczy Gyarmathy Gábor egyre többet foglalkozik festészettel. Képeiben, festményeiben is mindig van egyfajta grafikus gondolkodás, nem is véletlen, hogy képei – szó szerint – előképei is sok esetben saját korábbi rézkarcai.

Festői módszere is – mint már jeleztük – a vonalgazdagságra épít, formák burjánzanak, lépnek egymásra, egymásba, egymás nyomába, s tapossák el egymást, ám mindehhez egy majdhogynem finom színekkel dolgozó színteremtő párosul, akinél sokszor a sötétek uralkodnak. Nem véletlen ez, hiszen egy fontos vélemény szerint:

„Általánosságban kimondható, hogy a megvilágosított színek az élet napos oldalát fejezik ki, az elsötétí-

tett színek viszont a sötét és negatív erőket szimbolizálják.” (Johannes Itten). Nos, pontos ez a fogalmazás Rádóczy Gyarmathy művészetére is. Ő is elsötétít, s ezzel valóban sejtelmessé is tesz, néha még a melankólia is felbukkan, de igazán csak egy villanásnyira, ám aztán jellemzően továbbra is általában itt a „dies irae”, a harag napja, jelen vannak a diabolikus erők, s jelen lehet „rosszkedvünk tele”.

A burjánzó mondanivalóhoz – mind grafikáiban, mind képeiben – sötét tónusai mellé párosul a világos, élénk színerő drámaisága is, s az a sajátos kompozíciós alapeszme és rend, amely egyfajta horror vacui nézetre épít. Vagyis képmezője szinte minden négyzetcentimétere ki van használva, nem marad szabad tér, a művész agya és keze minden üresen maradt teret betölt. Motívumainak világában különös, hogy milyen tudatosan használja a repetíció, az ismétlés módszerét, képei feszültsége sokszor telítettebb lesz attól, amikor ennek látjuk nyomait. S ami ide kapcsolódóan fontos: ha ismétel is – ráadásul egy képen belül – ebből sohasem lesz monotonia, sőt egy-egy pozitív-negatív átfordítással teljesen új képi szituációt teremt.

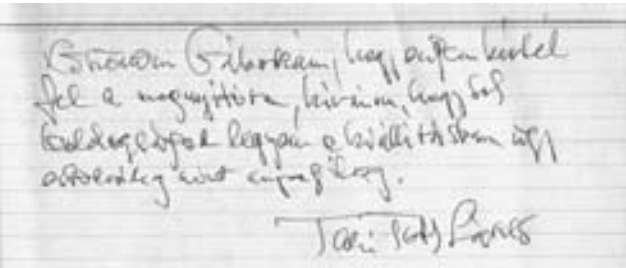
Ehhez kapcsolódóan a művész egy helyütt így fogalmaz: „Az én közlési eszközöm az ősi képrás jelképes kifejezési módja és az ősi zenei pentatónia, ahol a monoton ismétlődő ritmus egy barokkosan

Megnyitó a Körмени Galériában / Exhibition opening in the Körмени Gallery / Eröffnung in der Körмени Galerie (Csák Máté, Feledy Balázs, Körмени Anna)

nyugtalan formát, a lényeket körülvevő feszült ellentétet hoz létre.”

Festő technikája kifinomult, alapos. Természetesen olajjal fest, fontos számára az alapozás, majd egy tónusos kép létrehozása, melynek száradását követően lazúr technikával hozza létre a rá jellemző képet, amelyen az áttetsző rétegek finom transzparenciával állnak a szemlélő előtt. A legvilágosabb és a legsötétebb árnyalatok a mű véglegesítése során kerülnek fel a műre.

Tán mindebből látható, hogy végülis nehéz megragadni azt az egzakt definíciót, mellyel a művész stílusát behatárolhatánk. El kell fogadnunk azt a gondolatmenetet, melyet épp ő adott válaszként egy interjúban arra a kérdésre, hogy mely áramlatokat érzi magához közel. Így válaszolt:

„Az eklektika hat rám igazán. A kompozíció érdekében természetesen felhasználom a konstruktivisták képszerkesztési elveit is.

A konvencionális tárgyak, gesztusok felületi, külső látványát szeretném átalakítani, jelértékűvé egyszerűsíteni, az európai jelképrendszerbe illeszteni, a közösség számára értelmezhetővé tenni. A szürreális világ, az egymásra rakódó rétegek, a jelképek barokkos zsúfoltsága által teremtett feszültség az eklektika formavilágában találja meg a helyét.”

Ám igaza van Legéndy Péter művészeti írónak is, aki egy kiállítás megnyitójában így fogalmazott: „Rádóczy Gyarmathy Gábor egy új jelképrendszert keres, amely segíthet megérteni a valóság bonyolult szövetét, szerkezetét – nem például a ‘bauhaus’ vaslogikájával, az elvonatkoztatott célszerűség szintjén, hanem az öröm és fájdalom, álmok és gátlások, szeretet és gyűlölet vetületeiben.”

E kiadvány bepillantást enged egy nagy ívű művészpálya mélységeibe. Izgalmas látnunk a fotókon azokat a nagy személyiségeket, akik értékelték a fiatal művész munkásságát (Weöres Sándor, Barcsay Jenő, Németh Lajos, nem is beszélve édesapjáról Gyarmathy Tihamérról), s végig követni pályáját, mely folyamatosan jelzi sohasem megnyugvó és sosem belenyugvó személyiségét.

Rádóczy Gyarmathy Gábor munkásságáról bár igen sok írást, elemzést, kritikát olvashatunk, az első összefoglaló kiadványt Koltayné Zolder Klára jegyzi, aki Emlékek, szimbólumok, mítoszok címmel 2001-ben a 16. kerületi önkormányzat támogatásával egy ma is forrásértékű kiadványt jelentetett meg. A kis könyv megjelenésére a Magyar Hírlap 2002. január 3-i száma is figyelte a Pokol és disszonancia bugyiban című ajánlásában (Kozár Alexandra).

Rádóczy Gyarmathy festményeinek szuggesztív szimbolikus világában erős koherenciával érzékelhetők a különböző értelmezési lehetőségeket adó, de végülis mindig egy erős eszme felé terelő jelek, jelzések. Vérszerződés című képén nem véletlenül sejlik fel a rovásírás világa, miközben utal a honfoglaló vezé-

rek összefogására (összekulcsolt ujjakkal) és a közelgő eszmei menedékre, a kereszténységre. Az És voltak egykoron táltosok drámai nyersességgel és áttételezettséggel jelzi egy vergődő ország állapotát. Csodaszarvas című művén erős szuggesztivitással festi meg az élet születésének sejtekből épülő világát. Betyárvilág című festménye farkasként ábrázolva a betyárt, fegyverek folyamatos ismétlődő látványával és egy menekülő, vágató ló megfestésével eleveníti fel a szegénylegények időszakát. História s ének című alkotása a török elleni küzdelmet eleveníti meg, Arany Jánosra utalva.

A sólyom sok képén jelenik meg (a lovakon kívül). A sólyom – vagy ahhoz hasonló ragadozó madár, például turul – azonos lehet azzal, amely Anonymus szerint Álmos anyját, Emesét teherbe ejtette (Emese álmát is látjuk egy képén), s így ez a madár a magyarság mitikus őse, totemállata, egyfajta védelmezője. Csak ez az egy motívum is mutatja, hogy Rádóczy Gyarmathy Gábor mennyire keres, kutat a gyökereknél, s mennyire foglalkoztatja őt a honnan jövünk nagy kérdése.

Csáji Attila – már idézett megnyitójában – így fogalmazott: „A Rádóczy Gyarmathy Gábor által teremtett atmoszféra hozzánk tartozik. Hozzánk magyarokhoz. Döntően ennek a kultúrának a szövetéből született és újra és újra ebből táplálkozik. Ez nem stílus kérdése, hanem az értékteremtő vállalásé.”

Ám természetesen képei szólnak a máról, filozófiai összefüggéseket jelenítenek meg, dilemmákat vetnek fel (Úrhajós), szólnak a teremtésről (Pax), lélektani problémákat boncolgatnak (Az első éjszaka joga, Alkotás, Álombakók, Gyermekálmok, Szorongások), az élet és életvitel, élet-szemlélet alapvető kérdéseit vetik fel (Kronosz és Mammon), szólnak a hatalom kérdéseiről (Zsarnokság, A tőke).

Képei hordoznak erotikus tartalmakat (Orchideás kert, Álmodozó), fontosak festészetében a művészeti utalások (Bartók: Cantata profana, Michelangelo, Jókai Mór: jövő század regénye I. és II.), s egészen kivételes és meghökkentő ikonográfiával emlékezik a művész 1956-ra (1956 emlékére).

A hetvenes években különböző kiállításokon nagy aktivitással részt vevő művész a nyolcvanas években inkább a műtermi munka felé fordul. Ő az a művész, akit a rendszerváltozás nem kényszerített bármiféle stílusváltásra. Azt folytatta, amit korábban elkezdett, legfeljebb előtérbe került a festészet. A kezdeti művészeti csoportokhoz való kötődései lassan lecsökkentek. Művészi arculata egyedisége olyan stílusában magányos alkotóvá tette, aki azonban számtalan szállal kötődik különböző közösségekhez. A lovaglás, a vadászat, a természettel való állandó és felfokozott kapcsolat által olyan alkotókhöz került közelebb, akik szintén vonzódnak e témához. Az egyáltalán nem túl eleven szakmai közéletet élő művész így lett tagja az Altamíra Egyesületnek, melynek kiállításain folyamatosan részt vesz. Miként alkotótáborok munkáját is vezeti, szervezi. Regenerálódáshoz szüksége van a természettel való intenzív kapcsolatra, a hajnalok és alkonyok feltöltődését segítik, természeti- és állat megfigyeléseivel együtt. Foglalkoztatja az etológia.

Gazdag, teljes életet élő művész Rádóczy Gyarmathy Gábor. Rákosszentmihályi otthona, műterme szinte zsúfolásig telített kulturális, művészeti emlékekkel. Otthona nemcsak az alkotó munka tereuma, hanem a pedagógiáé is. Mint extrovertált alkat, aki szívesen adja át ismereteit, aki tájékozott a világ oly sok kérdésében, intenzíven foglalkozik művészetoktatással is. Több generációból verbuválódó növendékei a művészeti ismeretek, tudás sokaságával gazdagodnak, őt pedig örömmel tölti el pedagógiai munkájának sikere.

Műteremrészlet
Part of his studio
Teil seines Ateliers

Műteremsarok
Corner of his studio
Atelierecke

Ady-t idéztük ezen írás elején, a művész kapcsán. „Új kínok, titkok, vágyak vizén járok”. Mi is eredjünk a nyomába. Vannak rejtélyek, vannak titkok, ám utána ott a felismerés, hogy ez a művészet igen mély, eredeti és – bizony, igen – aktuális.

S akkor hagyjuk el a felismerés szóból az „f” betűt és előttünk a lényeg: elismerés. Ezúttal Rádóczy Gyarmathy Gábornak. Mert immár közel négy évtizedes művészi pályáján olyanra volt képes, amelyre minden művész vágyik, de csak nagyon kevésnek sikerül. Ez pedig a kivételesen egyéni művészeti arculat. Mert, ha grafikai, festői felfogását különböző művészettörténeti fogalmakkal operálva be is határolhatjuk, stíluskritikai definícióink valamiféle egzakt tudományosságot kölcsönöznek is megállapításainknak, a mű, ami előttünk áll, a művek, melyek hatnak ránk minden kétséget kizáróan egy „magánmitológia” részei, s mely oeuvre-ben metafizika és művészi kreativitás szintézisének vagyunk tanúi. Ez az, amire a 20. század művészete már oly kevés jelentős példát talál. Ahogy mondani szokták: lehet szeretni és lehet nem szeretni azt, amit Rádóczy Gyarmathy Gábor csinál, de egyet nem lehet: nem venni észre. Mert valami olyan birodalomba enged bebocsáttatást nekünk a képzőművészet eszközeivel, ahová nélküle sosem jutnánk be.

Pax \ Pax \ Pax

THE PLENITUDE OF THE PICTURE

About Rádóczy Gyarmathy Gábor's career and works

Rádóczy Gyarmathy Gábor has an early copper engraving which was inspired by Ady Endre's poem: *Új vizeken járok* (I'm sailing on new waters). It is an almost apocalyptic sheet of drawing which opens to a great space. But let us not concentrate on the drawing now but the poem that inspired it. This early and well-known Ady poem is a significant example of how the young poet – still in his twenties – is searching the future. He is trusting – „Ne félj hajóm, rajtad a holnap hőse” (Do not be afraid my ship, tomorrow's hero is sailing you) – and shows his deviance so typical of him in after-years also – „Én nem leszek a szürkék hegedőse” (I'm not going to be the greys' violinist). But the poem has two lines that characterize Rádóczy Gyarmathy's art as well:

*Nem kellenek a megálmodott álmok.
Új kínok, titkok, vágyak vízén járok.
(I do not need the dreamt dreams.
I walk on new pains, new secrets,
and new desires' waters.)*

And we are there. The artist is definitely attracted to Ady Endre's poetry – what is rich in pictures. Except that he is strongly linked to it because of Ady's full-blood symbolism. Rádóczy Gyarmathy does not need the „dreamt dreams” either; however his all art is a mystical network of pains, secrets and desires...

By way of introduction we have to claim: You, dear Reader – who is now leafing through this book, browsing among the exiting documentary of a several decades long art career and the reproductions of his works – are not in a situation of ease.

The artist's world restrains you; you dive into its rich visual fantasy, but be aware! This art is not an easy way of relaxing your mind, doesn't offer you the pleasures

of airy scenes, beautiful landscapes. The artist's magic carpet flies you to a world of inexhaustible fantasy full of angst and distress. Rádóczy Gyarmathy's pictures do not comply with the often heard and sounded requirement that „art has to be relaxing”. No – thanks God and thanks to the creative artist – Rádóczy Gyarmathy doesn't relax you; he agitates, provokes you and first of all, shocks you.

Georges Braque, a famous painter of the 20th century said: „Art is to shock the viewer. Science is to calm you down.” Well, that's it. We are there. As the artist's work's first effect on us is that they shock us. After the first shock we start to rationalize our feelings and then we can get to an important conclusion: Rádóczy Gyarmathy is a surrealist and not a surrealist at the same time. In reality what he works on is much more and much more different than that. In the author's opinion he is far from the art method which uses only dreams and visions as the main topic of the pictures.

He definitely has a tremendous fantasy and imagination. He has a uniquely rich system of symbols, but he uses these means of art in an unbelievably conscious way. He always tells us something through his works; he always solves a problem, after raising a large-scale question. These all root on the fact that he has a strongly established, own ideology. He is not ruled by his instincts (though their role cannot be denied), doesn't hide himself behind the visions and chimeras crawling out of the subconscious, though his means of art suggest this. The fundamental basis is the most important for him; the fact that he builds on professional knowledge. His works of art prove this. As his personal acquaintance let me remark that this becomes evident at the very moment we start a conversation with him. Rádóczy Gyarmathy Gábor expresses himself verbally

in an extremely prolific way, thoughts flow as he speaks with rich associations and he visualizes them – as he does when he paints. This is based on extensive erudition and a broad base. The knowledge, the abundance of information points to a unique and individual universality what is rooted on a deep knowledge of sciences, history of education and history of the ancient and prehistoric times. Apart from that we can talk about the deep knowledge of fauna and flora and the artist's deep affection towards this field. Of course his knowledge is not hidden behind a scientist's mask, but couples with extremely strong imagination, gets its final concrete form as a picture, and – lets get back to the point – shocks us.

Let us evoke a famous Frenchman, an illustrious writer and thinker, André Malraux, who wrote in „The way of Kings”:

„We do not affix to imagination what we want; only what we can.”

Well, our artist's talent is so strong and intense that his iconography does not only shock us, but – at first sight it seems to be hideous until it starts to attract us with irresistible power.

In his works there is the disfigured, the foul, we can see violence, terror and fear. But not in one segment of the picture we can find unconcern, establishment, calmness... Rádóczy Gyarmathy's suggestive force is extremely increased, but – and this is one of the most significant points of his art's formal features – he never becomes expressive neither in his themes nor in his art methods. He always illustrates, he always uses hard lines as contours, and he expresses his angst with seemingly naturalistic features.

His friend and colleague for decades – Csáji Attila (Hungarian artist) put it into words at an exhibition opening in 1998: „Surrealism was invented for him. He was a medium for it, and when – in his youth – they met, they faded into each other and they became inseparably one – forever. For him this invention of the 20th century avant-garde doesn't mean up-to-date extravagancy, but the essential manifestation of his existence: like breathing.”

At this point we must mention how well-based, professional knowledge is accompanied with Rádóczy

Gyarmathy Gábor's deep, well-thought-out and suggestive message. As it is said: „he has excellent hands”, and it is known that his talent manifested at a very early age – when he was still a child. As it is well-known his father – Gyarmathy Tihamér (1915-2005) was one of the most significant and progressive personalities of the Hungarian painting in the 20th century. He never detained, but helped his son, Gábor – who especially liked drawing, painting – to choose the same profession.

The child – a daydreaming, sensitive boy – who was born 25th January 1943 in the midst of a bloody era – acquired the beauty of drawing and technical craft with pleasure and interest watching his father's work. His painting Hannibal painted (in oil!) at the age of 9-10 reveals his talent.

When he chose art as a profession he was influenced by his family and his parents circle of friends – who were the outstanding artists of the era – the 1950s! – Bálint Endre, Barcsay Jenő, Kassák Lajos, Lakovits

Űrhajós
Astronaut
Astronaut

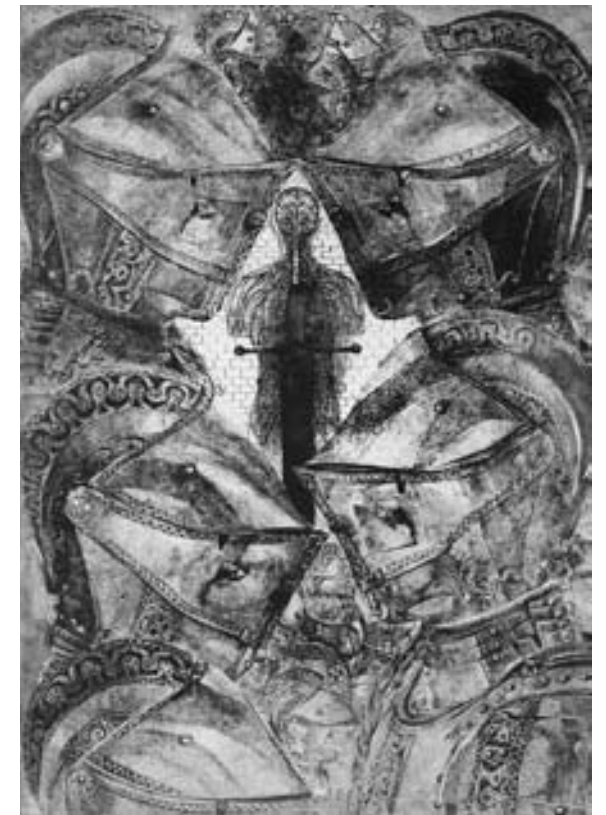
József, Marosán Gyula and Martyn Ferenc. Bálint Endre and Bene Géza's encouragement was especially important for him. Later he inherited one of Barcsay Jenő's walking sticks and – with several other valuable objects – he has kept it as a keepsake...

His father decided to detach Gábor – an intellectually more and more opened adolescent who lived under the spell of drawing and painting – from his „sterile” environment and asked his friend to teach him hunting with falcons (Gyarmathy Tihamér in his earlier years was also attracted to this sport activity). Apropos of hunting with falcons the boy met the joys of horse-riding, hunting, and this intimate relationship with nature is still an essential part of his lifestyle and his art activity. In line with that reading was also very important for him and the joy of reading, the memory of childhood books later revived in his art (Berzsenyi Dániel, Vajda János, Jókai Mór)

The level and preparedness of his early drawings entitled him to attend the Secondary Vocational School of Fine Arts and Applied Arts, Budapest, in Török Pál Street between 1958 and 1962. The vocational school was a fairly good one of high standard none the less the political circumstances were really dark at the time. Kántor Andor, the outstanding artist, follower of the Szentendre tradition was the headmaster with Percz Jenő (master of applied arts) as the deputy manager of the school.

As it was mentioned before Rádóczy Gyarmathy's generation was of a quality one with such classmates as Simonffy Márta, Tölg-Molnár Zoltán, Méhes László, Rubik Ernő, Várnagy Ildikó, Szok István, and he attended the same school with Kő Pál and Bráda Tibor as well. Pogány Gábor (art historian) and Tahi Tóth László (actor) went to the same school, too. And after the strong basis his father had offered him he had an excellent drawing teacher – Basilides Barna; Somogyi József taught him modelling and his teacher of ceramics was Sándor István.

After the final exams he applied for admission to the University (then: college) of Applied Arts. But then and there it was a drawback to be Gyarmathy Tihamér's son. As he was eager to deepen his knowledge he found work at the palaeontology department of ELTE (Eötvös Loránt University of Sciences) His father – know-

Egy lovag emlékére
To memory of a knight
Zum Gedenken an einen Ritter

ing his son's preparedness – didn't accept the the regular repulse and in the summer 1964 sent the following letter to the Arts Department of the Ministry of Education:

„My son, Gyarmathy Gábor has been applying for admission to the University of Applied Arts for 3 years. This term 1964/65 he tried it again.

As for my objective reconsideration and pieces of information this year as in the previous years he definitely made the grade but in spite of this his application hasn't been accepted. He was never even called in and was never offered application to the night or correspondence course.

...I ask for the verification of the application's rejection to the Textile Department as I wouldn't dare suppose that my own attitude towards art could make it impossible for a talented, well-meaning young man to get into the University.”

Well, this letter is a significant and revealing docu-

ment of the era, and also it was „effective”, though, only one year later. The „application-case” got up to „high levels” and Aczél György personally permitted Rádóczy Gyarmathy’s further studies. His letter – dated 23rd June 1965 said: „For your petition I authorize that you are allowed to study further on the University of Applied Arts in Poznan from school year 1965/66 on your own expense. Aczél György”

In Poznan he had significant masters; he studied painting from Brzozowsky, drawing and copper engraving from Professor Pietsch. Another teacher of him, Antoni Zidron also played an important role in his life at the time. He helped him a lot to overcome the difficulties caused by the lack of scholarship. In Poznan he met a lot of opportunities to experiment with art as the Poznan University introduced new methods of education at the beginning of his studies, quitting its earlier obsolete approach.

The progress of his art activity was partly inspired by the more liberal Polish morale in comparison to the Hungarian ideology. Also his masters’ enlightened way of thinking helped him. These factors resulted in the appearance of his arts’ several foundational attributes, features – still valid today. He studied copper engraving, woodcut and lithography from fairly good masters. He studied woodcut from Lutomsky, lithography from Mianowski.

He organized his first individual exhibition as a university student in Poznan in 1967, where he represented his morbid, weird collages. The exhibition was opened by the president of the University, appreciating and acknowledging the young artist’s endeavours. At the time a new opportunity to dive into the mystery of oil-painting – opened for him, and as a reply he placed his system of motifs from the world of drawing and collages to oil-painting. His paintings: Függés I. (Hanging 1) and Függés II. (Hanging 2) attracted his contemporaries’ attention to the era’s intellectual rebellion using historic indications.

He finishes his studies in Poznan in 1969. This year he starts to use second surname Rádóczy, and with returning home to Hungary he gives himself up to the Hungarian arts life’s mutinous processes. This year’s spring he exhibits on the 5th Country Biennial of

Gyermekálmok
Child dreams
Kinderträume

Graphic Arts in Miskolc, – the biggest and most significant Hungarian art program – he also takes part in another most notable exhibition in Budapest with a group of rebellious artists – whose exhibitions were often displaced to the outskirts. He exhibits in the József Attila Centre of Education in Angyalföld (Angel-land: outer district of Budapest) with Csáji Attila, Csutoros Sándor, Gyémánt László, Papp Oszkár, Pauer Gyula, Siskov Ludmil, Zeisel Magda and Visky Balász Csanád. The exhibition's title is: „Exhibition of young painters and sculptors of progressive intention.” The exhibition was opened in Angyalföld by Beke László art historian and later on in Rákosliget by Körner Éva art historian. All these reflect what group of artists he shared his views with and worked together with.

Rádóczy Gyarmathy’s role as an organizer of art programmes cannot be neglected either. He plays an important role in the series of exhibitions processing across Poland, in cities like Poznan, Łódz, Sopot and Szczecin with progressive contemporary Hungarian exhibitors such as Csáji Attila, Bak Imre, Bálint Endre, Csutoros Sándor, Fajó János, Frey Krisztián, Haraszty

István, Hencze Tamás, Keserű Ilona, Konkoly Gyula, Lakner László, Nádler István, Papp Oszkár and others. Of course Rádóczy Gyarmathy Gábor and his father Gyarmathy Tihamér also represented themselves in the series of exhibitions.

In 1969 he organizes his first individual exhibition in Hungary. He exhibits in the outskirts, in József Attila Centre of Education – the same place where he had taken part in the significant group exhibition earlier. This exhibition was opened by Beke László either. This is the first time his large sized collages made in Poland has been exhibited in Hungary – it is a rare occasion as these pictures has seldom been represented to the audience.

The young artist had the „material” (he could get the journal printed in Western Europe), he had experience (for example his earlier acquaintance with Bálint Endre who let him into the techniques of collage-making), and also he had a special affection to the morbid, the angst which he could express excellently. All these proved the technique being adequate. He used special gold- and silver-shaded sheets as medium, and on them the harsh or fine levels of cuts shine through with special „solemnity” or on the contrary with profanity, for example when he composes using cuttings from the Paris Match. Let's quote Beke László's words written about these collages (October 1969):

„His world is the atmosphere which can be claimed to be weird and hardly understandable. Baroque angels and hussars' uniform are in neighbourhood in peace together with the Verne novel character, the landscape of a trivial greeting card, the imbecile oleograph-figure and the photo of the supersonic fighter-bomber cut from a magazine. Thick levels of varnish or nauseous, thin pink paint cover and hold together the set of banalities arranged into a loose symmetry – and the one-time colourful cavalcade is deepened into a heavy, drowsy monotony of colours.”

The same year he installs his works in Club KFKI – famous as the exhibition place of the progressive artists, Weöres Sándor poet opens it. And continually he works on his copper engravings, on which he can use the multiplying technique and fine colouring in such a refined, brilliant way, that he is instantly falls

into line with the best of the contemporary Hungarian graphic artists – creating outstanding values.

Answering the question of what copper engraving means to him, he said with aware solidity: „Drawing and especially copper engraving is the plenitude of the picture to me. The whole, what is the consistent unity of the elaborate, niggling details of reality. Human feelings, like love or pain, the repeatedly returning events of human life, the everyday issues mean reality to me. Listening to these is the most important in my view. The discipline needed for copper-engraving is a proper mean of this.

Copying the pencil drawing onto plate or wax, the illustration of the material and the small details requires fussiness – similar to a filigree work. I like working on things thoroughly as the renaissance masters did – drawing everything, thinking over everything.”

He even enhanced his copperplates' subtle reality; occasionally he printed more drawings onto one sheet, which made his works even more suggestive.

As for his art it is essentially typical of him that he carried out his copper engravings in black and white and coloured variants, and he made several compositions

A szellem Ikarosza
Ikaros of the Spirit
Ikaros des Geistes

in oil and also on copperplate. These are – of course – not copies; comparing them we can find fine but significant differences next to the similar elements.

A famous and typical copper engraving (and also painting) of him is the work titled Copernicus and his Thoughts. The great Polish astronomer, one of the discoverers of the Helios-centred view was the Bishop of Krakow. His significant life and work is represented in Rádóczy's picture. On the copperplate the central theme is the pointing finger showing upwards as it was the symbol of faith but it is embraced by a network of signs, symbolizing science and human power. The sheet titled Peace is an also outstanding copper engraving (and painting). In that he combines the well-known symbol of the Sixtus Chapel – the Creator's hand by

Szarvasbögés
Deer-below
Hirschruf

Michelangelo and Picasso's pigeon of peace creating a wholly individual, harmonious atmosphere. Of course the motifs of the sheet are built up with repetition as usual. An excellent piece of his sheets is the Discus-throwing; in it he connects an Ancient „statue-quotation” (Myron's legendary image) to the clock-symbol, suggesting a kind of universality.

He is engaged in Bartók Béla's life and work. He made several copper engravings on the themes of Cantata Profana and the Bluebeard's Castle. One of his most outstanding works – as it was mentioned in the introductory part – is the copper engraving on Ady's poem, Új vizeken járok (I'm sailing on new waters) which is not simply an illustration but a real Rádóczy Gyarmathy vision. Of course he often deals with the topic of hunting and forest scenes (Fox Hunting, Coursing, Troat), which images are emphasized by enlargement or shrinking of the motifs.

A sheet with tragic, depressing atmosphere is the „In Memoriam of the Heroes”. The copperplate titled „Inhibition” suggests psychological intention. „The Trophies” expresses erotic exaltation.

In his copper engravings he demonstrates all the intellectual, philosophical and technical instruments which are in strong connection with his vivacious personality. His works are crowded, baroque-like compositions; filled with a multitude of associations built up with demanding technique of drawing. He makes a stir, almost implodes in the 1970s Hungarian graphic art with his copper engravings. His works always follow an individual intention in style.

As an experiencing person Rádóczy Gyarmathy Gábor also made relieves of ceramics and wall-wide pictures of porcelain. In 1970 he exhibits his ceramics works in the Madách Theatre, Budapest. Then his works get to Canada, and of course to Poland.

His copper engravings are continuously exhibited on the Biennale of Graphic Arts in Miskolc. After coming out in 1969, he is a regular exhibitor; he exhibits his works in 1971, 1975 and 1977. Most important of all he takes part in the famous Karkow Biennale in 1974 and the Ljubljana Biennale in 1977.

He displayed 15 coloured copper engravings in the Budapest Studio Gallery in 1974. The invitation card –

sent at the end of year 1973 – was also typical of the young artist's personality. It said:

„I WISH YOU A HAPPY CHRISTMAS HOLIDAY

and please, if you happen to have time
would you be so kind to visit my exhibition opening
in Studio Gallery (Budapest, 5th district, Bajcsy Zs Street 52)
at 5.30 4th January 1974!

FOLK BALLADS ARE PERFORMED BY JANCSÓ ADRIENN
THE EXHIBITION IS OPENED BY NÉMETH LAJOS”

Apropos of the event the artist drew up his thoughts in written form and Németh Lajos art historian read it at the opening. (Fragó Laura took part in the opening as well.) Let's quote from the introductory part of it: „I belong to the post-war generation, this fact may have influenced the forming of my instincts, emotions and my temper. In my opinion, the pessimism reflected in my paintings and copper engravings roots in the fact that I am 30 and everything – both positive and negative – touches me more intensely than an older and more experienced person.”

Bencze László painter spoke about the exhibition in the radio programme „Láttuk, halottuk...” (We saw and heard...):

„Rádóczy thinks in symbols and expresses himself by symbols. First of all we must claim: with fairly strong professional preparedness and commanding knowledge. This is the steady opinion of our contemporary graphic artists. Profession, education, talent, skill and preparedness, the deep knowledge of the used natural or symbol-like forms, an almost puritan self-discipline and respect for the usage of means of art, and at the same time a flirty, coquettish attitude of the material and means are all confidentially possessed by Rádóczy Gyarmathy Gábor.”

The outstanding arts critic Bojár Iván published an article about the same (Studio Gallery) exhibition in Magyar Hírlap drawing our attention to an issue in connection with the artist's whole career:

„Rádóczy Gyarmathy Gábor's coloured copper engravings offer us a whole collection of 'time-problems' which can be found in contemporary art. Measurable time fights against immeasurable time, subjective time's events follow each other and stand up in a line. It is

Sípok és harangok
Whistles and bells
Pfeifen und Glocken

almost indifferent which sheet of him we examine thoroughly, the feeling is the same: subjective yesterday embraces today and tries to find a way towards tomorrow. They meet at the intersection of real life events and inner experiences.”

In his article published in Népszabadság, P. Szűcs Julianna art historian claims that the young artist interprets symbols in quantity and „from this crowd of symbols a very attractive decorative style is born.”

At the end of 1973 the Hungarian Television shot a portray film about the young artist in the series „TV Gallery” with Kernács Gabriella as the editor, Rapcsányi László as the interviewer and B. Farkas Tamás as the director.

Being an opened, interested personality; Rádóczy Gyarmathy Gábor deals with several kinds of things at the time. He is an active participant of studio exhibitions, attends Petri Galla Pál's programs, reads Hamvas Béla's samizdat books, and he even works on animated films, as Mata János's partner.

In 1976 he organizes an exhibition with Tassy Béla (they have a lot of similar features in art at the time) in Berlin.

His works of art get to Italy where they meet significant success. It culminates in the fact that he is admitted to membership to the Academy of Arts in Parma in 1980.

As time passes by, Rádóczy Gyarmathy Gábor deals with oil-painting more and more. In his paintings we can always find a kind of „graphical way of thinking”, no wonder that his earlier engravings can be identified as the „pre-pictures” of his oils.

As it was mentioned before in his method of painting he uses various web of lines, the forms run wild, step into each other and crush each other, but all this is created by fine colours, and dark shades often rule the pictures.

It is not by accident. According to an important opinion „It is generally held that light colours symbolize the sunny side of life while the dark ones suggest the presence of dark, negative forces.” (Johannes Itten) Well, this statement characterizes Rádóczy Gyarmathy’s art work, too. He uses dark colours to make things mysterious and sometimes we can even find melancholy – but only as a flash. The significant is the „dies irae” (the day of anger), the presence of diabolic forces; and the „winter of our discontent” can be present, too.

To express the overflowing content – in his paintings and drawings – he applies dark shades and a special kind of composition based on a sort of „horror vacui” view. So all the picture is filled in; there is no empty place, not even a square centimetre. The artist’s mind and hand use all the empty places. It is amazing how deliberately he uses repetition with increases, intensifies tension and therefore his pictures is even more saturated. And there is something very important to mention: when he uses repetition, his pictures will never be monotonous; what is more, he can create a brand new approach by a positive-negative rotating of the motifs.

Linked to this the artist declares: „My way of communication is similar to the Ancient picture-writing and the pentatonic rhythm of opposite tense which creates a baroque-like, anxious form around the main topic of the picture by its monotonous, repeating rhythm.”

His painting technique is refined, thorough. As for his oil paintings first he makes an oil undercoat. Then he uses the undercoat’s colour to paint a tonal picture.

When it dries up he covers the picture with several transparent shades. Finally he puts on the darkest and lightest colours to finish the picture.

Maybe it is obvious from all these that it is really hard to find the proper definition of the artist’s style. We have to accept the train of thought he offered us when he was asked about the different styles in an interview. For the question of which styles he feels close to himself he gave the following answer:

„Eclectic style affects me most. For the proper composition – of course – I use the constructivists’ principles of structuring a picture. My purpose is to transform the everyday objects’ surface, inner view; to simplify them by creating signs, symbols; to fit them in the European system of symbols, and to make them understandable for the society. The surreal world – the levels crowded onto each other baroque-like – creates tension – using the eclectic style’s features.”

Nevertheless Legény Péter art critic was right when he claimed in an exhibition opening speech: „Rádóczy

Kísértetkastély
Ghost’s castle
Gespensterschloß

Gyarmathy Gábor is constantly searching for a new system of symbols, which can help us to understanding the confused network and structure of reality – neither with the ‘iron-logic’ of the Bauhaus nor with abstract purposefulness, but by the projection of joy and pain, dream and inhibition, love and hate.”

This book offers the reader a peek into a large-scale career’s mysteries. It is exciting to spot the significant personalities in the photos who appreciated the young artist’s work (Weöres Sándor, Barcsay Jenő, Németh Lajos, let alone his father, Gyarmathy Tihamér); and also it is exciting to follow his path of career which is determined by his vivacious, never resigned personality...

Though we can read several writings, essays, critics on Rádóczy Gyarmathy Gábor’s art, the first complete book on it was written by Koltayné Zolder Klára, titled Emlékek, szimbólumok, mítoszok (Memories, Symbols and Myths). The book – still a rare source of information – was published in 2001 under the sponsorship of the 16th district Local Government. Also it was mentioned in the 3rd January 2002 issue of Magyar Hírlap in a commendatory article „Pokol és disszonancia bugyrában” (Kozár Alexandra).

In Rádóczy Gyarmathy’s suggestive, symbolic world we can feel that the signs – linked by strong coherence – can be understood in different ways but they all lead towards one strong principle. It is not by accident that in his painting „Vérszerződés” (Contract of Blood) the Ancient rune writing refers to the unification of the 7 Hungarian tribes’ chiefs; while the folded hands refer to the forthcoming Christian ideology’s shelter. The „És voltak egykoron táltosok” (Once there were the táltos) focuses on the situation of a squirming country with dramatic harshness and complexity. In „Csodaszarvas” (the Magic Deer) he suggestively visualizes the cells that build up the living material when a new life is born. His painting „Betyárvilág” portrays a „betyár” (outlaw, bandit) – riding his horse in the form of a wolf. He visualizes the era of „szegénylegények” – Hungarian outlaws in the 18th 19th century – by the vision of a galloping horse on the run and the visual repetition of guns. His „Históriás ének” (Song about History) recalls the fight against the Turkish, referring to Arany János’s poem.

Emlékek pecsétjei I
Stamps of memories I
Erinnerungsabdrücke I

Besides horses falcons appear in a lot of pictures. The falcon – or a similar raptorial bird – the turul (Ancient Hungarian bird of legends) is the one which made Álmos’s mother pregnant (we can see Emese’s dream in a picture, as well). So this bird is the totem, the mythical ancestor, a kind of protector of the Hungarian. Only this one motif can show us how deeply Rádóczy Gyarmathy Gábor searches the roots, how interested he is in the great question: „Where are we from”.

Csáji Attila in his above mentioned exhibition opening put it into words like this: „The atmosphere created by Rádóczy Gyarmathy Gábor belongs to us, the Hungarian. It was born in the network of this culture and it is fed on that again and again. This is not a question of style, but value-creating.”

Of course, his pictures often talk about our present, about correlating ideologies, also they set problems, dilemmas (Úrhajós), they represent the Creation (Pax), deal with psychological problems (Az első éjszaka joga,

Alkotás, Álombakók, Gyermekálmok, Szorongások), raise the main questions of life, view of life and lifestyle (Kronosz és Mammon), and visualize the questions of power (Zsarnokság, A tőke).

They often deal with erotic topics (Orchideás kert, Álmodozó) and frequently refer to arts (Bartók: Cantata Profana, Michelangelo, Jókai Mór: Jövő század regénye I. és II.) and the artist recalls the 1956 Revolution with an almost shocking, extraordinary iconography.

The artist – earlier an active exhibitor – turns to studio work in the 1980s. He is an artist who didn't have to change his style with the Change of Regime in 1989. He continues on what he had started as a young artists, at the most he places painting on the first place. His strong link to the groups of artist has slowly disappears. His artistic image, his unique personality and style made him a lonely artist though he is attached to different groups. Apropos of horse-riding, hunting, and his intimate closeness to nature he regularly meets artists who are also interested in this topic. The artist – who does not live an active professional social life any more – becomes the member of the Altamira Association, and he always takes part in its exhibitions. Also he organizes the work of artists' camps. For regeneration he definitely needs an intense relationship with nature, his energy revives, if he can watch dawn and dusk and can observe animals' life. He is interested in otology.

Rádóczy Gyarmathy Gábor is an artist living a whole life. His home and studio in Rákosszentmihály is fully crowded with cultural and art relics. His home is not only the scene of a creative artist's work, but a shelter of pedagogy, as well. As an extrovert person, he is eager to share his knowledge, his pieces of information about the world; he intensively deals with arts teaching. His students – members of different generations – acquire arts techniques and enrich with wide-range knowledge; and he is happy about the success of his teaching work.

We quoted Ady at the beginning of this writing: „Új kínok, titkok, vágyak vízen járok”. Let's follow him. There are mysteries, secrets, but after that there is the recognition that this art is really deep, original, and – it is – actual.

Rítus
Ritual
Ritus

We must appreciate and respect Rádóczy Gyarmathy Gábor. As he has realized something – since the beginning of his almost 4 decades long art career – what is every artists' wish but only few of them can achieve. And this is an outstandingly unique attitude towards art. We can define his graphic and painting approach with different art historians' concepts; and our definitions may offer exact science-like statements, but the art works we watch influence us with his own individual mythology and the artist's „ouvre” is a unity of metaphysics and creativity. And this is so rare in the 20th century. As it is often said you can like or dislike Rádóczy's art, but you are totally unable to neglect it. Because, by the means of art he opens the doors of an emporium where we wouldn't be able to get in without his guidance.

DIE VOLLSTÄNDIGKEIT DES BILDES

Über dem Lebeswerk von Gábor Rádóczy Gyarmathy

Eine von Gábor Rádóczy Gyarmathys frühen Radierungen wurde von dem Gedicht von Endre Ady „Ich gehe auf neuen Gewässern”, inspiriert. Ein Kunstwerk, sozusagen von apokalyptischer Wirkung, welches riesengroße Räume öffnet. Betrachten wir aber diesmal nicht das Kunstwerk selbst, sondern das Gedicht, woraus die Inspiration geschöpft wurde. Dieser wohlbekannte und ziemlich frühe Vers von Endre gibt es beispielsweise wieder, wie der 20jährige Dichter in den frühen Jahren des Jahrhunderts in die Zukunft blickt. Noch zuversichtlich „Mein Schiff hab keine Angst, der Held des Morgens fährt mit dir”, schon hier zeigt sich das, auch für sein weiteres Leben so charakteristische Deviantsein „Ich werde nicht Violinist der grauen Menschen”. Aber zwei Zeilen des Verses sind für die Kunst von Gábor Rádóczy Gyarmathy bezeichnend:

Ich brauche keine erträumten Träume.
Ich gehe auf Wasser von neuen Qualen,
Geheimnissen und Wünsche

Wir sind an der fraglichen Stelle. Der Künstler scheint sich ohnehin von der, an poetischen Bildern sehr reichen Dichtung von Ady angezogen zu fühlen, und verbindet sich mit ihr auch wegen ihres durchdringenden Symbolismus. Gábor Rádóczy Gyarmathy hat auch keine „erträumten Träume” nötig, die Ganzheit seiner Kunst ist dagegen ein ahnungsvolles Gewirk von Qualen, Geheimnissen und Lüsten...

Als Einleitung muß festgestellt werden: Sie, lieber Leser, der diese Publikation jetzt durchblättert, und die packenden Dokumente einer künstlerischen Laufbahn von vielen Jahrzehnten und die Reproduktionen der Kunstwerke anschaut, ist in keiner leichten Situation. Die Welt unseres Künstlers ergreift und hält uns mit außerordentlicher Kraft fest, man taucht in seine um sich greifende visuelle Welt ein. Aber diese Kunst wirkt nicht befreiend, bereitet uns nicht die Freude der legeren visuellen Welt oder der Augenweide der wunderschönen Landschaften, sondern breitet den „Zauberteppich” eines

Schöpfers aus, mit dem man in das Reich der bedrängnisvollen Phantasie fliegt. Die Kunstwerke von Gábor Rádóczy Gyarmathy entsprechen dem heutzutage so oft gehörten und betonten Erfordernis, „die Kunst soll beruhigen”, nicht. Nein! Gott und dem schöpferischen Künstler sei Dank, bei Rádóczy Gyarmathy versenkt man nicht in Träumereien, im Gegenteil: er erregt und vor allem bringt uns in Verlegenheit...

Georges Braque, ein ausgezeichnete Maler des 20sten Jahrhunderts behauptete: „Die Kunst ist dafür gedacht, daß sie verwirrt. Die Wissenschaft ist es, was beruhigt.” Nun, das ist es ja. Wir sind an Ort und Stelle. Meiner Meinung nach, die Werke von unserem Künstler bringen uns beim ersten Anblick in Verlegenheit und machen verduzt. Dann versucht man aber, die ersten Impressionen zu rationalisieren, und kommt zu der wichtigen Erkenntnis: Rádóczy ist nur dann und wann surrealistisch. In der Tat ist es etwas anderes, etwas mehr, was er macht. Der Autor dieser Publikation findet, daß er mit den Methoden, bei denen die Träume und Visionen eine bedeutende Rolle spielen, nichts zu tun hätte.

Seine Phantasie, seine Vorstellungskraft sind zwar riesengroß, seine symbolische Darstellung ist außerordentlich reich, er benutzt sie aber bewußt auf einer bodenlosen Weise. Mit seinen Werken sagt er immer etwas aus; ein Problem wird gelöst, sobald es auftaucht. Dies alles ist darauf zurückzuführen, daß er ein sehr prägnantes Weltbild hat. Er ist nicht von seinen Instinkten getrieben (obwohl deren Rolle bedeutend ist), versteckt sich nicht hinter der psychologischen Maske, die aus dem Unterbewußtsein hervorbrechenden Visionen, obwohl seine Mittel anscheinend denen nahe liegen. Es ist für ihn sehr wichtig, gilt sozusagen als Fundament, daß er auf Wissen baut. Seine Werke beweisen das eindeutig. Da ich eine persönliche Beziehung zu Gábor Rádóczy Gyarmathy habe, lassen Sie mich die Bemerkung machen, daß dieser Umstand sofort offenbar wird, wenn man anfängt, mit unserem Künstler ein Gespräch zu führen. Seine verbale Ausdrucksweise ist nämlich außerordentlich reich. Die Gedanken fliegen ihm zu, die er ebenso

assoziationsreich und visuell in Worte kleidet, wie er es später auf dem Bild darstellt. Das alles baut auf eine umfassende Bildung und hohes Wissen. Die weitläufigen Kenntnisse und die vielen Informationen weisen auf eine eigenartige Universalität hin, welche hauptsächlich in der Geschichte, der Kultur- und Wissenschaftsgeschichte bzw. in der Urgeschichte wurzelt und baut sich darauf aufbaut. Gábor Rádóczy Gyarmathy interessiert sich besonders dafür, aber seine tiefgründigen Kenntnisse über Flora und Fauna und Affinität zur Natur dürfen auch nicht unbetrachtet lassen werden. Dies alles wird jedoch nicht „wissenschaftlich“ dargestellt, sondern wird in Verbindung mit grenzenloser Vorstellungskraft im Laufe der Künstlerpraxis konkretisiert, wird zu einem Bild und, wie schon gesagt, er bringt un sin Verwirrung.

Lasset uns hiermit den hervorragenden französischen Schriftsteller und Denker, André Malraux zitieren, der in seinem außergewöhnlichen Buch Der „Weg der Könige“ schreibt: „Zur Phantasie kann man nicht anfügen, was man will, sondern das, wozu man fähig ist.“

Nun, diese Fähigkeit unseres Künstlers ist so unvorstellbar intensiv, daß man durch seine Ikonographie in Bestürzung gerät. Wir können uns eingestehen: beim ersten Anblick sogar stößt sie uns ab, aber dann im nächsten Moment zieht sie uns mit unvorstellbarer Kraft an...

Hannibal
Hannibal
Hannibal

In seinen Werke sind ja Häßlichkeit, Gemeinheit, Gewalt, Schreck und Angst anwesend. Und nirgendwo auf dem Bild sind Gleichgültigkeit, Abklärung oder Ruhe zugegen. Gábor Rádóczy Gyarmathy ist erhöht suggestiv, aber wie es für seine künstlerische Formwelt am allermeisten charakteristisch ist, er wird nie expressiv, weder hinsichtlich des Themas noch der malerischen Methode. Er stellt immer etwas dar, seine Bedrängnisse werden immer mit Linienkonturen, mit anscheinend wahrhaftigen Elementen vergegenwärtigt.

Ein, schon seit vielen Jahrzehnten bekannter Kollege und Freund von ihm, der Kunstmaler Attila Csáji formulierte bei einer Ausstellungseröffnungszeremonie im Jahre 1998: „Der Surrealismus wurde für ihn erfunden, er trägt ihn als Möglichkeit in sich. Als er und der Surrealismus in seiner Jugendzeit eins wurden, wie der Bach mit dem Fluß, so unzertrennbar wurden sie. Diese Erfindung der Avantgarde des 20. Jahrhunderts ist für ihn kein Modernismus, keine Modeströmung oder Extravaganz, sondern grundlegende Manifestation seines Daseins, so, wie das Atemholen.“

Natürlich muß hier die Rede darauf kommen, wie er umfassendes Fachwissen mit der tiefen, eingehenden und suggestiven Aussage paart. Wie man sagt: er hat Meisterhände, und diese Fähigkeit zeigte sich, wie man weiß, schon im zarten Kindesalter.

Sein Vater, Tihamér Gyarmathy (1915-2005), eine der hervorragendsten progressiven Persönlichkeiten der ungarischen Malerkunst des 20. Jahrhunderts, hatte seinen Sohn, der besonders gerne malte und zeichnete, allgemeinbekannt bei dessen Berufswahl nicht behindert, sondern hatte ihm dabei geholfen.

Das am 25. Januar, 1943, in Krisenzeit geborene, träumerische, phantasierende Kind ergreift mit großer Freude und Interesse Besitz von der Schönheit des Zeichens. Er beobachtete seinen Vater, solange er arbeitete; die Kunstgriffe guckte er sich zum größten Teil von ihm ab. Auf einem Gemälde aus seinem neunten-zehnten Lebensjahr, welches Hannibal Motive bearbeitet, zeigten sich schon seine Fähigkeiten.

Bei der Berufswahl wurde er von der Familie, den Bekannten seiner Eltern, den hervorragenden

den Künstlerpersönlichkeiten der 50er Jahre, Endre Bálint, Jenő Barcsay, Lajos Kassák, József Jakovits, Gyula Marosán und Ferenc Martin, beeinflusst. Besonders determinierend waren für ihn die ermutigenden Worte von Endre Bálint und Géza Bene. Jenő Barcsay hinterließ später einen von seinen Stöcken für Gábor Rádóczy Gyarmathy, welchen er, neben weiteren zahlreichen wichtigen Gegenständen, als wertvolle Reliquie bis zum heutigen Tag aufbewahrt.

Sein Vater entschloß sich, seinen Sohn, dessen Verstand und Seele in dem Zauber der Malerei und des Zeichnens erlegen war, aus seiner „sterilen“ Umgebung herauszunehmen, und machte aus ihm einen Falknerlehrling (solche Tätigkeiten waren dem Vater in seiner Jugendzeit auch wichtig). Durch die Falknerei konnte sich das Kind mit den Schönheiten des Reitens und der Jagd bekannt machen, und dieses innige Verhältnis zu der Natur ist bis heute ein wichtiger Teil seines Lebens, seiner Lebensführung, sowie auch in seinem Künstlerleben. Außerdem war ihm auch das Lesen von großer Bedeutung, die damaligen literarischen Erlebnisse leben in seiner Kunst wieder auf (Dániel Berzsenyi, János Vajda, Mór Jókai).

Wegen dem hohen Niveau der frühen Zeichnungen und seines großen Wissens konnte er das legendäre Budapester Gymnasium für Bildende Künste und Kunstgewerbe in der Török Pál Straße zwischen 1958 und 1962 besuchen. Dieses Gymnasium war damals trotz der dunklen politischen Umstände fachlich auf hohem Niveau. Der Direktor war der hervorragende, das Erbe von Szentendre weiterführende Maler, Andor Kántor, und sein Vertreter der Kunstgewerbler, Jenő József Percz.

Der Jahrgang von Gábor Rádóczy Gyarmathy war sehr gut, mit solchen Klassenkameraden, wie Márta Simonffy, Zoltán Tölg Molnár, László Méhes, Ernő Rubik, Ildikó Vámagy, Iván Szkok, und Schulkameraden wie Pál Kő oder Tibor Bráda. Damals gingen auch der nachherige Kunsthistoriker Gábor Pogány und Schauspieler László Tahi Tóth in diese Schule. Nach der starken väterlichen Vorbereitung hatte Gábor

Munka közbén
The artist at work
Bei der Arbeit

Rádóczy Gyarmathy den ausgezeichneten Zeichenlehrer, Barna Basilides. Modellierung lernte er von József Somogyi, Keramik von István Sándor. Nach dem Abitur machte er eine Aufnahmeprüfung an der Hochschule für Angewandte Künste, aber dort war es kein Vorteil, Sohn von Tihamér Gyarmathy zu sein. Um seine Kenntnisse, die er in seiner Kindheit erlangte, zu vertiefen, kam er beim Paläontologischen Lehrstuhl der Eötvös Lóránd Wissenschaftlichen Universität unter. Sein Vater, im Bewußtsein der großen Vorbereitung seines Sohnes, ergab sich nicht darin, daß sein Sohn ständig abgewiesen wird, deshalb schrieb an die Kunstabteilung des Kulturministeriums den folgenden Brief im Sommer 1964:

„Mein Sohn, Gábor Gyarmathy hat für das Studienjahr 1964/65, wie schon seit 3 Jahren, erneut eine Aufnahmeprüfung gemacht. Nach meiner objektiven Beurteilung und meinen Informationen genauso, wie in den vorangehenden Jahren, hat er das gehörige Maß gehabt. Trotzdem hat er sich weder einer Aufnahme, noch Einberufung zum Abendkurs würdig gezeigt. Ich bitte um eine Überprüfung der Abweisung zum Textilkursus, da ich mir nicht vorstellen kann, daß wegen meines künstlerischen Verhaltens einem tal-

entvullen jungen Mann die Aufnahme in die Hochschule nicht gelingt.“

Nun, diese als Zeitdokumentum ebenfalls bedeutende und charakteristische Schrift tat seine Wirkung, aber erst ein Jahr später. Infolge dem, zu höchsten Stufen gelangten Aufnahme-Fall hat György Aczél persönlich genehmigt, so daß Gábor Rádóczy Gyarmathy weiter studieren konnte. Sein Brief, datiert am 23. Juni, 1965 lautete: „Auf Ihr Ansuchen stimme ich zu, daß Sie an der Poznaner Hochschule für Kunstgewerbe im Schuljahr 1965/66 auf eigene Kosten studieren können. György Aczél, e.h.“

In Poznan hatte Gábor Rádóczy Gyarmathy hervorragende Meister, Malerei lernte er beim Professor Brzozowsky, Graphik und Radierung von Prof. Pietsch. Damals spielte eine bedeutende Rolle in seinem Leben ein anderer Lehrer (später Freund) von ihm, Antoni Zidron. Er leistete ihm große Hilfe bei der Bekämpfung der materiellen Schwierigkeiten (da er kein Stipendium erhielt). In Poznan gab es zahlreiche Möglichkeiten zur Experimentierung, weil Anfang seines Studiums an der Hochschule, anstatt der altmodischen, neue Unterrichtsmethoden eingeleitet wurden.

Die Entwicklung seiner Kunst wurde auch von den damaligen polnischen Umständen unterstützt, von dem, im Vergleich mit dem ungarischen viel liberaler Geist und den aufgeklärten Lehrern. So konnten schon dann mehrere, bis heute determinierenden Eigenheiten und Attribute seiner Kunst sich entfalten.

Er machte sich bei ausgezeichneten Meistern mit den Kunstgriffen der Malerei, der Kupferradierung, des Holzschnidens und der Lithographie bekannt (Holzschnitten bei Lutomsky, Lithographie bei Mianowski).

Er veranstaltete seine erste eigene Ausstellung, noch als Student, in Poznan im Jahre 1967, wobei seine Kollagen von bedrückender Stimmung zur Schau gestellt wurden. Die Ausstellung wurde vom Rektor der Hauptschule, der die Schaffendränge des jungen Künstlers anerkannt und gewürdigt hatte, eröffnet. Da bot sich ihm die Gelegenheit, durch diese Werke, sich in die Methoden der Ölmalerei zu vertiefen, um seine Bildmotiven der Kollage und Graphik in die Malerei zu übertragen. Die Bilder „Abhängigkeit I. und II.“ deuten mit historischen Hinweisen auf die zeitgenössische dramatische Empörung der Intelligenz an.

Als er sein Studium in Poznan im Jahre 1969 beendete, nahm er den Namen Rádóczy als Zweitname auf. Nach sein-

Kompozíció
Kompozíció
Kompozíció

er Heimkehr warf er sich fast in den Trubel Gärung der ungarischen künstlerischen Leben. Im Frühling des selben Jahres, während er bei der 5. Nationalen Graphik Biennale, der bedeutendsten einheimischen Veranstaltung des Faches, in Miskolc ausstellte, war er auch an einer anderen wesentlichen Ausstellung mit Kompanie einiger zurückgesetzten progressiven Kameraden, Attila Csáji, Sándor Csutoros, László Gyémánt, Oszkár Papp, Gyula Pauer, Ludmil Siskov, Magda Zeisel und Csanád Visky Balás im Kulturhaus Attila József beteiligt. Das Motto war: „Ausstellung von progressiven jungen Malern und Bildhauern“, welche hier von László Beke bzw. später in Budapest-Rákosliget von Éva Körner, Kunsthistorikern eröffnet wurde. Dies alles beweist, in was für einem Anziehungskreis von Künstlern er arbeitete.

Seine Kunstorganisationsarbeit darf auch nicht unerwähnt bleiben. Er spielte nämlich eine führende Rolle dabei, daß im Jahre 1970 eine besonders wertvolle Ausstellung einer Gruppe von zeitgenössischen progressiven Künstlern durch Polen (Poznan, Lodz, Sopot, Szczecin) zog. Unter den Ausstellern waren Attila Csáji, Imre Bak, Endre Bálint, Sándor Csutoros, János Fájó, Krisztián Frey, István Haraszty, Tamás Hencze, Ilona Keserü, Gyula Konkoly, László Lakner, István Nádler, Oszkár Papp usw. und natürlich Tihámér Gyarmathy und Gábor Rádóczy Gyarmathy.

Inzwischen kam es zur ersten selbständigen Ausstellung in Ungarn von Gábor Rádóczy Gyarmathy im Jahre 1969, am

Stadtrand im Hild József Kulturhaus, wo auch die oben erwähnte Gruppenausstellung stattfand. Diese wurde wieder von László Beke eröffnet. Hier konnten die, in Polen entstandenen großflächigen Kollagen erstmals vom Publikum in Augenschein genommen werden, später kam das nur selten vor.

Der junge Künstler verfügte über das nötige Grundmaterial (in West-Europa gedruckte Zeitschriften waren verfügbar), hatte Erfahrungen (z. B. seine Bekanntschaft mit Endre Bálint, der ihm die Kollagetechnik beibrachte) und hatte Affinität zur verschiedenen Darstellung der Morbidität und der Ängste. Dies alles bewies das Adäquate dieser Technik. Er arbeitete auf besonderem Papier mit goldenen und silbernen Schimmer, diese bildeten den Grund, welche mit aus Zeitungen (z.B. Paris Match) zusammengetragene Bilderausschnitte übermalt wurde. Die Bilderausschnitte sind einmal zart, andersmal roh, die Papierfläche eng einkomponierend, aufgetragen und das Ganze strahlt eine besonders feierliche oder auch profane Stimmung aus. László Beke schrieb über diese Werke im Oktober 1969:

„Seine Welt ist ganz besonders schwer zu begreifen, sie ist von morbider Stimmung. Der barocke Engel, die Husarenuniform, ein Held aus einem Verne-Roman, die kommerzielle Ansichtskarten-Landschaft, die blöde Öldruck-Figur und ein, aus einem Magazin ausgeschnittenes Jagdflugzeug kommen gut miteinander aus. Der in loser Symmetrie geordnete banale Haufen wird von dicker Lackschicht oder einer rosafarbenen ekligen Lazur zusammengehalten und diese eben noch so bunte Kavalkade wird zu einer schweren, schläfrigen Monotonie der Farbewelt.“

Im selben Jahr stellte er seine Werke im Klub des Zentralen Chemophysischen Institutes aus. Die Ausstellung wurde vom Dichter Sándor Weöres eröffnet. Gábor Rádóczy Gyarmathy machte kontinuierlich brillante Radierungen, bei denen er diese Vervielfältigungstechnik mit feinem Kolorit so bravourvoll anwenden konnte, daß er sofort zu den damals besten zeitgenössischen ungarischen Bildgraphikern gehörte.

Auf die Frage, was ihm die Radierung bedeutet antwortete er mit bedächtiger Gründlichkeit so: „Die Zeichnung und speziell die Radierung ist für mich die Vollständigkeit

des Bildes. Das Ganze, was die massive Einheit der gründlich ausgeführten und minutiös ausgearbeiteten Einzelheiten der Wirklichkeit ist. Die Gefühle des Menschen, wie Liebe oder Leid, die im Laufe des Lebens immer wiederkehrende Ereignisse, die Alltage, bedeuten die Wirklichkeit, und deren Beobachtung ist es, was mir wirklich wichtig ist. Die disziplinierte Radierung ist dafür richtig geeignet. Die Übertragung der Bleistiftzeichnung auf Blech und Wachs, ähnlich wie die Goldschmiedearbeit, erfordert viel Kleinarbeit. Ich mag, genauso wie die Meister der Renaissancezeit, die Sachen gründlich anzufertigen, alles minutiös zu zeichnen und alles zu überlegen.“

Die Welt seiner Radierungen ist ziemlich verzwick; auf einem Blatt wurden oft mehrere Werke gedruckt, um so eine suggestivere Wirkung hervorzubringen.

Es ist für seine Kunst grundlegend charakteristisch, daß er seine Radierungen meistens sowohl in schwarz-weißer, als auch in farbiger Variante ausführte und mehrere von seinen Werken sowohl in Gemälden als auch in Radierungen herstellte. Diese sind natürlich keine Kopien voneinander: wenn man sie miteinander vergleicht, findet man immer, neben den charakteristischen Ähnlichkeiten feine, aber betonte Unterschiede.

Ein hervorragendes und für sein Lebenswerk charakteristisches Blatt (auch Gemälde) ist seine Arbeit „Copernikus und seine Gedanken“. Dabei macht er das bedeutende Gesamtwerk des großen polnischen Astronomen, einer der

Felesége, dr. Ruzs Edit
His wife, dr. Edit Ruzs
Seine Frau, dr. Edit Ruzs

Családja, balról jobbra: dr. Ruzs Edit, Rádóczy Gyarmathy Gábor, Gyarmathy Tihamér, Gilicz Máté, felesége, Nelli és gyermekeik, Giricz Mátýás, nővére, Gyarmathy Ágnes / His Family, from left to the right: dr. Edit Ruzs, Gábor Rádóczy Gyarmathy, Tihamér Gyarmathy, Máté Gilicz, his wife, Nelli and their children, Mátýás Gilicz, his sister, Ágnes Gyarmathy

Schöpfer des heliozentrischen Weltbildes, Bischof von Krakau, lebendig. Das Hauptmotiv der Radierung ist die menschliche Hand, ein in die Höhe erhobener Zeigefinger. Das weist auf den Glauben hin, wird aber von den Merkmalen und Kennzeichen der Wissenschaft umwoben, welche das Wissen und die Kraft symbolisieren.

Eine andere wichtige Radierung (und auch Gemälde) ist das Blatt „Der Frieden“, auf dem er „die schöpferische Hand“ von Michelangelos Sixtus-Fresko und das seit Picasso als Symbol des Friedens bekannte Taube-Motiv verwandte, dadurch kam ein völlig eigene, diesmal auch wohlklingende harmonisches Werk zustande, komponiert mit dem für ihn so charakteristischen Motivenbau. Auch ein vorzügliches Blatt ist „Der Diskuswerfer“, hier verbindet er das Uhr-Motiv mit dem antiken Statuenmotiv von Myron, eine Art suggerierende Universalität.

Mehrere von seinen Blättern sind mit dem Lebenswerk von Béla Bartók verknüpft. Thema dieser Radierungen waren die Cantata Profana und Blaubart Herzogs Burg. Eines seiner hervorragendsten Werke ist (Hinweis darauf im Vorwort) die Kupferradierung zum Gedicht von Endre Ady: „Ich gehe auf neuen Gewässern...“, was aber keine Illustration, sondern eine echte Rádóczy-Gyarmathy Vision ist. Er beschäftigt sich in seiner Kunst mit der Jagd bzw. mit dem Leben im Wald (Fuchsjagd, Rudeljagd, Hirschruf), die Betonung erreichte er durch die Anwendung der Vergrößerung und Verkleinerung, immer mit streng suggestive Zeichnungsweise. Das Blatt „Zum Gedächtnis der Helden“ hat eine drückende Atmosphäre, die Radierung „Hemmungen“ hat einen psychologischen Anlass,

und das Stück „Trophäen“ ist stark erotisch.

In seinen Radierungen ließ er alle seine geistigen, philosophischen und technischen Mittel auffahren, die sich aus seiner lebhaften Persönlichkeit ergeben. Diese Werke sind vollgedrängte Kompositionen mit reichen Assoziationen aus dem Barock, welche in einem anspruchsvollen Zeichnungsstil geschaffen werden. Er erregte mit seinen Radierungen großes Aufsehen in der ungarischen Grafik der 70er Jahre; er schlug ein mit seinem anspruchsvollen, eigenen Stil seiner gezeigten Werke.

Da er auch gerne experimentierte, stellte er auch Keramikreliefs und Wandbilder aus Porzellan her. Eine Ausstellung von seinen Keramiken wurde im Madách Theater im Jahre 1970 eröffnet. Seine Werke gelangten bis nach Kanada, und man zeigte sie natürlich auch bei Ausstellungen in Polen.

Er stellte seine Radierungen ständig an den Grafik Biennalen in Miskolc aus, nach seinem Debütieren von 1969 auch im Jahre 1971, 1975, 1977, dann auch an der Krakauer Biennale 1974, die als die Wichtigste in der Kunstart gilt bzw. an der Ljubljanaer Biennale 1977.

Anfang 1974 wurden fünfzehn farbige Radierungen in der Budapester Studio Galerie ausgestellt. Die zu diesem Anlaß, Ende 1973 angefertigte Einladung ist auch charakteristisch für die Persönlichkeit des jungen Künstlers:

ICH WÜNSCHE EIN FROHES FEST

und bitte Sie herzlichst,
wenn Sie sich die Zeit nehmen könnten,
die Studio Galerie zu besuchen,
(Budapest, V. Bezirk, Bajcsy-Zsilinszky Straße 52.)

Eröffnung meiner Ausstellung

4. Januar 1974., 17.30 Uhr

VOLKSBALLADEN WERDEN VON
ADRIENN JANCSÓ REZITIERT, DIE
AUSSTELLUNG WIRD VON LAJOS
NÉMETH ERÖFFNET.

Zur Gelegenheit dieses Ereignisses verfasste der Künstler auch schriftlich seine Gedanken, welche bei der Eröffnung vom Kunsthistoriker Lajos Németh vorgelesen wurden. Wir zitieren aus dem Prolog: „Ich gehöre zu dem Geschlecht der Nachkriegszeit, dies übte vielleicht eine Wirkung bei der Bildung meiner Instinkte, meiner Gesinnung und meines Temperamentes aus. Ein gewisser Pessimismus, der sich bei meinen Bildern abzeichnet, ergibt sich meiner Meinung nach daraus, daß ich 30 Jahre alt bin, und die negativen und positiven Eindrücke viel stärker auf mich wirken, als auf einen älteren, erfahrenen Mensch.“

Über die Ausstellung, bei deren Eröffnung auch Laura Faragó mitwirkte, berichtete der Malerkünstler László Bencze in der Radiosendung „Wir haben gehört und gesehen...“ so:

„Rádóczy denkt und drückt sich in Symbolen aus. Hier muß ausgesagt werden: mit großer fachlicher Vorbereitung und respektvollem Wissen. Jeder derzeitige Grafiker ist gleichermaßen dieser Meinung. Er kennt alle Kunstgriffe seines Handwerkes, ist von hohem fachlichen Vermögen und hat einen hohen Stand an Wissen, kennt die dargestellten Symbole und Formen der Natur gründlich, verehrt Material und Mittel mit puritanischer Härte, verwendet sie aber auch mit gefallsüchtiger Koketterie.“

Im Zusammenhang mit dieser Ausstellung machte uns der ausgezeichnete Kunstkritiker, Iván Bojár in der ungarischen Zeitung, Magyar Hírlap auf eine wichtige, dem Lebenswerk des Künstlers betreffende Erscheinung aufmerksam: „In den Radierungen von Gábor Rádóczy Gyarmathy (Studio Galerie) sind viele Probleme dargestellt, die zur Zeit als 'Zeitprobleme' in der bildenden Kunst auftauchen. Die meßbare Zeit streitet mit der unmeßbaren Zeit, mit der nachfolgenden Zeit und die Beziehungen die subjektive Zeit gehen nebeneinander her. Es ist quasi egal, welches von seinen Blätter wir in Augenschein nehmen, die Frage ist immer die gleiche: das Gestern und die Jetztzeit umarmen einander, und versuchen, einen Weg in die Zukunft zu suchen, bei dem augenblicklichen Schnittpunkt, wo die tatsächlichen Vorkommnisse der Wirklichkeit und die inneren Erfahrungen des Individuums sich treffen.“

Julianna P. Szűcs, die Kunsthistorikerin meinte in ihrer Schrift in der Zeitung Népszabadság, daß der junge Künstler die Symbole quantitativ interpretiert, und „aus einem Knäuel entsteht eine sehr reizvolle Dekorativität.“

Zu dieser Ausstellung sendete das Ungarische Fernsehen eine Hörfolge über den Künstler: die Redakteurin war Gabriel-

la Kernács, der Moderator László Rapcsányi und der Regisseur Tamás B. Farkas.

Gábor Rádóczy Gyarmathy, als eine offene, aufgeschlossene Persönlichkeit, beschäftigte sich damals mit zahlreichen Sachen, war aktiv beteiligt an verschiedenen Atelierausstellungen, besuchte die Veranstaltungen von Pál Petri Galla, las regelmäßig, die damals für illegal gehaltenen Schriften von Béla Hamvas, gelangte bis zum Bereich der Animationsfilme, wo er unter anderen auch mit János Mata zusammenarbeitete.

Im Jahre 1976 veranstaltete er eine gemeinsame Ausstellung mit seinem Freund, Béla Tassy (in der Kunst der beiden Künstler sind viele Ähnlichkeiten zu finden) in Berlin.

Seine Werke kamen bis nach Italien, wo sie mit großen Erfolg ankamen. Der Höhepunkt war vielleicht, als er im Jahre 1980 Mitglied der Pärmaer Künstlerakademie wurde.

Dekadens szökőkút
Decadent Well
Dekadenter Brunnen

Im Laufe der Jahre beschäftigte er sich immer mehr mit der Malerei. In seinen Bildern ist immer eine Art grafische Überlegung, als Vorlage für seine Bilder dienten in vielen Fällen seine eigenen Kuferradierungen.

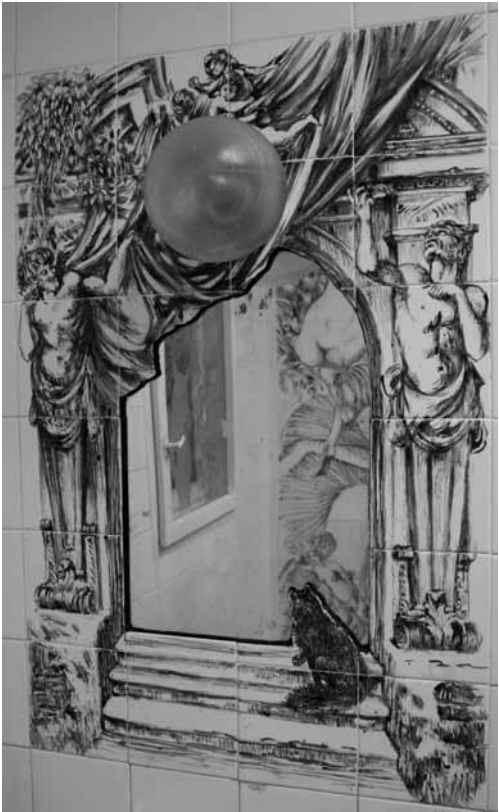
Seine malerische Methode, wie schon erwähnt, baut auf die Linienvielfältigkeit, die Formen sind wuchernd, treten aufeinander, ineinander, hintereinander und zertreten einander, dies alles paart sich aber mit einer feinen Farbenwelt, in welcher oft das Dunkle dominiert. Das ist keineswegs zufällig, wie auch Johannes Itten schrieb:

"Im allgemeinen kann man sagen, daß die hellen Farben die Sonnenseite des Lebens, die dunklen Farben die Bosheit und die negativen Kräfte symbolisieren. Dies alles gilt auch für die Kunst von Gábor Rádóczy Gyarmathy, durch die dunklen Farben erwirkt er eine Ahnung, manchmal taucht auch noch eine Melankolie auf. Aber dann werden der „dies irae“ (Tag des Zornes), die diabolischen Kräfte und der „schlechgelaunte Winter“ wieder Herr.

Der Ideengehalt ist sehr reich, sowohl in seinen Grafiken als auch in den Gemälden werden die dunkle Farbtöne mit den dramatischen lebhaften, grellen Farben komplettiert: so kommt die eigene Grundidee und Ordnung der Komposition, die sogenannte horror vacui zustande. Fast jeder Quadratzentimeter der Bildfläche ist ausgenutzt, es gibt keinen freien Raum, die Hand und der Geist des Künstlers füllt alle leeren Flächen aus. Eine Besonderheit seiner Motivenwelt ist es, daß er, um die Spannung seiner Bilder zu verstärken, die Technik der Repetition bewußt anwendet. Und was wichtig ist: auch wenn er sich wiederholt, wird das Bild nie von der Monotonie beherrscht, durch irgendeine Umwandlung vom negativen zum positiven, wird sogar eine ganz neue Situation im Bild geschaffen.

Das wurde vom Künstler selbst einmal so erklärt: „mein Notifikationsmittel ist die symbolische Ausdrucksweise der urzeitlichen Bilderschrift und die alte musische Pentatonie, wobei der sich wiederholende monotone Rhythmus eine barocke unruhige Form und das mit Gegensätzen umspannte Wesentliche zuwegebringt.“

Die Technik des Malers ist sublimiert und minuziös. Er malt natürlich mit Ölfarben, wobei ihm die Grundierung sehr wichtig ist. Dann erzeugt er ein getöntes Bild, nach dessen Trocknung das, mit Lasurtechnik (die verschiedenen Farbschichten scheinen fein durch) hergestellte für ihn charakteristische Gemälde zustandekommt. Die hellsten und

Porcelán tükör
Porcelain mirror
Porzellanspiegel

dunkelsten Tönungen geraten in der Endphase auf das Gemälde.

Aus diesem ist ersichtlich, daß der Stil des Künstlers kaum in eine konkrete Richtung einzuordnen ist. Wir müssen wahrhaben, was er auf die Frage, welche die ihm nahe- liegendste Stilrichtung sei, bei einem Interview antwortete:

„Der Eklektizismus beeindruckt mich am meisten. Bei der Komposition lege ich aber auch konstruktivistische Prinzipien zugrunde. Ich möchte die bloße Außenansicht der kon- ventionalen Gegenstände und Gesten zu Sinnbilder umwandeln, in das europäische Symbolsystem einsetzen, um sie dem Pub- likum interpretierbar zu machen. Die surrealistische Welt, die übereinandergesetzten Schichten und die Spannung, die durch die barocke Überfüllung von Symbolen entsteht, finden ihren Platz in dem Eklektizismus.“

Aber der Kunstkritiker, Péter Legédy hat auch Recht, als er bei einer Ausstellungseröffnung sagte: „Um die Spitzfindigkeit und Kompliziertheit der Wahrheit durchschauen zu können, sucht Gábor Rádóczy Gyarmathy ein neues Sinnbildsystem,

nicht mit deutlicher Logik und Zweckmäßigkeit, wie das im Bauhaus, sondern in der Projektion von Freude und Leid, Träume und Hemmungen, Liebe und Haß.“

Diese Publikation läßt in die Tiefe der Lebensbahn eines her- vorragenden Künstlers einblicken. Es ist sehr aufregend, auf den Fotos die prominenten Persönlichkeiten, die die Arbeit des jungen Künstlers bewerteten (wie Sándor Weöres, Jenő Barcsay, Lajos Németh und sein Vater, Tihamér Gyarmathy), zu sehen, seine Karriere zu verfolgen und seine nie aufhörende, ruhelose Persönlichkeit kennenzulernen...

Obwohl es schon sehr viele Schriften, Analysen und Kritiken über die Arbeit von Gábor Rádóczy Gyarmathy gibt, die erste zusammenfassende, bis auf den heutigen Tag als Quellenwerk geltende Publikation mit dem Titel „Gedenken, Symbole, Mythen“ wurde von Koltayné Klára Zolder im Jahre 2001, mit Unterstützung des Bürgermeisteramtes des 16. Stadtbezirks von Budapest verlegt. Auf die Erscheinung des kleinen Buches verwies auch die Ungarische Zeitung (Magyar Hírlap) am 3. Januar 2002 mit dem Geleitwort von Alexandra Kozár Im Rausch der Hölle und der Dissonanz.

In der suggestiven, symbolischen Welt der Bilder von Gábor Rádóczy Gyarmathy sind Sinnbilder und Hinweiszeichen gefühlsecht, die, obwohl verschieden zu ver- stehen sind, aber die gleiche Richtung zeigen. Auf dem Bild Blutvertrag wird die alte Runenschrift wachgerufen, während er mit den zusammengefalteten Fingern auf den Zusammenschluß der urmadjarisch Führer bei der Landnahme und auf das Christentum, als nahende ideelle Zuflucht, verweist. Das Gemälde „Und waren einst die Schamanen“, stellt figürlich mit dramatischer Rohheit den Zustand eines drangvollen Landes dar. Mit dem Werk Wunderhirsch porträtiert er mit starker Suggestivität, wie das Leben aus Zellen entsteht. Durch die „Welt der Ganoven“ wird die Zeit der armen Bauenkerle mit einem Bauern als Wolf, mit wiederkehrendem Anblick von Waffen und eines fliehenden, galoppierenden Pferdes, veranschaulicht. Der „Spiellmannsgesang“ stellt die Kämpfe gegen die Türken, mit einem Hinweis auf János Arany dar.

Neben den Pferden taucht auf vielen

Gemälden der Falke auf. Der Falke, oder ein ähnlicher Greifvogel, ist mit dem Turulvogel, der laut Anonymus die Mut- ter von Álmos, Emese schwängerte (es gibt auch das Bild „Der Traum von Emese“) identisch. Als solcher ist der Turul der mythische Ahne der Madjaren, sein Beschützer und ein Totemtier. Auch dieses Motiv zeigt uns, wie begeistert Rádóczy nach unseren ursprünglichen Wurzeln sucht, und ist stark an der großen Frage, woher kommen wir, interessiert.

Wie Attila Csáji in seiner, schon früher erwähnten Eröffnungsrede sagte: „Die von Gábor Rádóczy Gyarmathy geschaffte Athmosphäre gehört zu uns. Zu uns, Ungaren. Sie ist definitiv aus dem Stoff dieser Kultur geboren und ernährt sich daraus immer aufs Neue. Das hängt nicht von dem Stil ab, sondern davon, das man für die Erhaltung der Werte etwas unternimmt.“

Seine Bilder handeln natürlich um die Gegenwart, stellen philosophische Zusammenhänge dar, werfen Dilemmen (Astronaut) oder grundlegende Fragen des Lebens bzw. der Lebensführung und Lebensanschauung auf (Kronosz und Mammon), beschäftigen sich mit der Genesis (Pax), mit psy- chologischen Problemen (Das Recht zu der ersten Nacht,

Fürdőszoba csemperajzok
Barthroom tiles with drawings, porcelain
Badezimmer Fliesenzeichnungen

Schöpfung, Traumnachrichter, Kinderträume, Bangnisse) und mit der Macht (Gewaltherrschaft, Das Kapital).

Seine Bilder sind auch erotisch (Orchideengarten, Träumer), aber in seiner Malerei sind die künstlerischen Beziehungen sehr wichtig (Bartók: Cantata profana, Michelangelo, Mór Jókai: Roman des nächsten Jahrhundert I.-II.). Mit einer ganz besonderen und ziemlich erstaunlichen Ikonografie erinnert er sich an 1956 (Zum Gedenken von 1956).

Der Künstler, der in den 70er Jahren an verschiedenen Ausstellungen mit erhöhter Aktivität teilnahm, beschäftigte sich in den 80er Jahren lieber mit der Atelierarbeit. Er ist ein Künstler, der durch den Systemwechsel zu keiner Stiländerung gezwungen wurde. Er setzte fort, was er früher angefangen hatte, höchstens trat die Malerei in den Vordergrund. Er brach seine anfänglichen Verbindungen zu gewissen Künstlergruppen allmählich ab. Das Gesicht seiner Kunst war so einzigartig, daß es ihn zu einem, in seinem Stil einsam schöpferischen Künstler machte, obwohl ihn viele Fäden mit den verschiedensten Gemeinschaften verbindet. Durch das Reiten, die Jagd, die ständige und enge Beziehung zu der Natur, kam er in die Nähe solcher Künstler, die sich von diesem Thema auch angezogen fühlten. Der Künstler, der eine geringe Rolle im öffentlichen Leben spielte, wurde Mitglied des Altamira Vereins.

Er nahm regelmäßig an den Ausstellungen des Vereins teil, und er leitete und organisierte die Arbeit der Lager der Kunschtchaffenden. Zur Erholung braucht er die intensive Verbindung zur Natur, der Tagesanbruch und die Dämmerungszeit; die Beobachtung der Tiere und Natur verhelfen ihm dabei zu der Regeneration. Er interessiert sich auch für die Etologie.

Gábor Rádóczy Gyarmathy führt ein vollwertiges, reichhaltiges Leben. Sein Zuhause in Rákosszentmihály (16. Stadtbezirk von Budapest), sein Atelier ist voll von kulturellen und künstlerischen Andenken. Es ist Betätigungsfeld nicht nur seiner schöpferischen, sondern auch seiner pädagogischen Arbeit. Als eine extrovertierte Persönlichkeit, der in den zahlreichen Gebieten der Kultur und Wissenschaft gut bewandert ist, und seine Kenntnisse an andere gern weitergibt, beschäftigt er sich auch mit dem Kunstunterricht. Seine „Schüler“ in den verschiedensten Altersklassen können bei ihm künstlerische Kenntnisse sammeln, und ihr Fachwissen vervollkommen, und er selbst freut sich über den Erfolg seiner pädagogischen Arbeit.

Hobbija a lovaglás
His hobby is horse-riding
Sein Hobby ist der Ritt

Am Anfang wurde Ady zitiert: „Ich gehe auf Wasser von neuen Qualen, Geheimnissen und Wünsche“. Folgen wir auch ihm auf der Spur. Es gibt ja Rätsel, Geheimnisse, aber dann kommt man zur Erkennung: diese Kunst ist ziemlich tiefdringend, echt und wahrhaftig hochaktuell.

Wenn man das Präfix „an“ vor das Substantiv Erkennung setzt, kommt man zum Wort Anerkennung. Dem sollte Gábor Rádóczy Gyarmathy, denn er erreichte im Laufe seiner Lebensbahn, wonach sich jeder Künstler sehnt, aber nur wenigen gelingt: das außergewöhnliche individuelle künstlerische Gesicht. Obwohl man seine Auffassung über Grafik und Malerei mit Hilfe einiger künstlerischer Begriffe, Kategorien und Definitionen in eine Stilrichtung exakt wissenschaftlich einordnen kann, die Kunstwerke, die man anschaut, sind zweifellos Partien einer privaten Mythologie, einer Synthese von metaphysischer und künstlerischer Kreativität.

In der Kunst des 20. Jahrhunderts gibt es nur wenige wesentliche Beispiele dafür.

Wie man es sagt: man kann es mögen oder nicht mögen, was Gábor Rádóczy Gyarmathy macht, aber es ist unmöglich, ihn nicht zu bemerken. Er läßt uns nämlich mit Hilfe der Mittel der bildenden Künste in solch ein Reich herein, wohin man ohne ihn nie hineingelangen könnte.

KIÁLLÍTÁSOK

Önálló kiállítások

- 1967 Képzőművészeti Főiskola, Poznan
- 1967 Galeria ob Nowa Poznan, Lengyelország
- 1969 József Attila Klub, Budapest (Megnyitotta: Beke László művészettörténész)
- 1969 KFKI Klub, Budapest (Megnyitotta: Weöres Sándor költő)
- 1970 Madách Színház, Budapest (Első zsúrizett kiállítása kerámia reliefekből)
- 1972 „Gallery Joso” Torontó, Kanada
- 1973 Galeria Osaki Koszalin, Lengyelország
- 1974 Stúdió Galéria, Budapest (Megnyitotta: dr. Németh Lajos, közreműködött: Jancsó Adrienn, vers és Faragó Laura, ének)
- 1974 Józsefvárosi Művelődési Ház, Budapest
- 1976 Berlin, NDK (Tassy Bélával közösen)
- 1980 VOLÁN Vállalat 17. sz., Szombathely (Megnyitotta: dr. Bereczky Loránd)
- 1980 VOLÁN Vállalat 20. sz., Budapest
- 1982 Szilády Galéria, Kiskunhalas,
- 1987 Berlin, NDK
- 1987 Képcsarnok Vállalat, Nagykanizsa (Megnyitotta: B. Varga Sándor)
- 1995 Pallas Páholy, Budapest (Megnyitotta: Legény Péter)
- 1995 Kálvária Galéria, Szeged (Megnyitotta: Giricz Máttyás)
- 1996 Józsefvárosi Művelődési Ház, Budapest (Megnyitotta: Tahi Tóth László színművész)
- 1997 Körmendi Galéria, Budapest (Megnyitotta: Feledy Balázs művészeti író)

EXHIBITIONS

Independent Exhibitions

- 1967 University of Fine Arts, Poznan, Poland
- 1967 Galeria ob Nowa, Poznan, Poland
- 1969 Attila József Club, Budapest (Opened by László Beke, art-historian)
- 1969 KFKI Club, Budapest (Opened by Sándor Weöres, poet)
- 1970 Madách Theatre, Budapest (His first ceramics reliefs exhibition)
- 1972 „Gallery Joso” Toronto, Canada
- 1973 Gallery Osaki Koszalin, Poland
- 1974 Studio Gallery, Budapest (opened by Dr Lajos Németh, art-historian, per formes: Adrienn Jancsó, Laura Faragó)
- 1974 Józsefváros Culture Centre, Budapest
- 1976 Berlin, former NDK (with Béla Tassy)
- 1980 17th VOLÁN Company, Szombathely (Opened by Loránd Bereczky, art-historian)
- 1980 20th VOLÁN Company, Budapest
- 1982 Szilády Gallery, Kiskunhalas,
- 1987 Berlin, former NDK
- 1987 Képcsarnok Vállalat, Nagykanizsa (Opened by Sándor B Varga),
- 1995 Pallas Páholy, Budapest (Opened by Péter Legény)
- 1995 Kálvária Gallery, Szeged (Opened by Máttyás Giricz)
- 1996 Józsefváros Culture Centre, Budapest ((Opened by László Tóth Tahi, actor)
- 1997 Körmendi Gallery, Budapest (Opened by Balázs Feledy, artistic reviewer)

1998 Budapest XVI. ker. Önkormányzati Galéria
(Megnyitotta: Csáji Attila képzőművész)
2001 „Erotika 2001” Budapest, BNV
2001 Táncsics Mihály Gimnázium, Budapest
(Megnyitotta: Koltayné Zolder Klára)
2002 Magyar Kultúra Alapítvány (Megnyitotta: Papp
Oszkár (Japi), zene: Somfai Kara Dávid)
2003 Magyarok Háza (Megnyitotta: Koltayné Zolder
Klára, Dr. Merics Imre)
2003 Corvin Művelődési Központ (Megnyitotta: Dr.
Feledy Balázs)

Fontosabb nemzetközi kiállítások

1969 5. Országos Miskolci Grafikai Biennálé
1970 Magyar Képzőművészek Kiállítása, Lodz,
Sopot, Poznan, Lengyelország
1971 3. Nemzetközi Sport Biennálé, Barcelona,
Spanyolország
1971 E. Jaguar vezette PHASE csoportkiállítások,
Lengyelország, Franciaország és Olaszország
1971 Vadászati Világkiállítás Műcsarnok Budapest
1971 6. Miskolci Grafikai Biennálé
1972 „Copernicus” Nemzetközi Biennálé, Krakkó,
Lengyelország
1972 Magyar Grafikai Napok, Krakkó,
Lengyelország
1972 Europa Haus, Bécs, Ausztria
1973 7. Kiállítás Műszaki Egyetem, Budapest és
Berlin, NDK
1973 Galeria Editon Studio Lückmann, Düsseldorf,
München, NSZK
1973 Magyar Hét, Róma, Olaszország
1974 Magyar Grafikai Kiállítás, Ermitázs, Leningrád,
Szovjetunió

1998 16th district local authority’s Gallery,
Budapest (Opened by Attila Csáji,artist)
2001 „Eroticism, 2001” Exhibition, Budapest
2001 Mihály Táncsics Grammar School, Budapest
(Opened by Klára Zolder, Koltayné)
2002 Hungarian Culture Foundation opened by:
Papp Oszkár (Japi), Somfai Kara Dávid
2003 House of Hungarians, opened by: Koltainé
Zolder Klára, Dr. Merics Imre
2003 Corvin Centre of Education, opened by: Dr.
Feledy Balázs

International Exhibitions

1969 5th National Biennial Festival of Graphic Arts,
1970 Hungarian Artists’ Exhibition, Lodz, Sopot
Poznan, Poland
1971 3rd. International Biennial Sport Festival,
Barcelona, Spain
1971 PHASE Group exhibitions, organized by E.
Jaguar, Poland, France, Italy
1971 International Hunting World-exhibition,
Műcsarnok, Budapest
1971 6th Biennial Festival of Graphic Arts Miskolc,
1972 „Copernicus” International Biennial, Krakow,
Poland
1972 Hungarian Graphic Days, Krakow, Poland
1972 Europa Haus Vienna, Austria
1973 7th Exhibition Technological University,
Budapest, Berlin, former NDK
1973 Galeria Editon Studio Lückmann Düsseldorf,
Munich, NSZK
1973 Hungarian Week, Róma, Italy
1974 Hungarian Grafic Exhibition, Ermitage,
Leningrád

1974 5. Nemzetközi Biennálé, Krakkó
1974 Grafikai Kiállítás, Kuba
1974 „Ibizagrafic 74” Ibiza, Spanyolország
1974 Nemzetközi Grafikai Kiállítás, Aachen, NSZK
1975 2. Országos Grafikai Biennálé, Ljubljana,
Jugoszlávia
1975 8. Országos Grafikai Biennálé, Miskolc
1975 „Bellas Artes” 5. Nemzetközi Biennálé,
Barcelona, Spanyolország
1976 Mai Magyar Grafika és Kisplasztika Kiállítás
Nemzeti Galéria, Budapest
1976 „Premio Internationales Biela” Biela,
Olaszország
1976-1977 „Italia 2000” Nápoly, Olaszország
1977 12. Modern Grafikai Nemzetközi Biennálé,
Ljubljana, Jugoszlávia
1977 Galerie Manfred, PHASE Csoportkiállítás,
Dundas, Ontario, Kanada
1977 Monzanares el Real, Madrid, Spanyolország
1977 9. Országos Grafikai Biennálé, Miskolc
1976-1977 „Italia 2000” Nápoly, Olaszország
1979 Modern Grafikai Nemzetközi Biennálé
Ljubljana, Jugoszlávia
2003 Krakkó, Püspöki Palota, Lengyelország
2004 Ljubljana, Jugoszlávia, Vojvodin Galéria
2004 Varnemunde, Németország
2004 Budapest, Körmendi Galéria, Gyarmathy Ti-
hamér és családja: Gyarmathy Ágnes,
Rádóczy Gyarmathy Gábor, Gilicz Máté
2005 Párizs, Magyar Intézet

Évente 1998-tól, EU Magyar Festészeti Tagozata,
(Frekvenc)
Állandó kiállító magyar és külföldi csoportos
kiállításokon

1974 5th International Biennial, Craccó, Poland
1974 Graphic Exhibition, Cuba
1974 „Ibizagrafic 74” Ibiza, Spain
1974 Interational Graphic Exhibition, Aachen, NSZK
1975 2hd Graphic Biennale Festival, Ljubljana,
Jugoslavia
1975 8th Graphic Biennale Festival, Miskolc
1975 „Bellas Artes” 5th International Biennial
Festival, Barcelona, Spain
1976 Contemporary Hungarian Graphic and Small
Sculpture Exhibition, National Galery,
Budapest
1976 „Premio Internationales Biela”, Biela, Italy
1976-1977 „Italy 2000”, Naples, Italy
1977 12th Modern International Biennial Festival,
Ljubljana, Jugoslavia
1977 Galerie Manfred, PHASE Group Exhibition,
Dundas, Ontario, Canada
1977 Monzanares el Real, Madrid, Spain
1977 9th National Graphic Biennial Festival Miskolc
1976-1977 „Italy 2000” Naples, Italy
1979 Modern Graphic Biennial Festival, Ljubljana,
Jugoslavia
2003 Krakow, Bishop Palace, Poland
2004 Ljubljana, former Yugoslavia, Gallery Vojvodin
2004 Varnemunde, Germany
2004 Budaperst, Gallery Körmendi, Gyarmathy
Tihamér and his family: Gyarmathy Ágnes,
Rádóczy Gyarmathy Gábor, Gilicz Máté
2005 Paris, Hungarian Institute

Annually since 1998, EU Hungarian Faculty of
Painting, (Frekvenc)
Constant participant of Hungarian and foreign
exhibitions

KITÜNTETÉSEK

AWARDS

- 1970 Fiatal Művészek Stúdiója „Új forma, új tartalom” pályázat, II. díj
- 1971 Nápoly, ezüstérem
- 1971 Sport Múzeum „Ezüst Gerely” pályázat, a zsűri különdíja
- 1971 Fiatal Képzőművészek Stúdiója „A Mi Világunk” pályázat, II. díj
- 1972 Pécs város „Janus Pannonius” pályázata, bronzérem
- 1972 Stúdió Galéria díja
- 1973 Világifjúsági Találkozó pályázatának I. díja
- 1975 Nemzetközi Újságíró Szövetség Grafikai Pályázata, aranyérem
- 1976 Nápoly „Itália 2000” nemzetközi pályázat ezüst kupa, Olaszország
- 1977 Nápoly „Itália 2000” nemzetközi pályázat, II. díj
- 1980 Calabriai tartomány Honoris Causa kulturális becsületrendje, Olaszország
- 1980 A Pármai Művészeti Akadémia tagja
- 1985 A Budapest XVI. Ker. Tanács által rendezett jubileumi kiállítás I. díja
- 1987 Nemzetközi Képzőművészeti Biennálé Szöul, Korea I. díja
- 1987 Brüsszel Európa Ház Képzőművészeti Kiállítás elismerő oklevele, Belgium
- 1990 Budapest XVI. ker., a zsűri különdíja

- 1970 Young Artists’ Studio, „New form, new content” competition, 2nd award
- 1971 Naples, silver medal
- 1971 Sports Museum, „Silver Javelin” competition, special award
- 1971 Young Artists’ Studio, „Our world” competition, 3rd award
- 1972 Pécs city, „Janus Pannonius” competition, bronze medal
- 1972 Studio Gallery award
- 1973 World’s Youth Meeting competition, 1st award
- 1975 International Journalists Union Graphic Competition, gold medal
- 1976 Naples „Itália 2000”, International competition, silver cup
- 1977 Naples „Itália 2000”, International competition, 2nd award
- 1980 Calabriai Republic „Honoris Cause” cultural Legion of Honour award
- 1980 Parma, Membership, Academy of Fine Arts
- 1985 Budapest 16 th district Authority Office Jubilee Exhibition, 1st award
- 1987 International Biennial Festival of Fine Arts, Soul, Korea, 1st award
- 1987 Brussels, European House, Exhibition of Fine Arts, Document of Appreciation
- 1990 Budapest 16th district, special award

Festmények

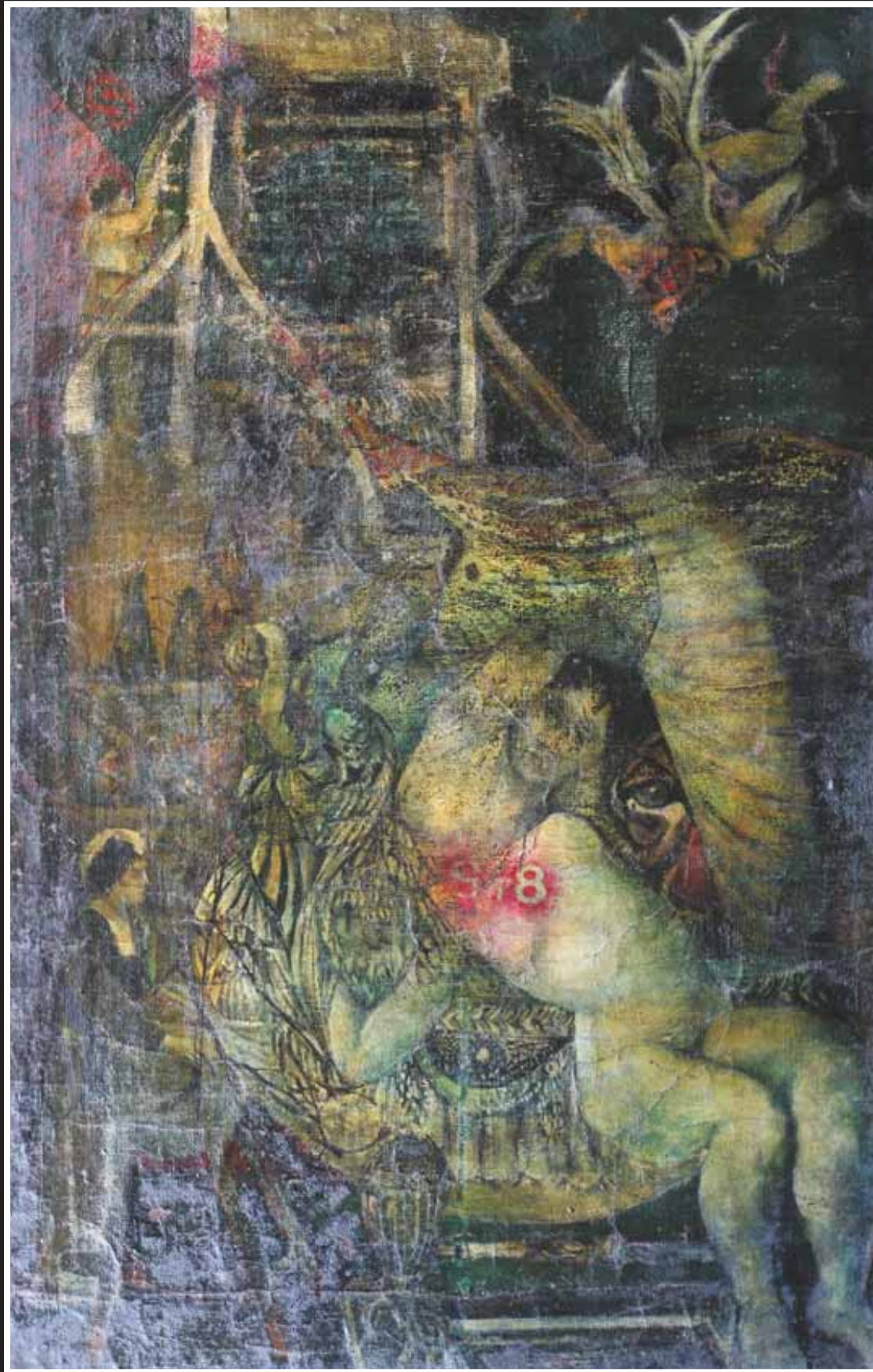

A 20. század táltosa / Shaman of the 20th century / Schaman des 20. Jahrhunderts

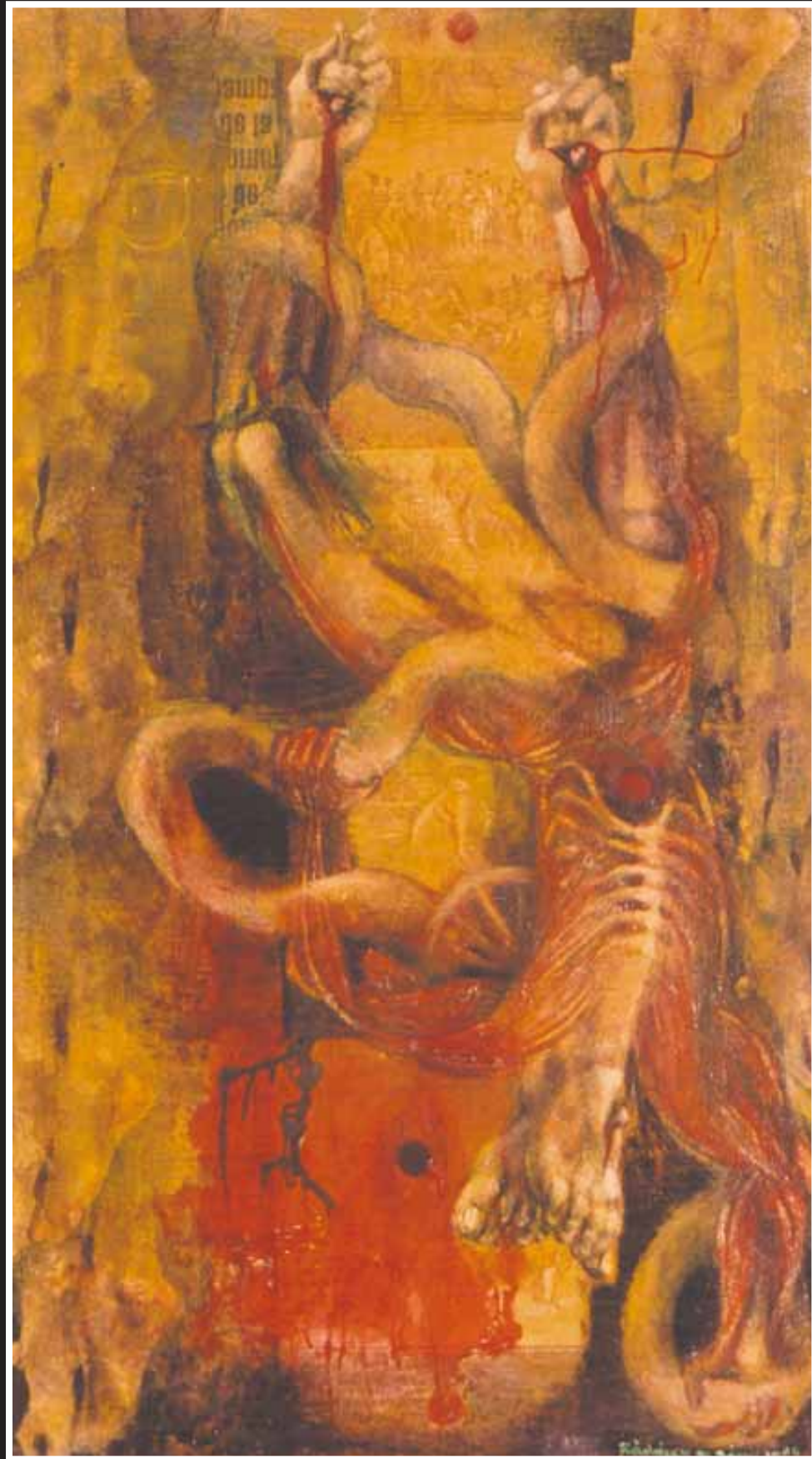
Dante: Purgat6rium / Dante: Purgatorium / Dante: Purgatorium

Szerelmespár sátánnal / Couple with the Satan / Liebespaar mit dem Satan

Harmadik világ / Third world / Die dritte Welt

Függés II. / Hanging II / Abhängigkeit II

Függés I. / Hanging I / Abhängigkeit I

Kisvárosi vasárnap délután / Sunday afternoon in small-town / Sonntag Nachmittag in der Kleinstadt

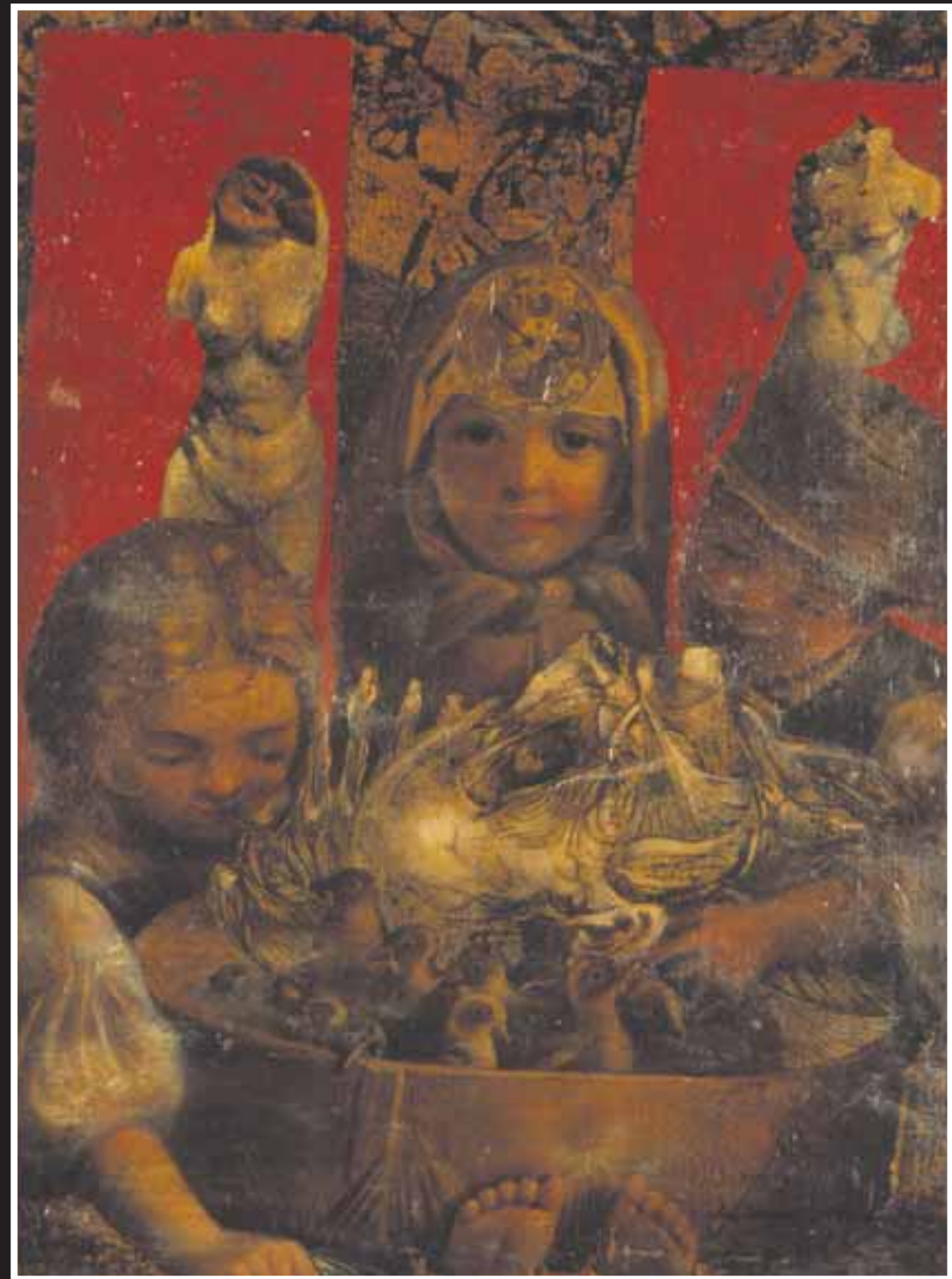
Kígyó, torzó és kutya / Snake, torso and dog / Schlange, Torso und Hund

Háborús emlékmű / Memorial of war / Kriegsdenkmal

Hulló világ / Falling world / Fallende Welt

A háború gyermekei / Children of the War / Die Kinder des Krieges

Luigi Gobbi ökapám portréja / The Portrait of Luigi Gobbi / Porträt von Luigi Gobbi

Álombakók
 A Dream of
 Hangmen
 Traumnachrichter

Apokaliptika
 Apokaliptika
 Apokaliptika

Orchideáskert / Garden of orchids / Orchideengarten

Szorongások / Angst / Bangnisse

Élethajó / Ship of Life / Schiff des Lebens

Léda a hattyúval / Leda and the Swan / Leda mit dem Schwan

Rózsaevők / Rose-eaters / Rosenfresser

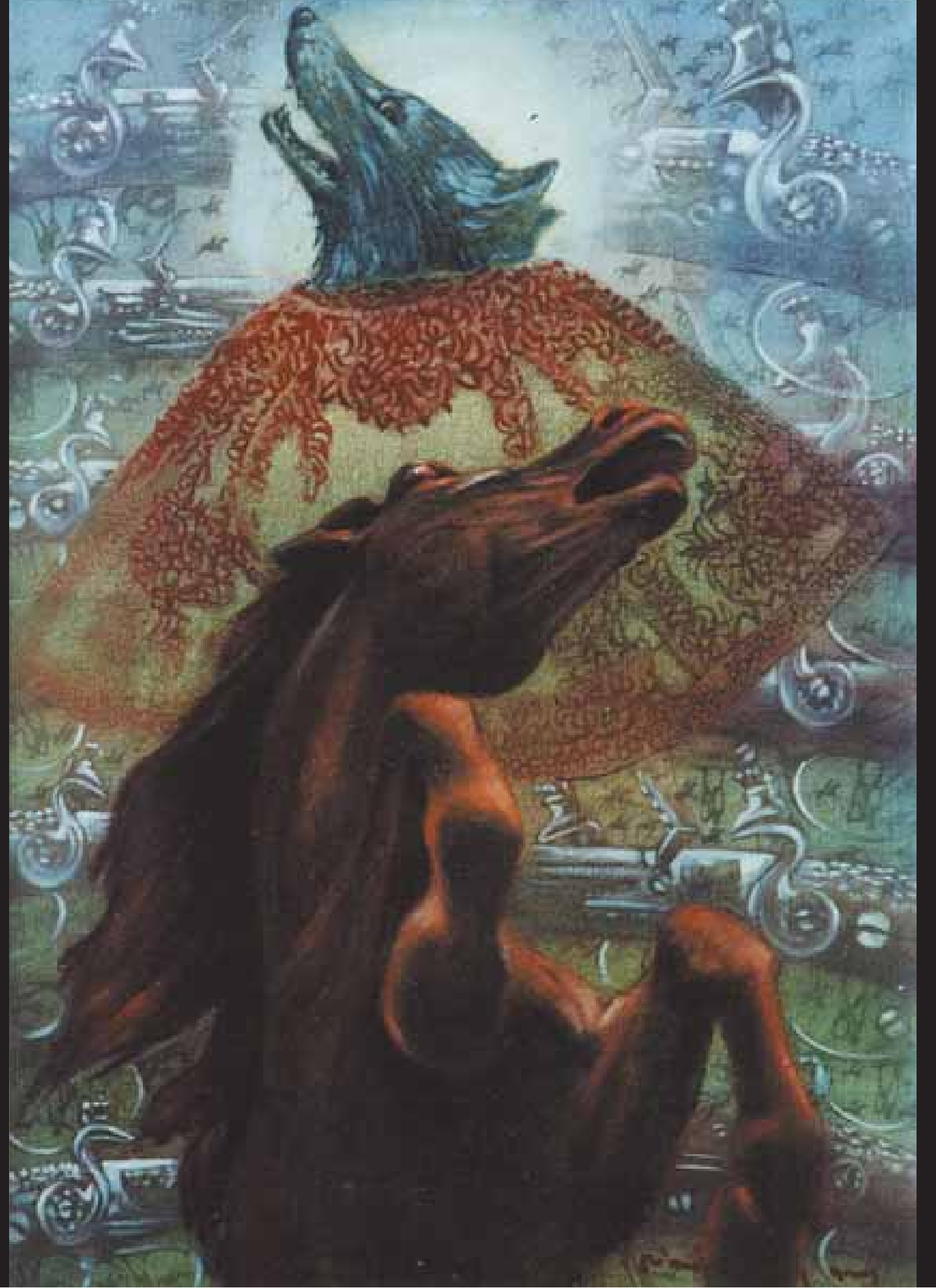

Életlovaglás II. / Riding of Life II / Der Lebensritt II

Az első éjszaka joga / Right for the First Night / Das Recht der ersten Nacht

Betyárballada / The ballad of an outlaw / Ganovenballade

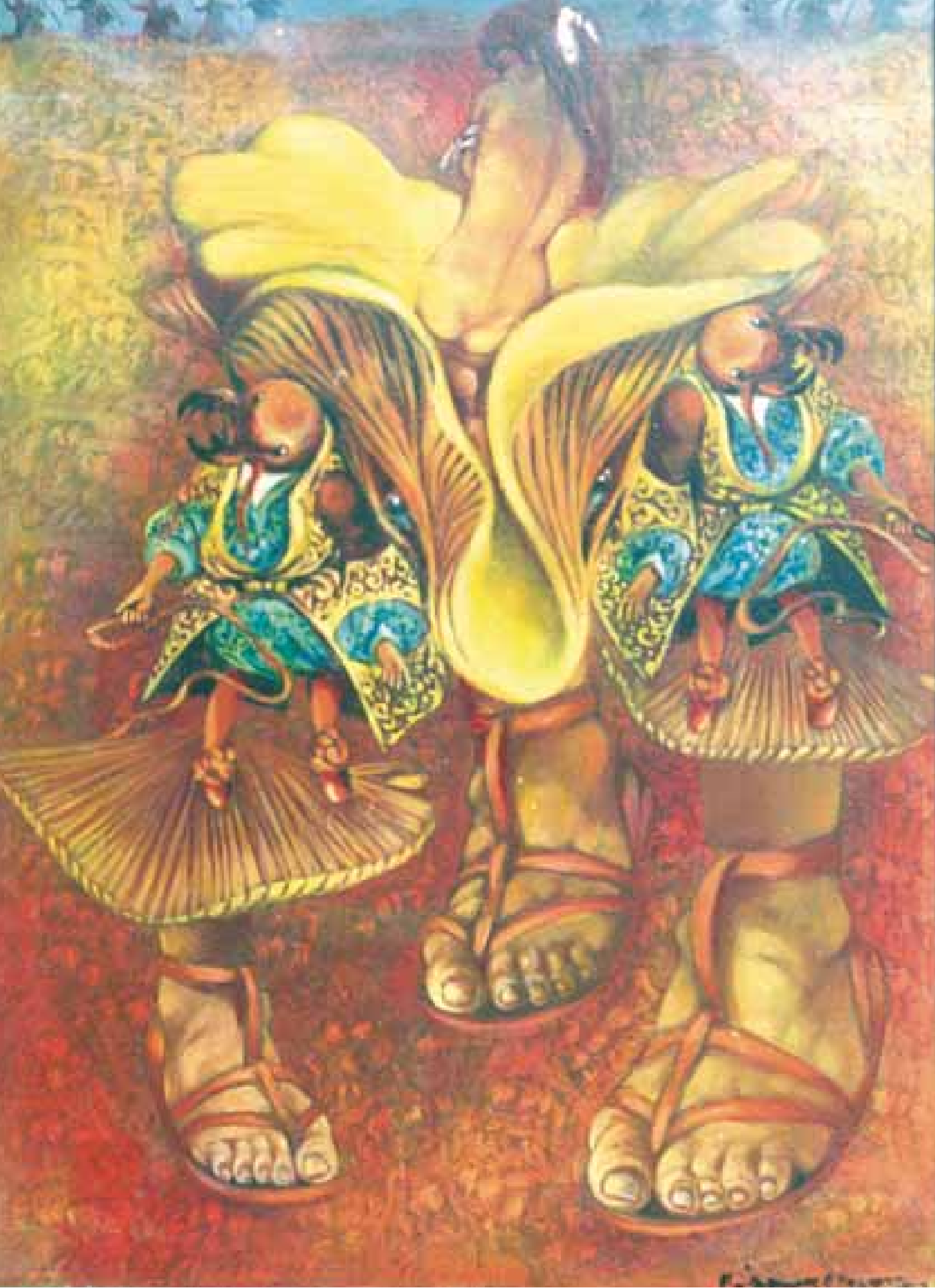

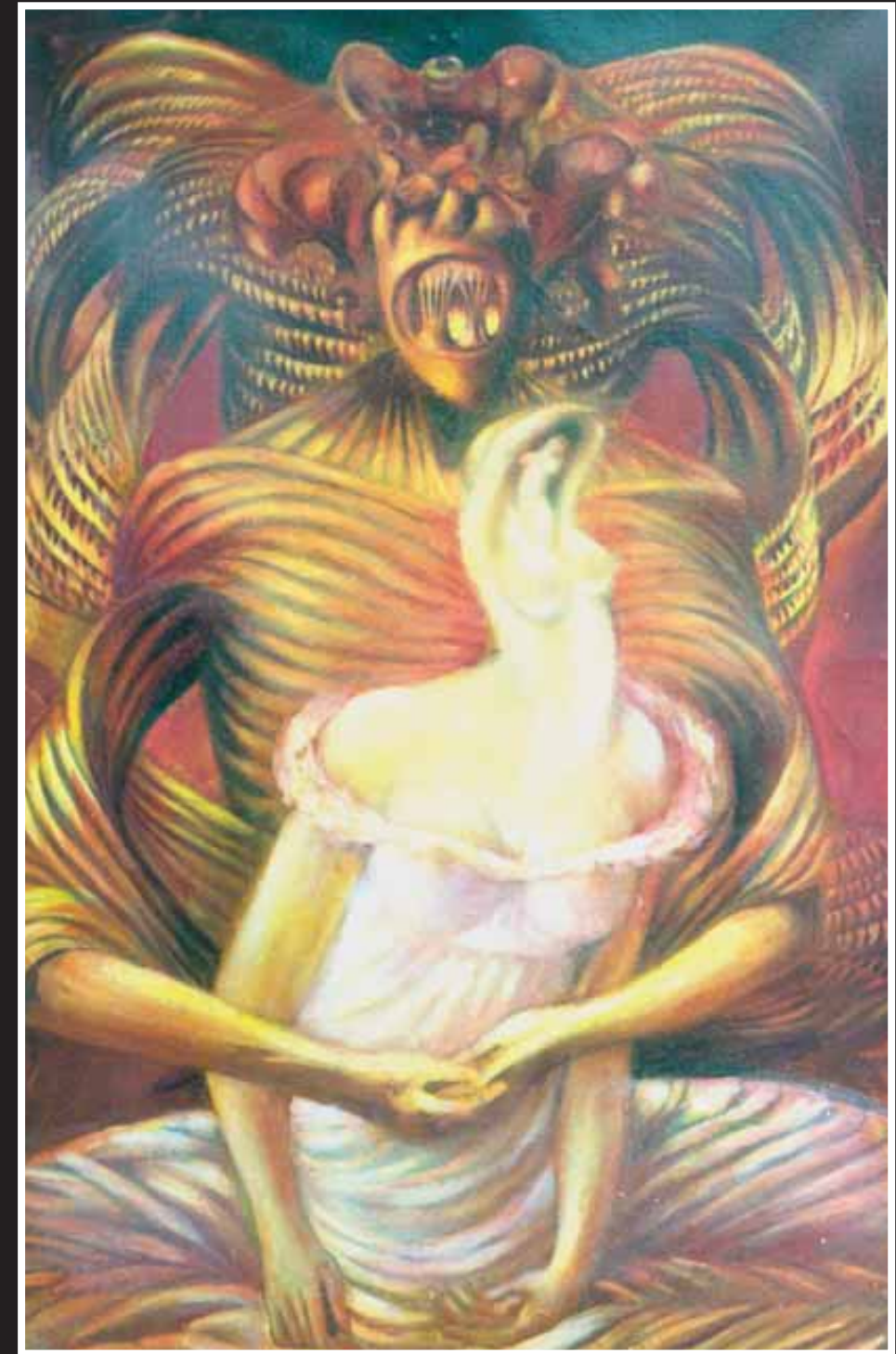
Boszorkánykör / A Circle of Witches / Hexenkreis

A feljelentés / The denaunce / Die Anklage

Hangyaboly / Ant's nest / Ameisenhügel

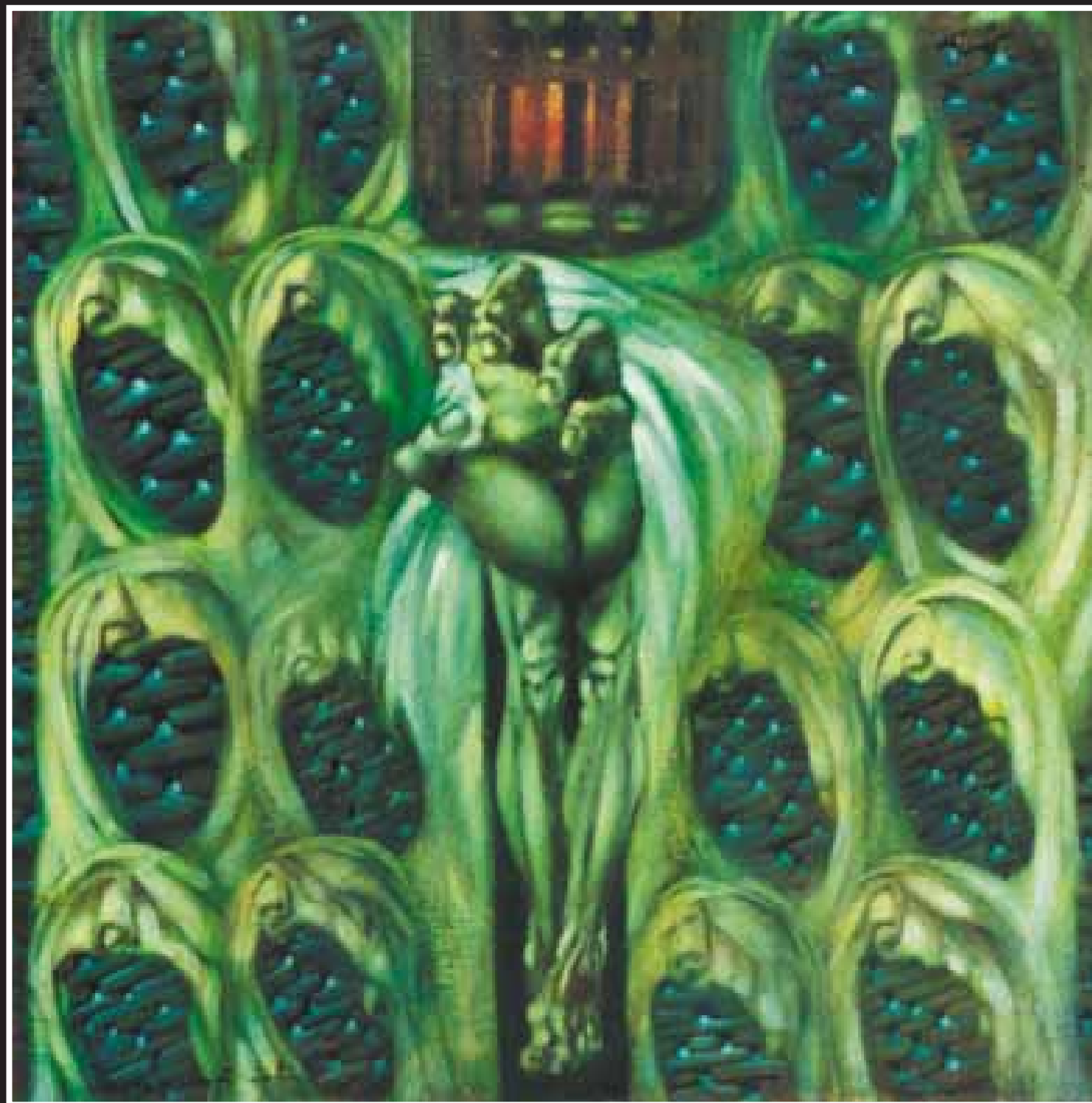
Bartók: Csodálatos mandarin
Bartók: The wonderful Mandarin
Bartók: Der wunderbare Mandarin

Római birodalom / The Roman Empire / Das Römische Reich

Bírkózók / Wrestlers / Ringer

Emlék, 1514 / In Memoriam 1514 / Zum Gedenken von 1514

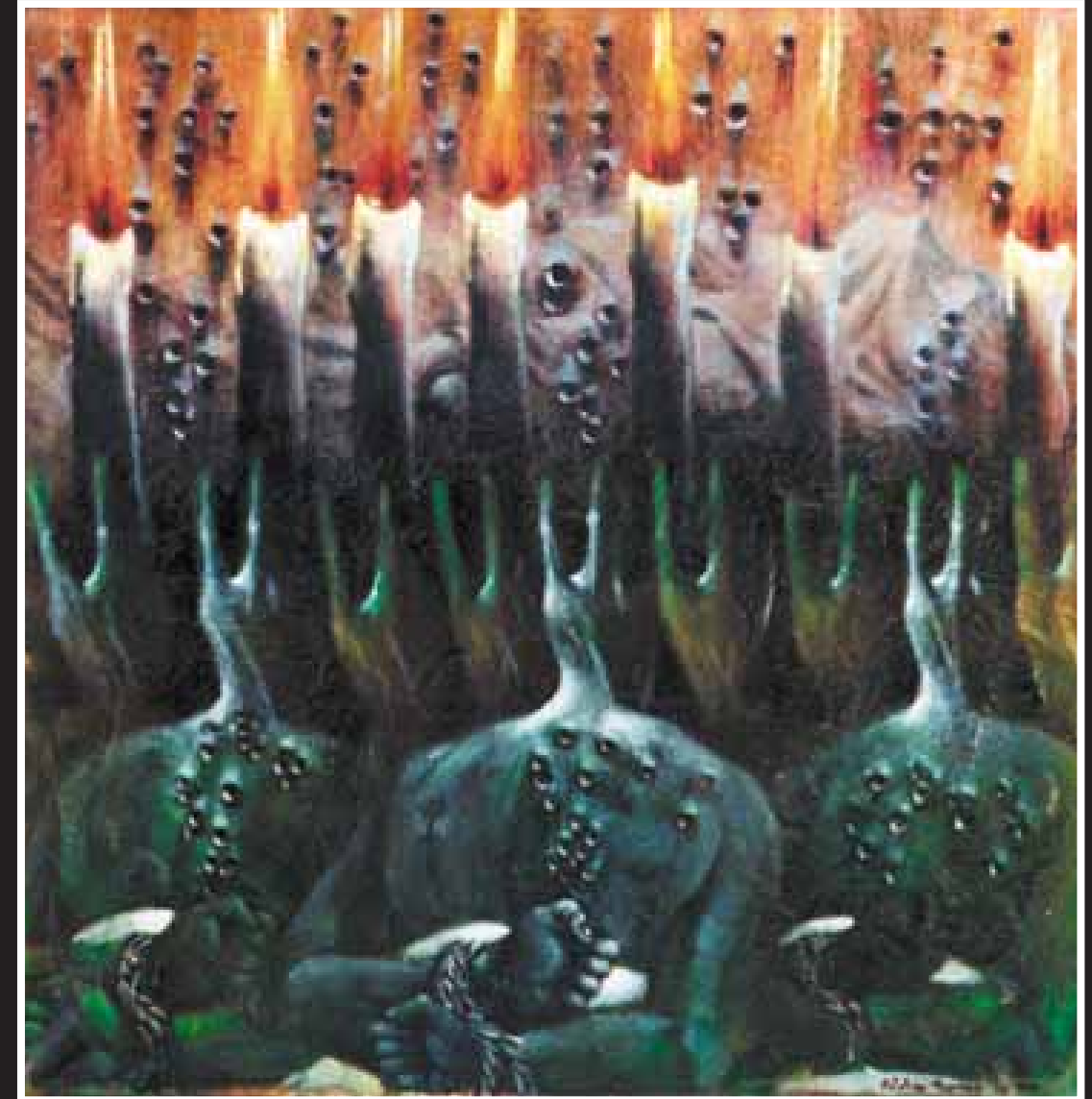
Sólyomfejedelem / Prince Falcon / Falkenfürst

Jókai Mór: A jövő század regénye II.
Mór Jókai: The novel of the next century II.
Mór Jókai: Roman des nächsten Jahrhundert II.

Jókai Mór: A jövő század regénye I.
Mór Jókai: The novel of the next century I.
Mór Jókai: Roman des nächsten Jahrhundert I.

1956 emlékére / Homage a' 1956 / Zum Gedenken von 1956

Teremtés / Creation / Schöpfung

A rendszerváltozás / Change of regime / Systemwechsel

Jin és jang / Jin and Jang / Jin und Jang

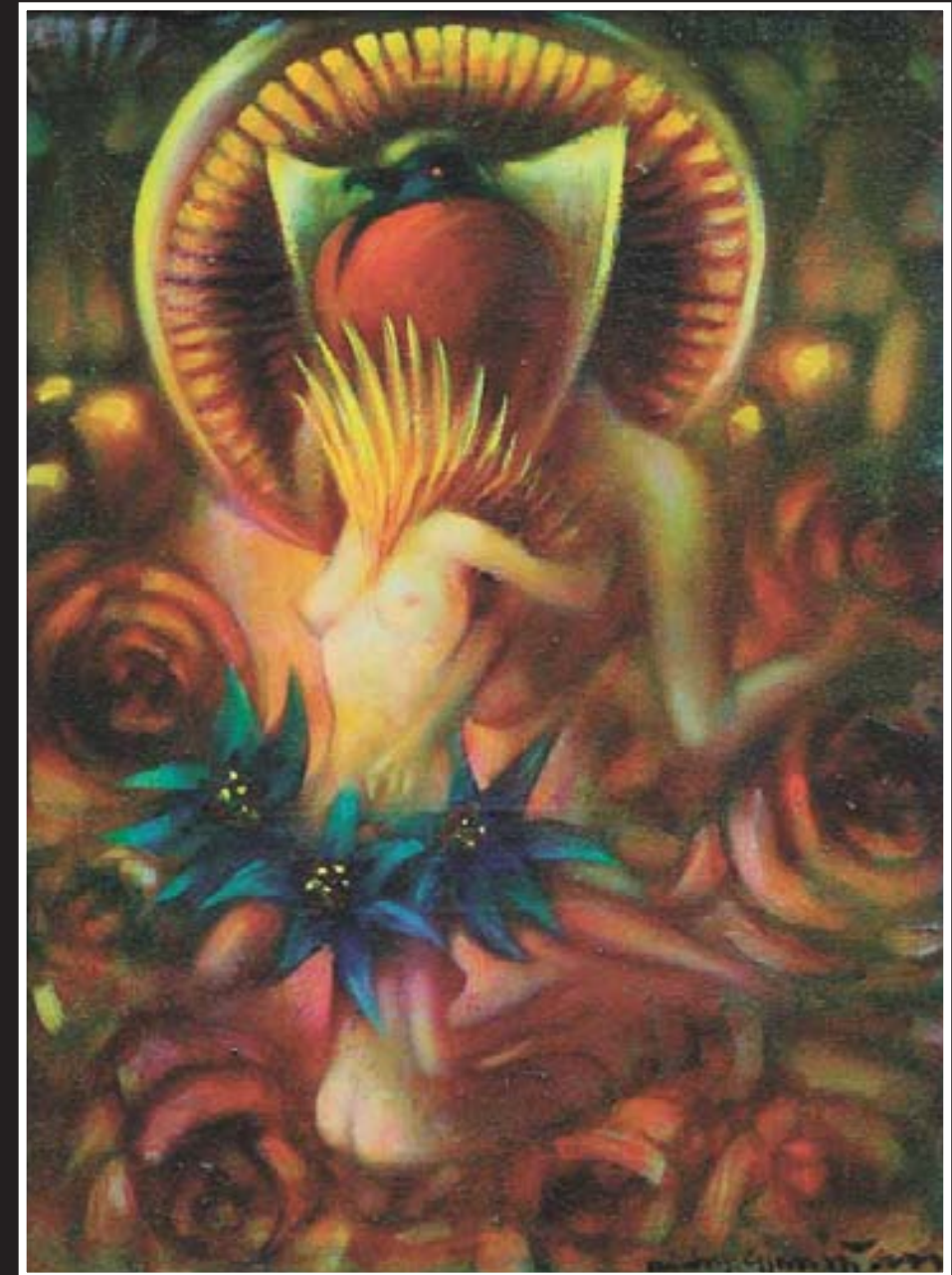

Hórusz / Horus / Horus

Emese álma II. / Emese's dream II. / Der Traum von Emese II.

Álmodozó / The Daydream / Träumer

Beporzás / Crossing / Bestäubung

Ányó Lédával a bálban / Ányó with Leda in the ball / Ányó mit Leda im Ball

Fehér ló áldozása I. / White Horse of Sacrifice I. / Das Opfer des Weißen Pferdes I.

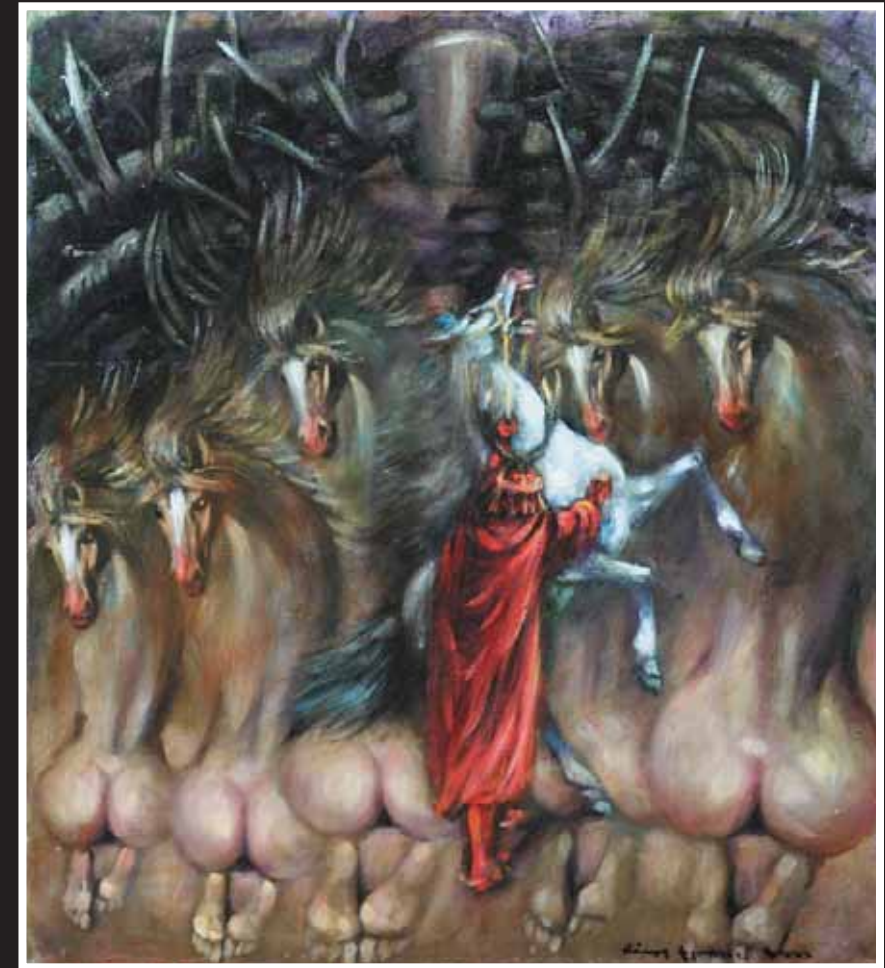
Boldogasszony / The Lady of Annunciation / Muttergottes

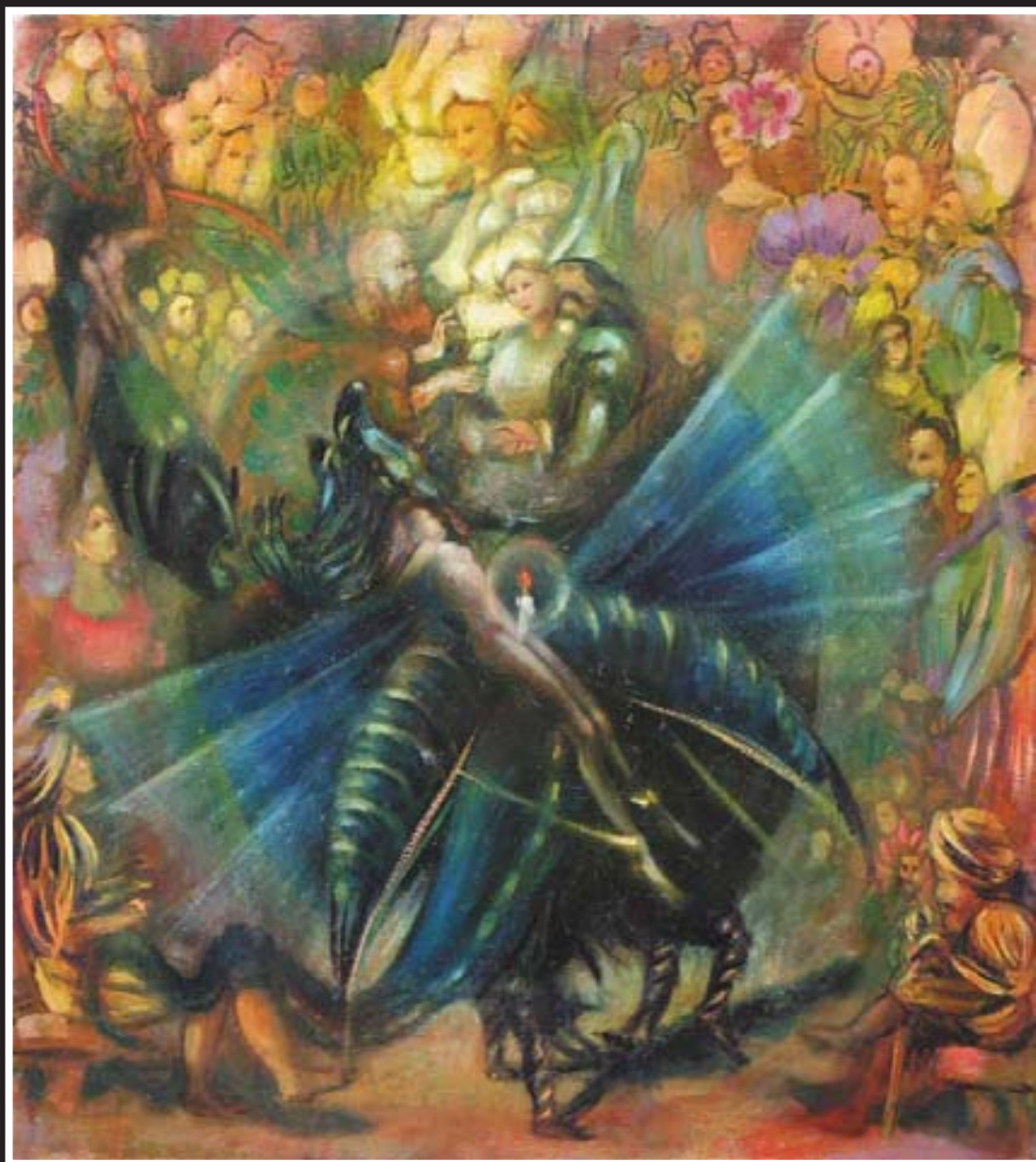
Vérszerződés I. / Compact, sealed with blood I. / Blutvertrag I.

Táltos ló / „Táltos“ Horse / Das Roß

Fehér ló áldozása III. / White Horse of Sacrifice III. / Das Opfer des Weißen Pferdes III.

Szent György és a sárkány III. / Saint George and the Dragon III. / Georg der Heilige und der Drache III.

Szent György és a sárkány VII. / Saint George and the Dragon VII. / Georg der Heilige und der Drache VII.

Elrabolt lélek / The Abducted Soul / Geraubte Seelen

Szent György és a sárkány I. / Saint George and the Dragon I. / Georg der Heilige und der Drache I.

Életmű katalógus

Lábáztatás
Foot-bathing
Fußbad

Csata
Battle
Schlacht

Tanulmányfej
Head to study
Studienkopf

Görögországi emlék
Memory of Greece
Erinnerung an Griechenland

Napóleon
Napoleon
Napoleon

Zöld-vörös impressziók
Green-red impressions
Grün-rote Impressionen

Démon
Demon
Dämon

Gitározó lány
A girl playing guitar
Gitarristin

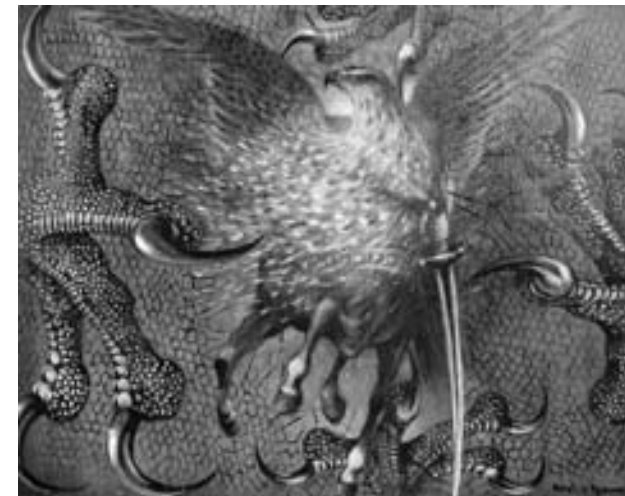
Fiatalkori önarckép
Self portrait
Selbstporträt

Vak hegedűslány
Blind violinist girl
Das blinde Geigermädchen

Haláltánc
Danse macabre
Todestanz

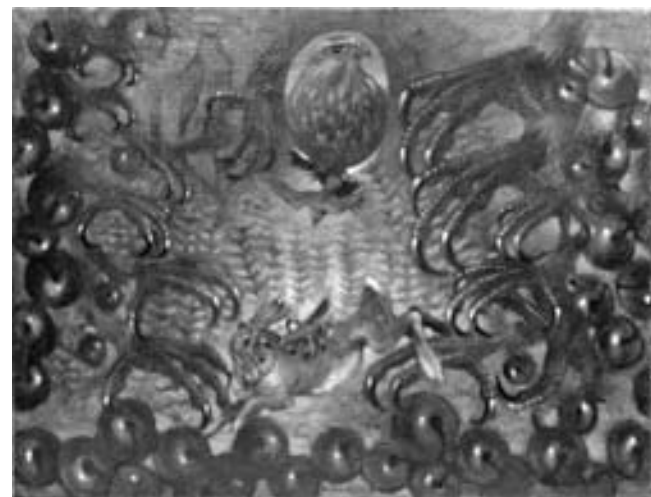
Sasnak körme között
Eyrie
Adlerhorst

Győzelem
Victory
Sieg

Szőke haj
Blond hair
Blonde Haare

Solymászat
Hunt with Falcons
Falknerei

Apolló madonnával
Apollo with Madonna
Apollo mit Madonna

Emese álma II.
Emese's dream II.
Der Traum von Emese II.

Bartók: A kékszakállú herceg vára II.
Bartók: The castle of Prince Bluebeard II.
Bartók: Herzog Blaubarts Burg II.

Spanyolországi emlék
Memory of Spain
Gedenken an Spanien

Hagada imakönyv
Hagada Prayer Book
Gebetsbuch

Hadak útja
The Milky Way
Die Milchstraße

Pásztordal
Pastoral song
Hirtenlied

Termékenység
Fertility
Fruchtbarkeit

Dul király lányainak elrablása
The Abduction of King Dul's daughters

Lányrablás
Abduction of a girl
Entführung eines Mädchens

Vérszerződés II.
Compact, sealed with blood II.
Blutvertrag II.

A tőke
The Capital
Das Kapital

Farkas és bárány
Wolf and lamb
Wolf und Lamm

Hősök emlékére
To hero's memory
Zum Gedenken der Helden

Özönvíz
Flood
Sintflut

És voltak egykoron a táltosok
Once upon a time there were the Shamans

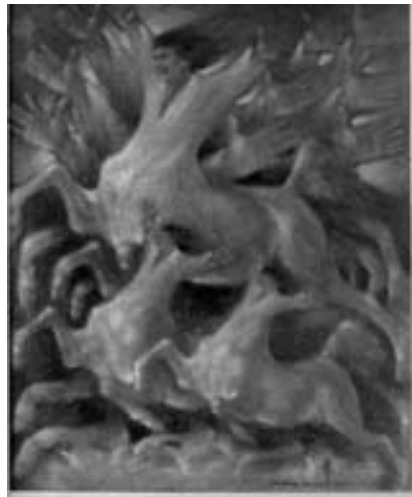
Históriás ének
Song of History
Spielmannsgesang

Báthory emlékére
Memorial of Báthory
Zum Gedenken von Báthory

Csodaszarvas
Miracle Deer
Wunderhirsch

Lázadás
Rebellion
Aufruhr

Mózes: A Törvény
Moses: The Law
Moses: Das Gesetz

Bartók: Cantata Profana
Bartók: Cantata Profana
Bartók: Cantata Profana

Ady: Halálvirág a csók
Ady: Kiss is a flower of Death
Ady: Der Kuß ist eine Todesblume

Rézkarc mappa (15 lap)
Copperplate folder (15 pieces)
Kupferradierung (15 Stück)

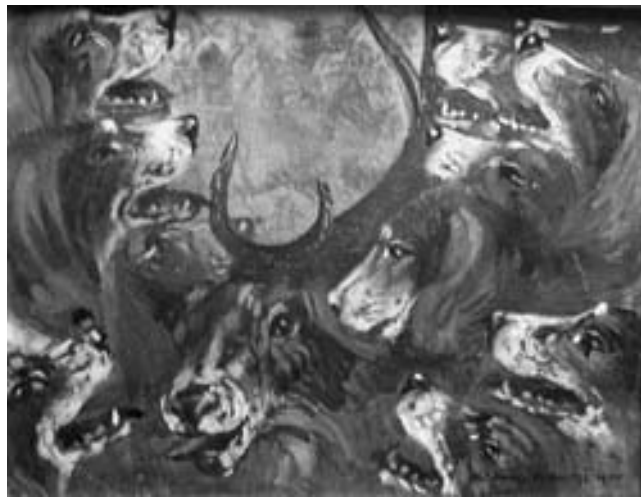
Huszadik századi piéta
Pieta of the 20th century
Pieta des 20. Jahrhunderts

Rózsakert
Garden of Rosen
Rosengarten

Mihály portréja
Mihály's portrait
Porträt von Mihály

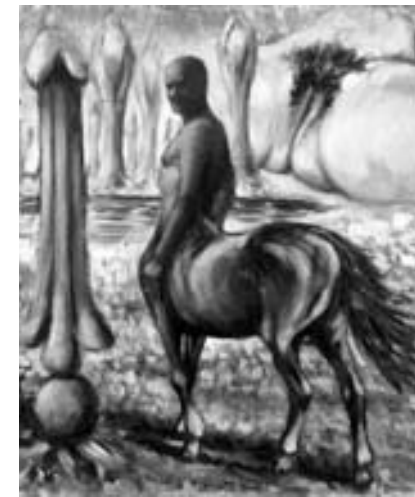
Parfors
Parfors
Parfors

Marseillaise
Marseillaise
Marseillaise

Polgárháború
Civil war
Bürgerkrieg

Érzékek kertje
Garden of Sensuality
Garten der Sinne

Agressió
Agression
Agression

Inkvizíció
Inquisition
Inquisition

Tüzes szekér
Red-hot car
Glühender Wagen

Egyiptom
Egypt
Egypten

Népmese
Folk-tale
Volksmärchen

Sárkányok és orchideák
Dragons and Orchids
Drachen und Orchideen

Egyesülés a sárkánnyal IV.
Uniting with the Dragon IV.
Einswerden mit dem Drachen IV.

Kerámiák
Ceramics
Tonbilds

Szent György és a sárkány VI.
Saint George and the Dragon VI.
Georg der Heilige und der Drache VI.

Pünkösöd
Pentecost
Pfingsten

KÉPMÉRETEK

1-97. OLDALIG

4. Ady: Új vizeken járok, rézkarc 30 x 40

5. Michelangelo emlékére, rézkarc 60 x 50

6. A két Bolyai, rézkarc 50 x 40

8. Bartók: A kékszakállú herceg vára, rézkarc 60 x 70

10. Tizián: Adógaras, montázs 50 x 70

12. Öregember fej, papír szén 40 x 30

16. Kopernikus és gondolatai, rézkarc 60 x 50

18. Diszkoszvető, rézkarc 70 x 60

22. Pax, o.v 60 x 50

24. Úrhajós, rézkarc 70 x 60

25. Egy lovas emlékére, rézkarc 70 x 60

16. Gyermekálmok, rézkarc 60 x 40

27. A szellem Ikarosza, rézkarc 60 x 40

28. Szarvasbőgés, rézkarc 70 x 60

29. Sípok és harangok, rézkarc 60 x 50

30. Kísértetkastély, rézkarc 60 x 50

31. Emlékek pecsétjei I., fametszet 90 x 60

32. Rítus, rézkarc 60 x 50

34. Hannibál, o.k 50 x 70

36. Kerámia 50 x 40

39. Szökőkút, kerámia 150 x 120

40. Porcelán 80 x 50

41. Porcelán 200 x 400

48. A 20. század táltosa, montázs 70 x 50

49. Dante: Purgatórium, o.v 70 x 60

50. Szerelmespár sátánnal, o.v 150 x 100

51. Harmadik világ, o.v 60 x 50

52. Függés II., o.v 120 x 80

53. Függés I., o.v 120 x 80

54. Kisvárosi vásárnap délután, montázs 50 x 70

55. Kígyó, torzó és kutya, montázs 70 x 80

56. Háborús emlékmű, kerámia 120 x 90

57. Hulló világ, montázs 100 x 60

58. Luigi Gobbi ükapám portréja, o.v 70 x 50

59. A háború gyermekei. o.v 70 x 50

60. Apokaliptika, o.v 200 x 100

61. Álombakók, o.v 150 x 80

62. Orchideáskert, o.v 120 x 80
63. Szorongások, o.v 150 x 200

64. Léda a hattyúval, o.v 150 x 90

65. Élethajó, o.v 120 x 90

66. Rózsaevők, o.v 150 x 100

67. Életlovaglás I., o.v 100 x 120

68. Az első éjszaka joga, o.v 70 x 50

69. Betyárballada, o.v 70 x 50

70. Boszorkánykör, o.v 50 x 60

71. A feljelentés, o.v 120 x 160

72. Hangyaboly, o.v 70 x 60

73. Bartók: Csodálatos mandarin, o.v 70 x 60

74. Római birodalom, o.v 50 x 70

75. Birkózók, o.v 70 x 60

76. Emlék 1514, o.v 50 x 50

77. Súlyomfejedeleme, o.v 30 x 40

78. Jókai Mór: A jövő század regénye II., o.v 55 x 48

79. Jókai Mór: A jövő század regénye I., o.v 55 x 40

80. Teremtés, o.v 70 x 60

81. 1956 emlékére, o.v 100 x 100

82. A rendszerváltozás, o.v 90 x 150

83. Jin és Jang, o.v 90 x 150

84. Emese álma, o.v 70 x 60

85. Hórusz, o.v 90 x 150

86. Álmodozó, o.v 50 x 40

87. Beporzás, o.v 70 x 60

88. Fehér ló áldozása I., o.v 100 x 65

89. Ady Lédával a bálban, o.v 50 x 60

90. Boldogasszony, o.v 150 x 100

91. Vérszerződés, o.v 80 x 70

92. Táltos ló, o.v 100 x 120

93. Fehér ló áldozása III., o.v 100 x 90

94. Szent György és a sárkány III., o.v 100 x 90

95. Szent György és a sárkány VII., o.v 100 x 90

96. Elrabolt lélek, o.v 80 x 80

97. Szent György és a sárkány I., o.v 100 x 90
- Az első borítón: Életlovaglás, o.v 100 x 120

A hátsó borítón: Asszamlblázs tükörrel

Múzeumok, gyűjtemények

Museums, collections

Museen, Galerien, Sammlungen

- Magyar Nemzeti Galéria
- Kiscelli Múzeum
- Rippl-Rónai Múzeum
- Modern Magyar Művészetek Múzeuma
- Pármai Művészeti Akadémia
- Körmendi-Csák Gyűjtemény
- Dr. Merics Imre Gyűjteménye
- Deák Gyűjtemény, Székesfehérvár
- Barna Gyűjtemény, Töreki
- Bordás György Gyűjteménye
- Lovas Dániel Gyűjteménye

- Hungarian National Gallery
- Kiscelli Museum
- Rippl-Rónai Museum
- Modern Hungarian Arts Museum
- Academy of Fine Arts, Parma
- Körmendi - Csák Collection
- Collection of dr. Imre Merics
- Deák Collection, Székesfehérvár
- Barna Collection, Töreki
- Collection of György Bordás
- Collection of Dániel Lovas

- Ungarische Nationalgalerie
- Kiscelli Museum
- Rippl-Rónai Museum, Kaposvár
- Museum der Zeitgenössischen Kunst
- Parmaer Künstlerakademie
- Körmendi-Csák Sammlung
- Sammlung von Dr. Imre Merics
- Deák-Sammlung, Székesfehérvár
- Braun-Sammlung, Töreki
- Sammlung von Bordás György
- Sammlung von Lovas Dániel

Fontosabb irodalom, portréfilmek

Publications, portray films

Wichtigere Publikationen

- 1974, MTV 1, portréfilm, „TV galériája” (Rendezte: Kernács Gabriella)
- Művészeti lexikon
- Ki kicsoda?
- Művész életrajzok
- Új magyar művésznévtár I-II. kötet
- Magyar grafika
- 2003, Koltayné Zolder Klára: Emlékek, szimbólumok, mítoszok
- 2003, ATV, portréfilm: Művészportrék (Rendezte: Putnoki Dávid)

- 1974, Hungarian Television 1, portray film, „TV Gallery”, directed by Kernács Gabriella
- Lexicon of Arts
- Who’s Who?
- Artists’ Biographies
- New Hungarian Name-List of Artists
- Hungarian Graphic Art
- 2003, Koltayné Zolder Klára: Memories, Symbols, and Myths
- 2003, ATV, portray film: Portrays of Artists, directed by Putnoki Dávid

- 1974 Galerie der Ungarischen Television: Porträtfilm Regisseur: Gabriella Kernács,
- Künstlerlexikon
- Wer ist wer?
- Künstlerbiografien
- Neues Ungarisches Künstlerregister
- Ungarische Grafik
- 2003, Koltayné Klára Zolder: Gedenken, Symbole, Mythen
- 2003, Porträtfilm im ATV (Regisseur: Dávid A. Putnoki)

TARTALOM

Előszó	4
Foreword	6
Vorwort	8
A kép teljessége	11
The plenitude of the picture	23
Die Vollständigkeit des Bildes	33
Kiállítások – Exhibitions	43
Kitüntetések – Awards	46
Festmények	47
Életmű katalógus	98
Múzeumok, gyűjtemények	106

A sorozatot szerkeszti: Csák Ferenc művészettörténész

A könyvet tervezte: dr. Lovas Dániel

Fordította: Sebestyén Hedvig (angol), Spangel Márta (német)

Fotók: Bordás György

ISSN: 1219 4506

ISBN: 963 86812 5 6

Kiadja a Körmendi Galéria(Color Team Kft.)

Felelős kiadó: Dr. Körmendi Anna

Nyomdai előkészítés: Progress E-Business Kft., Kecskemét

Nyomás: Kaloprint Nyomda Kft., Kalocsa

1162 Budapest
Csömöri út 205.

Tel.: 405-2742

COMFORT 2000
KERESKEDELMI, SZOLGÁLTATÓ ÉS ÉPÍTŐ KFT.
épületgépészet, elektromos szerelés, közműépítés

 Biczók László
épületgépész mérnök
ügyvezető igazgató

Tel./fax: (0036) 06-76/482-056, 327-744
Mobil: (36)06-30/9589-096, E-mail: comfort@microsystem.hu

Somogy Természetvédelmi Szervezet
PROVINCIAL ASSOCIATION FOR NATURE CONSERVATION (PANC) SOMOGY
H-8708 Somogyfajsz, Kossuth L. u. 62.
tel:36 85 337146 fax:36 85 337053
E-mail: spanc@t-online.hu
<http://www.stvsz.hu>

Dr. Kapitány Klára
plasztikai sebész

6720 Szeged, Korányi fasor 6.
Tel.: 62/545-266, fax: 62/545-954
E-mail: klarakapitany@yahoo.com

PICOM KFT.
 POZSONYI István
alk. mérnök-közgazdász

Phone: (36 1)-329-2469
Telefax: (36 1)-329-2466
Mobil phone: (36)30-9311656
e-mail: picom@felender.hu
Home: (36 1)-250-2000

H-1137 Budapest,
Szt. István krt. 20. I/1.

nemes galéria

Megvételre keressük készpénzért
ifj. Markó Károly, báró Mednyánszky László,
Csók István, gróf Batthyány Gyula, Barabás Miklós,
Vaszary János, Sassy Attila és Kádár Béla műveit,
valamint XVII-XIX. századi régi
külföldi mesterek alkotásait.

nemes galéria 1055 Budapest,
Falk Miksa utca 28. telefon [+36 1] 302 8696 [+36 1] 302 8698
városmajor galéria 1024 Budapest,
Szilágyi Erzsébet fasor 3. telefon [+36 1] 212 3156 fax [+36 1] 212 4826

info@nemesgaleria.hu www.nemesgaleria.hu

Fejfájás rendezés
Dr. Tatai Katalin
ideggyógyász pszichiáter
főorvos

időpont egyeztetés:
06-30-311-27-97

Dr. Mester Csaba
ügyvéd

Iroda: Budapest, Üllői út 46., II/17

Tel./fax: +(36 1) 303 6739
Mobil: (06 60) 311 110

Dr. Ruzs Edit
Klinikai szakpszichológus, szexszológus

Munkahely: MII-KIHK.
Bp. XIII. Róbert K. krt. 44.
Telefon: 3500 - 611 / 1765
OCSM
Telefon: 363 - 5272
Lakás: Bp. XVI. Jávorfalja u. 124.
Telefon: 405 - 2643, 405 - 7604
Mobil: 06 - 209 - 348 - 442

FESTÉSZETI
SZABADISKOLA

Regg és lejjönfőre elhatalom

405-26-43

www.radoczgyarmathygybor.com

A Körmendi-Csák Gyűjtemény kiállítóhelyei

Körmendi Galéria – Sopron

H-9400 Sopron, Templom utca 18.
Tel.: +36-99 524-012 Fax: +36-99 524-013

e-mail: kormendigaleria@mail.datanet.hu
web: www.kormendigaleria.hu

Körmendi Galéria – Budapest

H-1025 Budapest, Nagybányai út 25.
Telefon: +36-1 275-0214, 275-0215,
Fax: +36-1 275-0213

 MATUS HOTEL ***

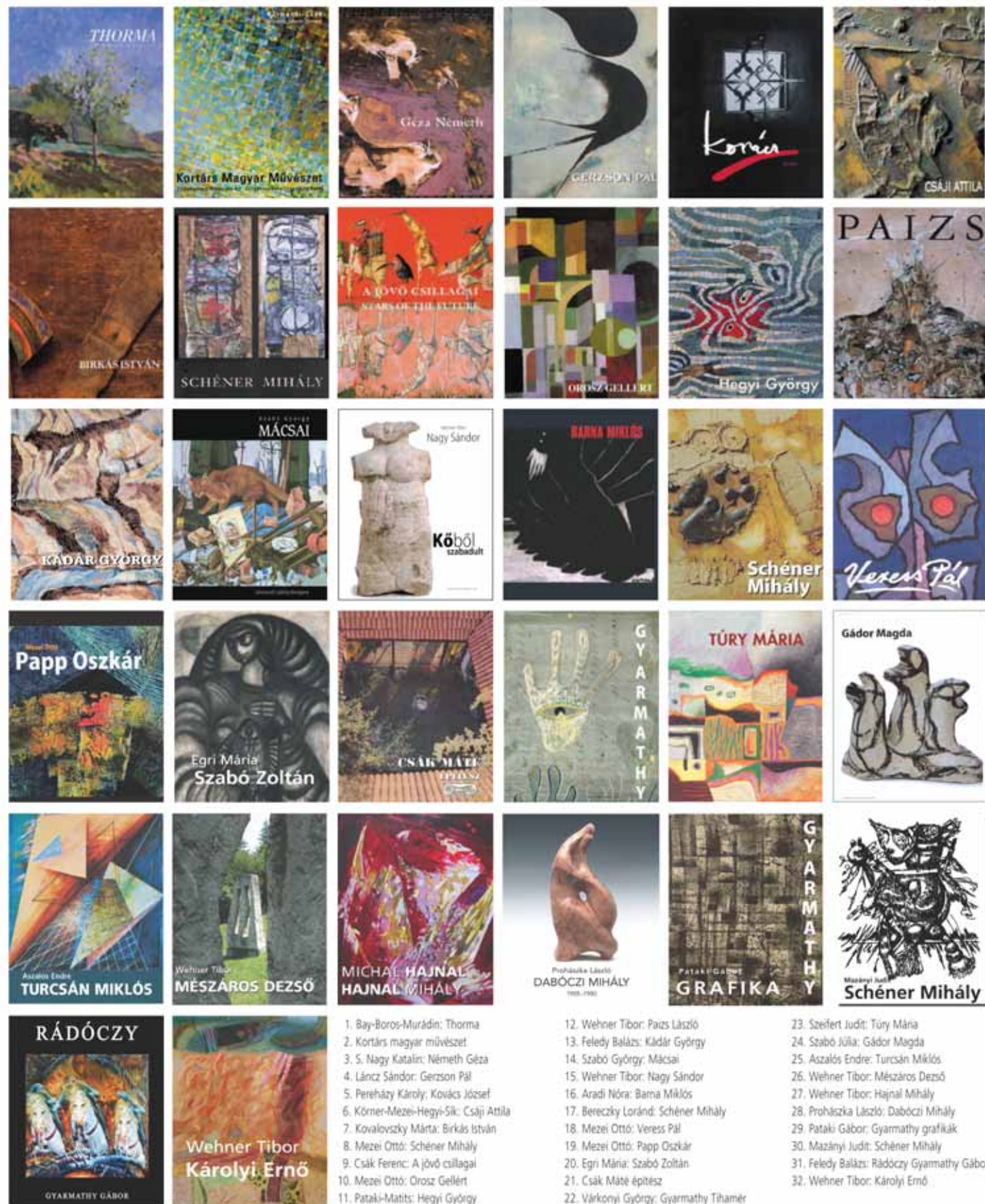
Hotel Matus ***

Szállodánk Zugló zöldövezetében, a Fogarasi úton található. Frekventált helyét a Hungexpo és a Forma 1-es versenypálya közelsége határozza meg. A szálloda stílusa egyéni, színével és stukkó díszítéseivel messziről felhívja az utazó figyelmét. Az épület belső kialakítása az angliai kisházak hangulatát idézi. A vendégek komfortérzetét lift beépítésével, valamint a teljes ház klimatizálásával fokoztuk. Éttermünk alkalmas kis létszámú konferenciák megtartására, és annak teljes körű vendéglátói igényei kielégítésére. Falait a magyar történelemmel kapcsolatos híres festmények dekorálják. A mennyezet királyi hatású faburkolattal van díszítve. Itt történik a reggeliztetés, svédasztalos rendszerben. Szobáink szintén egyéniek. Megtalálható a barokk, koloniál, réz és a szolidan modern szobaberendezés is. Minden szobában van telefon és színes televízió. Szobáink fürdőszobásak.

Cím: Budapest, 1141 Fogarasi út 147.
Telefon/fax: (00 36-1) 220-1676, 220-1677
E-mail cím: matus@matushotel.hu
Homepage: <http://www.matushotel.hu/>

A Kőrmendi Galéria Kiadó kiadványai

KÖRMENDI KIADÓ

2006